Colecția Clepsidra

horia TECUCEANU

obstinația căpitanului APOSTOLESCU

Colecția Clepsidra EDITURA EMINESCU

Horia Tecuceanu
Obstinația căpitanului Apostolescu

De același autor:

Căpitanul Apostolescu anchetează, Editura Militară, 1970.

Căpitanul Apostolescu intervine, Editura Dacia, 1971.

Căpitanul Apostolescu și dubla enigmă, Editura Dacia, 1973.

Greșeala căpitanului Apostolescu, Editura Facla, 1973.

Căpitanul Apostolescu și identificarea, Editura Facla, 1974.

Surprizele căpitanului Apostolescu, Editura Dacia, 1976.

În pregătire:

Căpitanul Apostolescu și piromanul.

Partea întâi

Capitolul I
Dan propune, dar șeful…

Era ora șapte și un sfert dimineața și ne aflam îndărătul birourilor, pe scaune, angrenați într-o discuție foarte interesantă. În timp ce savuram cafeaua, încercam să stabilim modul în care ne vom petrece concediul. Deși această problemă ne preocupa mai demult, încă de la terminarea vacanței precedente, până în prezent nu reușisem să ne decidem încotro vom porni. Oricum, o hotărâre trebuie luată; astăzi fiind ultima zi de serviciu.

— Asta e, Nicule, decise Dan, băieții pleacă la mare! Mâine la cinci dimineața, aterizez cu „Mustangu'" la tine, ne-mbarcăm rapid… și valea.

Până astăzi respinsesem orice idee de a pleca în vacanță cu vestitul său „Mustang" (de fapt, o rablă de Fiat-500 fabricată cu cel puțin două decenii în urmă), deoarece, spre deosebire de celelalte automobile, în care, conform unei experiențe verificate, nu știi niciodată când ajungi la destinație, hârbul de care îmi vorbea mai are și „calitatea" de a porni numai când apreciază el că-i cazul. Dacă la această pretenție se adaugă și faptul că odată convins să demareze se

comportă ca o femeie răsfățată, care se răzgândește când ți-e lumea mai dragă, rezultă că rezerva mea nu era lipsită de o oarecare justificare.

Văzând că explozia de entuziasm, pe care probabil o sconta, s-a exteriorizat numai printr-o sceptică strâmbătură din nas, nu s-a dat bătut:

— Stai! N-am terminat. Propun să ne petrecem această vacanță total diferit de celelalte…

— Tocmai. De asta mi-e și frică…

— N-avem nevoie de hoteluri confortabile, continuă persuasiv. Iau cortul cu mine și dormim când și unde vrem!

— Crezi că are loc în „Mustang"? am încercat să-l ironizez.

— Bineînțeles, deoarece vom renunța la orice comoditate burgheză! Se interzice, sub aspră pedeapsă, îmbarcarea obiectelor inutile! La naiba cu cămăși albe, cravate și costume de seară! Ținuta obligatorie este costumul de baie…

— Așa plecăm din București?

— Nu! mi-o tăie el. Luăm cu noi câte un șort, câte un pantalon lung și câteva pulovere, pentru serile răcoroase… Desigur, și câteva cămăși colorate…

— Și multe conserve, completai cu înțelegere.

— Conserve?!

— Altfel riscăm să murim de inaniție când vom

rămâne în pană între două orașe…

— Nu se pune problema unei pene de mașină! Mustangu' a fost revizuit și merge ca un ceas Schaffhausen…

— După ce-a fost strivit de-un tramvai, am precizat, cu obiectivitatea care, câteodată, mă caracterizează.

— Mă rog, replică tolerant, admițând că va apărea o astfel de situație, deși n-o văd posibilă, vom avea cu noi puștile de vânătoare și numai să putem mânca ce ne oferă Delta.

— Ajungem până acolo? m-am interesat, sceptic, cu gândul la posibilitățile „Mustangului".

— Desigur! confirmă, făcându-se că nu-mi remarcă aluzia. Vom colinda tot litoralul. Ne oprim când și unde vrem și apoi, dacă ne plictisim, plecăm mai departe. Apropo, nu luăm cu noi nici aparatele de ras. Unsprezece luni pe an sunt obligat să mă bărbieresc și să port cravata zilnic. M-am săturat! Să simțim că suntem în vacanță, asta-i!

— Renunțăm și la periuțele și pasta de dinți? m-am informat, cu timiditate.

De fapt, lăsând de-o parte unele exagerări, găseam că ideea lui era destul de bună. Ani de zile am cărat în concediu haine și cămăși, de-a lungul a sute de kilometri, pentru a le îmbrăca, în cazul cel mai bun, o dată sau de două ori.

— Fără ironii! își reaminti Dan să mă pună la punct. În rest, cred că ești de acord cu mine că ne strangulăm destul cu cravatele tot anul, pentru a ne mai simți obligați s-o facem și în vacanță. Este?

— În regulă. Sunt de acord! consimți, spunându-mi că, după toate probabilitățile, n-ar fi exclus să reeditățm ceva în genul călătoriei făcute pe Tamisa de eroii lui Jérôme K. Jérôme. Deci o aventură ce promitea să fie mai mult decât amuzantă.

— Bravo! îmi aprobă el, cu entuziasm, decizia. Trăiască vacanța! Vivat concediile nonconformiste! Să înlăturăm reminiscențele vechii societăți…

În timp ce-și manifesta satisfacția, se deschise ușa biroului și își făcu apariția șeful nostru, colonelul Alexandrescu.

Mai întâi, câteva secunde, privi încruntat spre Dan, apoi mi se adresă, cu o asprime în care nu credea nici el:

— Ce-i, căpitane? Faceți ultima repetiție înainte de a participa la un miting?! apoi, fără să-mi dea răgazul de a-i răspunde, continuă: Dacă vă țineți de chestii din astea, este evident că nu prea vă înghesuie treaba!

În timp ce Dan părea tot atât de bine dispus ca un colonist american după ce și-a lăsat cu cinci minute mai înainte scalpul în mâna unui sioux[1], am început să

[1] Sioux, este numele unei grupe de populație nativă de amerindieni, precum și al familiei de limbi vorbite de aceștia.

explic:

— Când ați intrat dumneavoastră, locotenentul Simionescu tocmai îmi relata metodele folosite de mișcarea feministă din Elveția pentru a convinge conducerea cantoanelor să le acorde dreptul de vot, am turuit, cu un tupeu care ar fi trebuit să mă surprindă și pe mine, dar n-a fost cazul, deoarece când vreau pot atinge performanțe și mai înalte.

Dan rămăsese cu gura căscată și mă privea ca pe Marlyn Monroe[2], reînviată. Tocmai mă pregăteam să-mi scot stiloul pentru a-i oferi un autograf, când colonelul Alexandrescu interveni:

— Sunt edificat. Dacă vă preocupă emanciparea femeilor de pe alte meleaguri, înseamnă că nu v-ar strica ceva de lucru. Așa e, căpitane?

Deși puteam să-i raportez că mâine plecăm în concediu, curiozitatea a fost mai tare:

— Ceva interesant?

— Stați jos, băieți, spuse el, instalându-se pe scaunul din fața biroului meu. În ultimul timp s-a înregistrat o recrudescență a accidentelor de circulație, cu victime printre pietoni și fuga vinovaților de la locul faptei. Ei bine, a sosit momentul să mobilizăm toate forțele

---

[2] Marilyn Monroe (născută Norma Jeane Mortensen; n. 1 iunie 1926, Los Angeles, California, SUA – d. 5 august 1962, Brentwood, SUA a fost o actriță, model, cântăreață, sex simbol și divă pop a secolului al XX-lea.

noastre, chiar dacă acestea sunt profilate pe cercetarea altor infracțiuni, în vederea depistării acestei categorii de delicvenți. Cu cât va fi mai promptă replica legii, cu atât mai repede se va asigura o prevenire a acestor situații.

Se întrerupse pentru a se uita spre Dan, care se foia nemulțumit pe scaun.

— Simionescule, nu există nicio deosebire între omorurile premeditate și cele rezultate din abandonarea victimelor unui accident; ambele sunt la fel de mârșave, de lașe. Această categorie de delicvenți, în loc să oprească și să facă tot posibilul pentru a-și salva victimele, preferă să fugă, să le abandoneze unei morți sigure. Într-o astfel de situație, ei se transformă, probabil, inconștient, în criminali reali, care nu mai pot beneficia de circumstanțe atenuante.

Eram sigur că Dan gândea ceva în genul: „… Cum, adică, noi, anchetatori în Brigada omucideri, să ne ocupăm de niște bagatele de accidente de circulație”? Știindu-l cât e de necugetat, mai ales atunci când ar trebui să fie pe „fază”, am intervenit repede:

— Tovarășe colonel, vă referiți la un caz concret?

— Da, căpitane. Ia oamenii de care crezi că ai nevoie și deplasează-te imediat la sectorul III! În raza acestuia a fost accidentat mortal un bărbat azi-noapte. Nu vii la mine decât după ce lămurești cazul, a zis, ridicându-și

corpul masiv de pe scaun și pornind spre ușă. Înainte de a păși peste prag, se întoarse spre mine și, zâmbindu-mi cu simpatie, adăugă: Succes!

Nici nu se închise bine ușa, și Dan sări îmbufnat:

— Pentru ce nu i-ai spus că începând de mâine nu mai venim le birou?! Ce fel de șef ești? De ce n-ai cerut să se respecte programarea concediului?…

— N-ai susținut mai adineauri cauza nonconformismului? Ți-am făcut pe plac. Am evitat să dau dovadă de formalism, am turnat paie pe foc, în timp ce ridicam receptorul telefonic.

În câteva cuvinte l-am poftit pe căpitanul Maier, de la criminalistică, să-și ia „tacâmul" și să coboare în fața garajului.

După ce am pus receptorul în furcă, văzând figura plouată a colaboratorului meu, am zis:

— Ai mai participat vreodată la anchetarea unui accident de circulație?

— Nu, a mormăit supărat.

— Eh, atunci indispoziția ta e justificata… prin necunoștință de cauză…

— Ce vrei să spui? întrebă, bănuitor, pe când își lua haina din cuier.

— În accidentele de circulație, spre deosebire de omucideri, rămân atâtea urme încât depistarea vinovatului se limitează, în fond, numai la niște

interpretări de laborator. În astfel de cazuri, prezența judiciarului este mai mult formală, deoarece sarcina indicării infractorului este o treabă de rutină a băieților de la tehnico-științifică.

— Și atunci, dacă toată tărășenia este rezolvată de criminaliști, de ce nu suntem lăsați să ne vedem de concediu? se interesă, nu tocmai convins.

— Nu prea știu, îl asigurat, cu sinceritate, în timp ce ieșeam din birou. În orice caz, am toate motivele să cred că – spre ghinionul meu! – mâine dimineață am să amețesc învârtind la manivela mult prea celebrului tău „Mustang". Apropo, pentru că nu există prea multe garanții că vom reuși să-l pornim, cu toată bunăvoința depusă, n-ar fi mai bine să ne asigurăm de astăzi cu bilete de tren?

Spusele mele părură să-i redea obișnuita sa bună dispoziție. Când ieșirăm din inspectorat, îmi zâmbi cu o tolerantă superioritate:

— Hm… S-ar părea că n-ai prea auzit de „Mustangu'" meu!

Capitolul II
Primele investigații

Un sfert de oră mai târziu, mașina noastră, după ce trecuse și pe la sediul Sectorului III, de unde l-am luat

cu noi pe ofițerul care ancheta cazul, porni spre locul accidentului.

Pe scaunul de lângă șofer se afla Maier, ținându-și pe genunchi trusa criminalistică, iar pe bancheta din spate stăteam eu, Dan și locotenentul major Zimnicaru.

— Tovarășe locotenent major, am spus, în timp ce mașina vira în sens girator, la stânga, spre strada Olari, vă rog să-mi spuneți, pe scurt, despre ce-i vorba.

— Un accident clasic de circulație… De altfel, vă mărturisesc, nu prea înțeleg de ce intervine Brigada omucideri într-un astfel de fleac… Dar, în sfârșit, nu-i treaba mea…

Nu i-am răspuns. Probabil, datorită faptului că și eu gândeam la fel.

— …Azi-noapte, la ora unsprezece și cinci minute, am primit un telefon prin care ni s-a anunțat că un bărbat a fost accidentat pe strada Dragoș Vodă. Câteva minute mai târziu, când am ajuns la fața locului, am constatat că informația era corectă. Un bărbat, de aproximativ patruzeci de ani, zăcea la rigola stângă a străzii. După fractura craniană pe care o prezenta, mi-am dat seama că nu se mai putea face nimic pentru salvarea lui. Supoziție confirmată și de medicul ambulanței, care a venit imediat după noi. Cam asta ar fi totul… Deosebit de faptul că mașina care a provocat accidentarea victimei s-a grăbit să plece înainte de venirea noastră.

— Ce măsuri de urmărire ați luat? m-am interesat, în momentul în care mașina noastră vira la stânga, din Calea Moșilor pe strada Mihai Eminescu.

— Întrucât din examinarea locului infracțiunii a rezultat că mașina ce ne interesa avea aripa stângă strivită și farul respectiv spart, am dat-o imediat la urmărire. Dar n-a fost semnalată nici de patrulele-auto, anunțate prin radio-telefon, și nici de punctele de control ale ieșirilor din Capitală.

— Care-i situația urmelor? întrebă Maier, întorcând capul spre ofițer.

— Sunt berechet, dar, datorită întunericului, n-am putut să le examinăm cu atenția cuvenită. Strada respectivă fiind puțin circulată, conservarea lor nu ridica probleme deosebite… așa că ne-am rezumat numai la fotografiile făcute cu blițul…

Mașina viră la dreapta, pe strada Dragoș Vodă, și opri după vreo treizeci de metri.

După ce coborârăm din mașină, examinai strada. Era încadrată de clădiri, în majoritate fără etaj, iar partea carosabilă bituminată. Jumătatea stângă a străzii era divizată de o frânghie de rufe, probabil împrumutată de la vreo gospodină din vecinătate, și un subofițer de miliție veghea să nu se calce în porțiunea îngrădită.

Pășirăm peste frânghie și, când ajunserăm la rigola din fața casei cu numărul 21, locotenentul major

Zimnicaru îmi arătă un contur desenat cu creta. Era locul unde fusese găsită victima.

— După cum rezultă și din trasajul cretei, umărul stâng al victimei se afla la rigolă, iar capul pe dala de beton a trotuarului, preciză el arătându-mi o pată, roșcată, cu un diametru de 60–70 de centimetri. Mașina a venit dinspre strada Mihai Eminescu și a dispărut în josul străzii spre strada Iernii…

Mă întorsei să privesc în direcția de unde a venit mașina și am constatat că numai Dan mai era în spatele meu.

Maier plecase spre strada Mihai Eminescu pentru a căuta urmele lăsate de mașină înainte de accident.

Pornirăm și noi după el.

Spre colțul străzii, pe partea stângă, era o denivelare a asfaltului în care se adunase o băltoacă.

Când ajunserăm acolo, Maier examina urmele unor pneuri ce trecuseră prin băltoacă înainte de a rula pe strada Dragoș Vodă.

— Or fi urmele mașinii care ne interesează? îl întrebai.

Mai întâi ridică din umeri, apoi se adresă lui Zimnicaru:

— Sunt urmele mașinii cu care ați venit?

— Nu. Am venit pe partea dreaptă a străzii.

— Or fi ale ambulanței? sugeră Maier.

— Nici într-un caz! Când a sosit ambulanța, luasem

deja măsuri pentru conservarea urmelor.

— Asta-i bine…, mormăi el și porni, urmărind impresiunile lăsate de pneuri, spre locul accidentului. Însă, câțiva metri mai departe, urmele dispărură complet. Fără să pară prea afectat, își deschise trusa și scoase un aparat care semăna cu un aspirator de praf de dimensiuni mai mici. Îl așeză la câțiva centimetri de urma estompată a pneului din partea dreaptă și apăsă pe dispozitivul de declanșare. Apoi oscilând ușor detectorul, de la stânga spre dreapta, porni spre locul accidentului. În urma lui, pe asfaltul străzii, impresiunea pneului reapăru și mai clară ca înainte.

După ce se îndepărtă vreo cinci metri, păși peste frânghia așezată pe asfalt și se îndreptă spre trotuarul din partea dreaptă a străzii… Știam că își cunoaște prea bine meseria pentru a avea nevoie de asistența mea.

— Ce au declarat martorii? îl întrebai pe Zimnicaru.

— N-avem decât un singur martor. Și depoziția lui nu ne poate fi de ajutor. Se află în casă, zise el, arătându-mi imobilul cu numărul 20, și tocmai stinsese lumina pentru a se culca, când a auzit o bufnitură în stradă. Uitându-se afară, pe fereastră, a văzut victima așa cum am găsit-o și noi, iar lângă ea se afla o femeie care o examina din picioare. Până s-a îmbrăcat și a coborât, strada devenise pustie.

— A putut preciza ora când s-a consumat accidentul?

— Da. A declarat că tocmai se dăduse ora exactă la radio. Asta ar însemna că infracțiunea a fost comisă un minut sau două după ora unsprezece.

— El a sesizat accidentul?

— Nu. A rămas în stradă până la venirea noastră.

— N-ați cerut numele cetățeanului care v-a anunțat? îl întrebă Dan.

— Ea da, dar nu mi-a mai răspuns. A închis imediat. De altfel, era o voce de femeie.

— A fost depistată femeia care a fost văzută lângă victimă? întrebă Dan.

— Nu, tovarășe locotenent, n-am reușit. Deși trei oameni de-ai noștri au colindat această stradă casă cu casă, identitatea femeii n-a putut fi stabilită. Parcă ar fi intrat în pământ…

— Nicule! mă strigă în clipa aceea Maier, care, în timpul discuției noastre, se îndepărtase cu vreo șaptezeci de metri, apoi revenise relevând și urmele pneurilor din partea stângă a automobilului ce trebuia identificat.

Ajunsei lângă el când își așeza în trusă „transpiratorul de praf".

— Ești gata?

— Nu. Abia acum mă apuc de treabă. Vream însă să-ți arăt mai întâi traiectoria – al naibii de curioasă! – pe care a avut-o mașina.

Porniram pe urmele pneurilor relevate de Maier și constatarăm că au descris pe asfaltul străzii, între cele două rigole opuse, un dublu S; ultima buclă fiind locul unde fusese lovită victima, iar capătul ei îndreptându-se și pierzându-se în strada Iernii, care se deschidea la vreo douăzeci de metri, pe partea dreaptă.

— Într-adevăr, s-a înscris într-o traiectorie destul de curioasă… spuse Zimnicaru. Mai întâi a circulat câțiva metri pe stânga, apoi, succesiv, s-a plimbat dintr-un trotuar în altul, până și-a accidentat victima și a fugit prin strada Iernii.

— Cert! Era beat mort! decretă Dan.

— S-ar putea… în orice caz n-a schițat niciun gest de a-și frâna mașina, răspunse Maier arătând spre urmele de pneuri.

Avea dreptate. Urmele pe care le relevase nu prezentau estompările provocate de blocarea pneurilor unui vehicul în mișcare.

— Probabil că era atât de beat încât a confundat frâna cu acceleratorul, sugeră Zimnicaru.

— Sau poate că victima era atât de beată încât, mergând dintr-un trotuar în altul, l-a zăpăcit pe șofer, care, cu toate manevrele făcute, după cum indică, de altfel, și sinusoida descrisă, n-a mai reușit să-l evite. Apropo, mă întorsei spre Zimnicaru, victima era băută?

— N-am primit încă rezultatul necropsiei. În orice

caz, deși asta nu spune prea mult, victima nu mirosea a alcool.

— Admițând că victima era băută, nici șoferul nu era mai breaz, spuse Dan. Chiar lipsa urmelor de frânare dovedește acest lucru.

— Întrucât am văzut și mulți șoferi nealcoolizați uitând să pună frână în momentul unei coliziuni, putem considera că ambele ipoteze sunt la fel de valabile, tranșă Maier, pe când își scotea o ruletă metalică din buzunar.

Îl rugă pe Dan să-l ajute să măsoare urmele.

Mai întâi, măsură distanța dintre pneuri și mormăi: „ecartament 1312". Apoi, măsurând într-o buclă de virare distanța dintre osii, adăugă: „ampatament 2441".

— Deci? îl zorii eu.

Nu-mi răspunse până nu măsură longitudinal și transversal dâra lăsată de unul din pneuri.

— 145 cu 13… Deci mașina buclucașă este un Renault 12, ori o Dacie-1300. Mulțumit?

— Nu complet. Mai lipsesc două elemente…

— Ușurel și ai să știi tot ce-ți trebuie, zise calm, pornind spre punctul unde avusese loc impactul.

Când ajunse în locul marcat de noroiul uscat ce căzuse de sub caroseria mașinii în momentul șocului, se aplecă din nou și, folosindu-se de o pensetă, ridică o așchie din vopseaua presărată pe caldarâm. După ce o examină

câteva clipe cu lupa, spuse:

— Ai noroc! O să fie o treabă ușoară. Mașina are caroseria albastră, dar inițial a fost vopsită în vernil.

Precizarea lui Maier era deosebit de interesantă. Nu mai trebuiau verificate mii de mașini.

— Al doilea element de selecție, continuă el, indicându-mi cioburile de sticlă, care se amalgamau cu noroiul și așchiile de vopsea, arată că mașina ce trebuie depistată are aripa stângă înfundată, scorojită de vopsea și farul respectiv spart. Mulțumit?

— În ordine! Treci la probele de laborator, iar eu, între timp, am să mă ocup de detectarea infractorului.

Când pornirăm către mașina noastră, Maier, cu agilitate, deși Corpolent, se apucă să adune și să vâre în cutii diferite resturile de vopsea, sticlă și noroi de la locul impactului.

*

Când deschisei portiera mașinii, Dan mă întrebă cu a discretă ironie:

— Căpitanul Maier are intenția să se ocupe de grădinărit și-i trebuie pământ de flori?

— Nu înțeleg, mărturisii.

— De ce adună și noroiul căzut de sub aripa mașinii?

— Pentru că atunci când vom găsi mașina vom avea un element suplimentar de individualizare: compararea structurii microscopice a noroiului prelevat de la locul

accidentului cu cel pe care-l vom găsi la automobilul suspectat de producerea coliziunii.

— Dar celelalte elemente nu sunt destul de categorice pentru o acuzare certă? se miră el.

— Ba sunt, dar, din păcate, nu întotdeauna. Au existat și cazuri când vinovații reușesc, apelând la serviciile unor meseriași particulari, să îndepărteze, într-o oarecare măsură, urmele accidentării, îi răspunsei, peste umăr, în timp ce ridicam receptorul radio-telefonului de la bordul mașinii.

Se auzi o pocnitură ușoară în difuzorul radioului și o voce bărbătească anunță:

— Aici stația centrală. Ce doriți?

— Vorbește căpitanul Nicolae Apostolescu, din Brigada omucideri. Am nevoie de lista tuturor mașinilor Renault 12 sau Dacia 1300 care au fost revopsite din vernil în albastru.

— S-a notat. Verificăm și vă vom comunica.

Îi atrasei atenția lui Vartunian, șoferul nostru, să fie atent și să consemneze datele ce i se vor comunica și mă îndepărtai de mașină.

— Victima a fost identificată? mă adresai lui Zimnicaru.

— Da. Se numea Vasile Ionescu, vârsta 42 de ani, era căsătorit și lucra ca inginer la o uzină din Obor. A părăsit uzina la ora unsprezece fără un sfert.

— Unde locuia?

— În strada Viitor, la numărul 66.

„Deci, când a fost accidentat se afla în drum spre casă…”, mă gândii, apoi spusei:

— Având în vedere distanța pe care a trebuit s-o parcurgă de la serviciu până la locul unde a fost lovit, rezultă că nu s-a oprit nicăieri… în această situație se poate exclude ipoteza că victima ar fi fost alcoolizată.

— După cum v-am mai spus, asta-i și părerea mea. Nu mirosea a băutură.

— Familia a fost anunțată?

— Desigur. I-am înștiințat soția puțin mai târziu.

— Am putea sta de vorbă cu martorul de care ne-ați vorbit?

— E pensionar și cred că este acasă, îmi răspunse Zimnicaru, pornind spre imobilul cu numărul 20.

Capitolul III
O ipoteză

După ce am sunat, ușa ne-a fost deschisă chiar de persoana căutată. Gică Bărbulici era un bătrânel simpatic și cred că avea în jur de 70 de ani. Ne pofti în casă, dar l-am refuzat. În timp ce-i priveam obrazul ridat, ca o scoarță de copac, și părul alb, ciufulit, l-am rugat să-mi spună ce știe despre accident. Când își

termină relatarea, care era aidoma cu raportul făcut de Zimnicaru, am insistat asupra femeii văzute lângă victimă imediat după accident.

— Puteți să ne spuneți ce făcea când v-ați uitat pe fereastră?

— Stătea în picioare și privea victima, iar când am ieșit în stradă, un minut sau două mai târziu, n-am mai văzut-o.

— Puteți să ne-o descrieți?

— Tot ce pot să vă spun este că era o femeie tânără.

— Puteți să-i aproximați vârsta? întrebă Dan.

— Da. Cred că avea în jur de 50 de ani.

Dan îmi zâmbi, discret, cu subînțeles. Amândoi constataserăm că aprecierile martorilor asupra vârstei semenilor lor este o problemă complet subiectivă. Pentru un adolescent, un bărbat de 30 de ani poate fi un „tip bătrân", iar pentru un octogenar, o femeie de 50 de ani este „o tinerică".

— Cum era îmbrăcată?

— Nu știu. N-am remarcat… Știți, toată atenția mi-a fost captată de victimă.

— Ținea ceva în mâini? De exemplu, o poșetă sau o sacoșă? insistai.

— Nu-mi amintesc, mărturisi el, ridicându-și umerii într-un gest de regret.

— După consumarea accidentului, în timp ce vă

îmbrăcați pentru a ieși în stradă, ați auzit un zgomot de motor de mașină?

— N-am fost atent… Nu știu. Eram prea emoționat de ceea ce văzusem.

Era clar că nu se poate scoate nimic de la el. Îi mulțumirăm pentru bunăvoință și am plecat.

— De ce acorzi atâta atenție necunoscutei? vru să știe Dan, după ce ajunseserăm în stradă.

— Pentru că dispariția ei ar putea fi cu cântec…

— Adică?

— S-ar putea ca ea să fie șoferul care a comis accidentul! Altfel de ce ar fi dispărut atât de repede? Dacă martorul ar fi auzit și un Zgomot de motor, după ce s-a uitat pe fereastră, n-aș mai avea niciun dubiu asupra acestei ipoteze…

— Corect! Nu trebuie să excludem această posibilitate, se încălzi Dan. Pe de-o parte, martorul, așa cum a arătat, era stăpânit de emoție, iar pe de alta, după cum ai remarcat, în timpul discuției cu noi, își tot ducea palma în dosul urechii, ceea ce ar putea denota că auzul lui nu-i tocmai de iepure.

Am înclinat capul, aprobator, și am continuat:

— De altfel, această ipoteză ar putea fi coroborată și cu faptul că persoana care a sesizat accidentul era o femeie.

— Admițând această variantă, înseamnă că am făcut

un pas spre identificarea infractorului? se grăbi să afle Zimnicaru.

— Da, deoarece, cu o aproximație destul de largă, recunosc, putem stabili la ce distanță de locul accidentului domiciliază infractorul.

Văzând, după felul în care mă privea, cât de bine m-a înțeles, începui să-i explic:

— Dacă la ora unsprezece și două minute necunoscuta se afla lângă victimă, iar la unsprezece și cinci minute a anunțat miliția, înseamnă că domiciliul ei se află la o distanță de trei minute de punctul infracțiunii.

Dan mă aprobă ironic, dar nu-i dădui timp să mă ia peste picior. Continuai:

— Presupusei infractoare i-a trebuit o jumătate de minut pentru a pleca de lângă victimă și a demara cu mașina. De acord?

Aprobară amândoi.

— Parcarea mașinii și telefonul dat la miliție putea să-i mai ia un minut și jumătate?

— Era obligată să-și parcheze în prealabil mașina? Cine ar fi împiedicat-o să apeleze, în drum, la serviciile unui telefon public? spuse repede Dan.

— Transpune-te în situația unui chauffard[3] și spune-

[3] Automobilist care fuge de la locul accidentului, lb. fr. (n. a.).

mi ce-ai face cu o mașină a cărei aripă, zdrobită, nu lasă niciun dubiu asupra participării ei la un accident? Ai expune-o privirilor sau te-ai grăbi s-o ascunzi?

— De altfel, chiar și faptul că patrulele noastre n-au putut s-o depisteze întărește ideea că mașina a fost imediat adăpostită, mă susținu Zimnicaru.

— Bine. Să admitem această ipoteză, aprobă, în sfârșit, și Dan. Deci a avut nevoie de două minute pentru a părăsi locul accidentului, a-și adăposti mașina și a da telefon. Și ce-i cu asta?

— E simplu. Apreciem că a circulat cu o viteză medie de 60 de kilometri pe oră și, într-un minut, a putut parcurge o mie de metri. Cel mult o mie de metri, repetat eu, deoarece celălalt timp, pentru fugă și adăpostire, a fost apreciat într-un interval minimal.

— Teoria ca teoria, merge, nu zic… dar cu „praftica" cum îi? Stabilind că infractorul locuiește pe o rază care nu depășește un kilometru, ce-am obținut? Doar nu ne-om apuca să cernem toate casele și locuitorii care domiciliază în interiorul acestei raze? spuse Dan contrariat.

— În cazul extrem, în care celelalte metode de detecție nu dau rezultate, nu exclud posibilitatea verificării tuturor posesorilor de autoturisme Dacia 1300 din perimetrul respectiv. Dar nu-i asta concluzia la care voiam să ajung, ci cu totul alta, mai generală. Stabilind,

astfel, că chauffard-ul este bucureștean, nu mai este necesar să facem apel la sprijinul miliției naționale. Ne rezumăm, așa cum am început, numai la cercetarea posesorilor de mașini, care au caracteristicile furnizate de căpitanul Maier, din Capitală…

Capitolul IV
Reclamația

— Tovarășe căpitan, mă întrerupe Vartunian, venind spre mine cu o foaie de hârtie, Circulația a transmis situația pe care ați cerut-o.

M-am grăbit s-o iau și s-o privesc. Conținea unsprezece numere mineralogice de autoturism, cu indicarea posesorilor și adreselor acestora.

— Vartunian, de ce-ai încercuit acest număr? am întrebat.

— Pentru că cei de la Circulație mi-au spus să vă raportez că mașina aceasta a fost reclamată ca furată.

— Când s-a anunțat dispariția?

— Nu au specificat.

Când porniram spre mașina noastră, am auzit un zgomot de pași grăbiți lovind caldarâmul străzii în spatele nostru și apelul: „Tovarășu'!… Tovarășu'!"

Ne-am oprit și ne-am uitat înapoi. Era Gică Bărbulici, martorul audiat puțin mai înainte, care, datorită unei

artrite specifice vârstei sale, precum și a modului în care se zorea spre noi, părea că înoată pe loc.

Am pornit spre el.

— Ce s-a întâmplat, domnule Bărbulici?

În timp ce încerca să-și recapete suflul, masându-și pieptul cu ambele mâini, începu să vorbească cu greutate:

— Mi-am amintit… Acu' știu… Știu ce mi-a atras atenția…

— Ce anume? întrebă Zimnicaru, pentru a-i mai da timp să se liniștească.

— Acu', vara, toate femeile umblă cu rochii de culoare deschisă… Femeia care era lângă mort avea rochie neagră…

— Adică rochie de seară? spuse Dan.

— Nuu… Nu! Era-n doliu… Avea și ciorapi negri.

— Sunteți sigur? întrebă Zimnicaru.

— Mai e vorbă?! Bineînțeles că sunt sigur.

Îl întrebai dacă și-a mai amintit și alte semnalmente. Răspunse negativ. I-am mulțumit și ne-am reluat drumul.

— Poate să fie și asta o pistă, comentă Dan când ajunserăm lângă mașină.

— Adică? zisei punând mâna pe mânerul portierei.

— E simplu! cerem la primărie lista decedaților din ultimele zile și le verificăm familiile.

— Și dacă face parte din categoria celor care poartă doliu un an de zile?

— Deh… La această posibilitate nu m-am gândit… recunoscu el.

— Tovarășe Zimnicaru, spusei, după ce mă instalai în mașină, lângă șofer, cât timp noi vom verifica lista furnizată de Circulație, am să vă rog să continuați cercetările printre cei care domiciliază pe această stradă. Cine știe… poate mai iese ceva.

*

În timp ce Vartunian pornea motorul, am făcut legătura cu stația centrală și le-am cerut relații în legătură cu mașina reclamată ca dispărută. Dar deosebit de faptul că sesizarea fusese făcută cu trei ore mai înainte, adică pe la opt dimineața, n-am obținut decât repetarea adresei păgubașului.

Demarând spre adresa comunicată, Vartunian își întoarse spre mine mutra lui tuciurie și șireată:

— Astea-s bancuri, tovarășe căpitan. Cum de-și închipuie că ne prindem noi la chestii d-astea, comentă el atotștiutor.

— Atât îi duce mintea, îi ținu isonul, Dan, de pe bancheta din spate. Comit un accident, abandonează mașina pe altă stradă și, a doua zi, pozează în victime ale hoților de automobile.

— Astea-s trucuri vechi. Nu se lipesc la noi...

— Vartunian, te rog să fii atent la conducere! N-am chef să mă las lipit de vreun zid, l-am avertizat, văzând că începe să converseze cu capul întors spre Dan.

— Are dreptate! se porni Dan. Cu mintea lor, prevăzută cu un creier ceva mai mic ca al unei păsări-muscă, au impresia că misiunea noastră se rezumă la înghițirea și digerarea unor baliverne ieftine. Știi, șefu', nu-mi iese nici acum din cap prostia ăluia care, după ce a accidentat un sătean, pe o șosea județeană, a coborât din mașină și și-a ucis victima cu lovituri de rangă. Apoi l-a târât și l-a abandonat la liziera pădurii din apropiere…

— Greșești, Dane, am zis, când mașina vira din șoseaua Ștefan cel Mare în Calea Dorobanților. Lăsând de-o parte aspectul bestial al faptei comise, pentru care a și fost condamnat la cincisprezece ani de închisoare în loc de doi-trei ani, dacă s-ar fi dovedit că vina accidentării cetățeanului îi aparține în exclusivitate, ceea ce se pare că nu prea era chiar așa, n-a fost deloc prost. Prin felul în care și-a masacrat victima, a încercat să simuleze că aceasta a fost ucisă în urma unei răfuieli. Dacă „scena" pe care ne-a servit-o ar fi fost luată drept bună, ce ar fi urmat? Evident, orientarea cercetărilor spre cei din anturajul victimei, pentru a se descoperi persoana care l-a ucis. Adică?

— Câteva săptămâni de investigații gratuite… Când

găsirea adevăratului vinovat ar fi devenit dificilă, dacă nu chiar problematică. Doar nu-i chiar atât de ușor să depistezi ce autocamioane au trecut pe o anumită șosea într-o anumită zi și la o anumită oră.

— Vezi, deci nu despre prostie e vorba, ci de o ignoranță crasă. Dacă ar fi pus în aplicare această stratagemă la începutul secolului, poate că i-ar fi reușit. Dar acum, când toate cuceririle științei sunt puse la dispoziția organelor de cercetare, mascarada prin care a încercat să ne inducă în eroare reprezintă o culme a stupidității. Medicului legist nu i-au trebuit decât cinci minute pentru a indica adevărata cauză a decedării victimei. În rest, o chestie de rutină, care, numai după câteva ore, a instalat vinovatul pe scaunul din biroul anchetatorului…

— Am ajuns, tovarășe căpitan, mă anunță Vartunian făcând un viraj la dreapta, pe strada Rozelor, și oprind trei case mai departe.

Am coborât din mașină și m-am uitat la clădirea unde locuia cel care semnalase dispariția mașinii sale. Aveam în față o vilă cubistă, cu un singur etaj. Fațada îi era retrasă de la stradă cu vreo opt metri, iar spațiul respectiv era ocupat cu o plantație splendidă de trandafiri. Pe partea stângă era o alee lată, care ducea spre un garaj dublu, iar pe dreapta un drum pietruit cu dale înguste din beton ce indicau calea de acces spre

intrarea în vilă. Cum era și firesc, am ales ultima cale. Am apăsat pe clanța porții, însă n-am avut succes. Era încuiată.

M-am uitat după o sonerie și, când am descoperit-o, în dosul vegetației luxuriante care ascundea zidul porții, am apăsat pe butonul ei. Am așteptat aproape un minut și, văzând că nu se arată nimeni, am ridicat mâna pentru a mai suna o dată. Da' am fost scutit de acest efort. Prin intermediul unui interfon, pe care n-am reușit să-l localizez, o voce feminină mă atacă repede:

— Was wünschen Sie?[4]

Trebuie să admit că am fost prins pe picior greșit. La disciplina asta, parcă limba germană i se spune, niciodată n-aș fi obținut nota cinci dacă n-aș fi fost căpitanul echipei de rugby a liceului. Am privit spre Dan, cu speranța că mă va scoate din încurcătură, dar mi-am amintit că am fost coechipieri. N-aveam de ales. Trebuia să folosesc resursele propriului meu inventar, care, din păcate, sunt nevoit să recunosc, se compune mai ales din lipsuri în gestiune.

— Kann ich Herrn Săndulescu sprechen? apoi, pentru a nu-i mai da răgaz să pună și alte întrebări, adăugai repede: Kriminalpolizei![5]

---

[4] Ce doriți?

[5] Aș putea vorbi cu domnul Săndulescu? Poliția criminală!

— Warten Sie bitte einen Augenblik! [6] răspunse vocea, fără să pară prea impresionată de meseria mea.

Tocmai începusem să mă întreb ce șanse am să fiu primit în audiență în cursul acestui an, când necunoscuta interlocutoare se făcu din nou auzită:

— Kommen Sie bitte herein![7] În clipa următoare se auzi și zumzetul releului de dezăvorâre a porții.

Fără să mai rostesc formula magică „Sesam deschide-te!", am împins poarta și am intrat talonat de Dan.

Străbăturăm poteca pavată cu dale de beton, urcarăm repede cinci trepte late, din marmură neagră, și ne curmarăm elanul în fața unei uși masive, din fier forjat.

Cât timp așteptarăm să ni se deschidă, am examinat terasa pe care poposisem. Era lungă cât toată fațada vilei, adică peste cincisprezece metri, și lată de vreo cinci. Iar peretele, care delimita terasa, era format, în exclusivitate, dintr-un glasvand prin ale cărui segmente deschise fâlfâiau niște perdele liliachii.

N-am mai avut când să-mi spun că, probabil, nu-i prea neplăcut să locuiești într-o astfel de casă, deoarece ușa din fața noastră se deschise ca într-un film mut, fără zgomot. În pragul ei se afla o femeie trecută de șaizeci de ani, care, fără a rosti vreun cuvânt, făcu cu încetinitorul o piruetă de 180 de grade și porni spre

---

[6] Așteptați o clipă, vă rog!

[7] Intrați, vă rog!

interior.

Mi-am dat seama că era supărată pe mine pentru felul în care-i stâlcisem limba, prin intermediul interfonului.

Fără a pune prea mult la inimă aprecierea pe care o dăduse cunoștințelor mele lingvistice, am înțeles că, pentru a ajunge la persoana căutată, trebuie s-o urmez. M-am conformat și am pornit în urma ei.

După ce-am trecut printr-un vestibul, care, datorită numărului impresionant de cuiere încastrate în pereți, m-a făcut să mă gândesc la garderoba unui teatru, am pășit în încăperea al cărei glasvand l-am admirat puțin mai înainte, de pe terasă. Era un living-room de peste șaizeci metri pătrați, care își expunea pereții căptușiți cu cărămizi aparente. În mijlocul acestui imens salon trona o masă din stejar masiv, lungă și lată cât două Buick-uri puse cap la cap, iar în jurul ei o puzderie de scaune, din același material, cu spătarele atât de înalte încât puteai să juri că sunt jețurile unui sinod de arhiepiscopi. Pentru a completa atmosfera, la cele două extremități ale mesei se aflau tot atâtea sfeșnice și între ele, agățat de tavanul sprijinit de niște bârne transversale, pendula un candelabru de biserică bizantină. Peretele opus glasvandului găzduia un cămin, în care frigerea unui elefant adult ar fi ridicat probleme numai asupra necesarului de mujdei de usturoi.

Dacă n-aș fi remarcat, în fundul încăperii, mai multe

fotolii și comode ultramoderne, o discotecă și un magnetofon, probabil că m-aș fi repezit puțin până afară, în stradă, pentru a verifica dacă, întâmplător, n-am greșit adresa și-am nimerit într-un castel medieval din vreun comitat scoțian.

După ce, urmărindu-mi taciturnul ghid, am ieșit din salon, am intrat pe un culoar lat în ai cărui pereți erau montate uși paralele, ca la hoteluri.

Prima ușă de pe partea stângă era deschisă, ceea ce mi-a permis să văd rafturile unei biblioteci, ce ascundea doi pereți, și un birou la care stătea un vlăjgan, de vreo șaptesprezece ani. Când trecurăm prin fața ușii, își săltă capul, năpădit de o claie de păr lung, ca de femeie, și ne privi fără niciun interes, apoi, blazat, își coborî ochii pe cartea pe care-o ținea cu ambele mâini într-o poziție perpendiculară cu biroul.

Am fost sigur că spleen-ul[8] pe care l-a manifestat nu era provocat de apariția noastră, ci de manualul de limba latină în care-și vârâse nasul. În timp ce mergeam pe culoar, mi-am spus că, de fapt, latina este și mai puțin plăcută decât germana, ceea ce, după mine, putea să justifice aerul lui nefericit.

Când am ajuns la ușa următoare, bătrânica s-a oprit și a ciocănit ușor în stejarul lăcuit. Din interior, o voce

---

[8] Stare nemotivată de melancolie, manifestată prin plictiseală și dezgust față de orice.

bărbătească ne-a poftit să intrăm.

Încăperea în care am pășit era tot un birou, dar de dimensiuni duble față de cel văzut mai înainte.

Din dosul biroului, am fost luați în primire de o pereche de ochi căprui și reci. În timp ce-mi declinam calitatea și îi explicam scopul vizitei noastre, i-am examinat figura și-am remarcat că seamănă cu răposatul Humphrey Bogart[9] când avea roluri de om indispus.

Se uita la mine cu bunăvoința unui lup flămând la vederea unei oițe rătăcite de păstor. Am fost sigur că tipul îmi va crea probleme, și nu m-am înșelat.

— Mi-ați găsit mașina?! explodă el, bineînțeles, omițând să ne poftească să luăm loc pe fotoliile din fața biroului său.

— Nu încă…

— Atunci ce căutați aici? mă întrerupse, cu o gentilețe care nu contrazicea părerea ce mi-o făcusem mai înainte.

— Pentru a putea găsi mașina avem nevoie și de

[9] Humphrey Bogart (n. 25 decembrie 1899 – d. 14 ianuarie 1957) de fapt Humphrey Deforest Bogart, a fost un actor de scenă și de film american, câștigător al premiului Oscar. Privit ca un adevărat simbol cultural american Bogart este adesea considerat, atât de către unii critici de film cât și de o bună parte a iubitorilor cinematografiei, drept cel mai mare actor american de film al secolului 20. Instituția cea mai autorizată în domeniul cinematografiei din Statele Unite, Institutul American de Film (The American Film Institute), l-a clasat pe Bogart ca cel mai mare actor din istoria filmului american.

sprijinul dumneavoastră… am început.

— Asta-i bună! În loc să-mi căutați mașina, veniți să mă țineți de vorbă! Am să mă adresez șefului vostru…

— Vă rog să ne relatați împrejurările în care ați constatat lipsa mașinii! am cerut, fără să rețin amenințarea.

— Ce împrejurări, dom'le? A dispărut și gata!

— Când ați văzut-o ultima oară și când i-ați constatat dispariția? am întrebat, cu calmul la care mă obligă profesia, în timp ce Dan își deschidea carnetul de notițe.

— Nu pot să vă răspund cu exactitate… Abia azi-dimineață m-am înapoiat din străinătate…

— Există cineva care ar putea să facă precizările menționate?

— Da. Probabil, fiul meu… Dar acum învață, și nu-l pot deranja…

— Dacă doi lucrători din miliție au găsit timp să vină până aici, ar fi de dorit ca și fiul dumneavoastră să-și întrerupă importanta sa activitate pentru a sta de vorbă cu noi câteva clipe, am sugerat, probabil mai aspru ca până atunci, deoarece, mai întâi, mă privi surprins, apoi, după o scurtă ezitare, împinse fotoliul spre înapoi și lovi de două ori cu pumnul în peretele dindărătul acestuia.

Pe când își readucea fotoliul lângă birou, își făcu apariția și tânărul pe care-l zărisem în camera alăturată.

Era înalt cât Dan, dar spre deosebire de acesta slab și deșirat.

— M-ai chemat, Tuțule? se interesă el.

— Da, Georgică, dar n-o să te reținem mult… Tovarășii, zise el, desemnându-ne plictisit cu capul, vor să te întrebe ceva.

— Tinere, ce ne poți spune despre dispariția mașinii? îl luai în primire.

Felul în care primul meu interlocutor își lăsă privirea pe cristalul biroului îmi spuse că tonul, nu tocmai protocolar, cu care-i interpelasem odrasla, l-a indispus și mai mult și, fără să fiu un tip ranchiunos, m-am bucurat.

În timp ce chestionatul adoptă o figură, probabil, nu mai puțin meditativă ca Arhimede înainte de a se hotărî să iasă din baie strigând „Evrika!", am început să-i examinez amuzat ținuta vestimentară. În picioare purta cizme scurte, de cowboy, din carâmbii cărora ieșea o pereche de blue-jeans, la care, pentru a se asigura autenticitatea cerută de canoanele modei, fuseseră atașate în dreptul genunchilor două petice din piele, bineînțeles cusute cu o neîndemânare căutată. Sunt sigur că dacă l-aș fi pus să facă un „stânga-mprejur" aș fi putut să văd și cel de-al treilea petic, mai mare, dar m-am abținut. Continuând să ridic privirea, am văzut o centură lată, din piele, de la care, pentru ca garnitura să

fie completă, nu lipsea decât o pereche de „Smith & Wesson" de calibrul 45. De sub centură se pornea o cămașă portocalie, prevăzută cu niște carouri mari, negre. În ceea ce privește gulerul cămășii, n-am putut să-l examinez. Era prea bine ascuns sub chica sa de păr. Când i-am privit ochii, tot atât de expresivi ca la un prunc în primele zile după naștere, s-a hotărât să vorbească:

— Păi, ce să vă spun?… Aseară am fost la cinematograf și când ne-am înapoiat mi-a fost lene s-o mai bag în garaj. Am lăsat-o-n stradă. Dimineața, ia-o de unde nu-i…

— Ai carnet de conducere? interveni Simionescu, în timp ce. Nemulțumit de poziția în care ne lăsase simpatica și excesiv de politicoasa noastră gazdă, își muta greutatea corpului de pe un picior pe celălalt.

— Bineînțeles! confirmă disprețuitor „Tuțulică" al lui „Georgică".

— La ce oră ai lăsat mașina în stradă?

— La ora zece, zece și un sfert…

— Și când s-a constatat că dispăruse?

— La ora șapte, când am vrut să plec cu ea la școală…

— Și de supărare nu te-ai mai dus la școală… lăsă Dan să-i scape.

— Cum era să plec? Fără mașină?! protestă puștiul.

— Eu sunt cel care hotărăște dacă și când trebuie să

meargă fiul meu la școală! izbucni amenințător „Tuțulică”.

— Ai auzit pe cineva umblând la mașină în timpul nopții? am întrebat, fără să-l privesc.

— Nu. M-am culcat devreme.

Am aruncat un bună-ziua fără adresă și ne-am grăbit să-i părăsim.

Capitolul V
Descoperirea mașinii

Trebuie să recunosc că în timp ce mă îndreptam spre poartă, mergând pe aleea cu dale de beton, eram destul de intrigat. Desigur, nu datorită felului în care se comportase domnul Săndulescu, doar mai întâlnisem eu astfel de situații, ci din cauza colaboratorului meu. Cum Dan nu prea era dus la biserică, eram sigur că nu voi apuca să ajung în curtea vilei și se va porni să facă niște referiri, nu tocmai academice, la adresa atitudinii celui pe care-l părăsisem. În locul acestei reacții, de altfel pe deplin îndreptățită, pășea acru și tăcut alături de mine.

N-am mai avut însă când să mă edific asupra neobișnuitei sale impasibilități. Nici n-am apucat bine să ieșim în stradă, și Vartunian ne-a venit în întâmpinare:

— Tovarășe căpitan, v-a căutat stația centrală.

— Ce-au vrut?

— În afară de faptul că v-au rugat să-i chemați de urgență, n-au spus nimic.

M-am grăbit să iau legătura cu dispeceratul. Mi-au comunicat că mașina dispărută a fost găsită în urmă cu trei sferturi de oră. Se afla la vreo două sute de metri de vila domnului Săndulescu, pe o stradă laterală.

Când am ajuns la adresa primită prin radio-telefon, mai întâi am văzut două echipaje auto staționând în stradă, apoi, pe un teren viran, o Dacie-1300 de culoare albastră.

Oamenii noștri se învârteau în jurul ei și o examinau de parcă ar fi fost prima farfurie zburătoare care a contactat, într-adevăr, planeta noastră.

— Gata toaleta, Birenbaum? m-am adresat unui adjutant, în vârstă de vreo cincizeci de ani, care, stând pe postul lui David Vincent, coordona activitatea echipei tehnico-științifice.

— Încă vreo câteva minute și-am terminat, tovarășe căpitan, promise el.

— Ați găsit ceva? am întrebat, pornind să examinez caroseria autoturismului.

— Berechet, mă asigură el.

Când am ajuns lângă capotă, am văzut ce mă interesa. Masca și aripa stângă purtau urmele unei coliziuni

zdravene. Șocul fusese atât de puternic încât aripa era smulsă și răsturnată spre capotă. Felul insolit în care se expunea cauciucul mașinii mă făcu să mă gândesc la un câine mops care, privind pofticios un tentant tur de pantaloni, mai înainte de-a porni să-și satisfacă plăcerea, își descoperă caninii.

— Ia zi-i, Birenbaum, am spus revenind lângă portiera de acces la locul șoferului.

— Toate ușile erau încuiate, iar broaștele lor nu poartă urme de violentare. Pe bancheta din spate se afla chestia asta, spuse el, indicându-mi un magnetofon tranzistorizat. În rest, ce se vede… continuă, arătându-mi pe rând: o sticlă de whisky Black & White, golită pe trei sferturi, așezate între cele două locuri din față, și-un pachet de Pall Mall, desfăcut, pe bordul mașinii, lângă o plăcuță din metal galben pe care era înscris numele proprietarului: Georgică Săndulescu. În scrumieră se aflau câteva filtre de țigări „superlong”.

În timp ce băieții noștri începuseră să-și strângă trusele, am privit mai bine terenul viran și casele învecinate. Astfel, m-am edificat asupra varului și pulberii de cărămizi care acopereau terenul unde fusese abandonată mașina. Clădirea care închidea parcela pe partea dreaptă era terminată la roșu și, firesc, locul pe care ne aflam fusese utilizat la depozitarea materialelor de construcție.

Încă nu ne terminasem țigările, și Birenbaum, zâmbind satisfăcut, mi se adresă:

— Noi am terminat, tovarășe căpitan. Acum e rândul dumneavoastră.

— Urmă? am întrebat, arătând o bucată de scândură așezată pe pământ, în dreptul portierei de lângă locul de conducere.

Adjutantul dădu afirmativ din cap și, aplecându-se, ridică scândură. Dedesubtul ei, în pământ, așa cum am presupus, se vedea imprimată o urmă de încălțăminte.

— De altfel, mulajul a și fost făcut, anunță el, dând bucata de scândură unuia din subalternii săi.

— Bine, continuă, îl invitai.

— Urma a fost lăsată de încălțămintea piciorului stâng… făcu o pauză, pentru a-și deschide carnetul, și continuă: numărul 43… După mărimea urmei, înălțimea probabilă peste 1,75 metri… După adâncimea urmei și rezistența solului, greutatea probabilă are limita superioară la 65 de kilograme.

— Fă-mi și mie un negativ, am cerut, și, aplecându-mă peste urmă, am început s-o privesc cu lupa.

— O doriți acum? se interesă el.

Dan îi răspunse afirmativ. Când m-am ridicat, eram edificat. Așa cum bănuisem, tocul avea un format tronconic. Când am întâlnit întrebarea din ochii lui Dan, mi-am înclinat capul, apoi m-am adresat

criminalistului:

— Deocamdată, mă declar mulțumit cu ce-am văzut.

— Și celelalte urme? se miră Birenbaum.

— Prelucrare și conservare!… De asemenea, anunță-l pe căpitanul Maier că vreau să examineze această mașină, cu toată viteza, și apoi să vină cu ea la proprietarul ei, unde am să fiu și eu.

— Ești sigur că ai dibuit culpabilul? întrebă Dan, când ne îndepărtaserăm de adjutant.

— Fii liniștit. Dacă nu intervine vreo minune, mâine, pe vremea asta, suntem în drum spre litoral… Bineînțeles, cu condiția să-ți poți urni din loc „Mustangu'"!

— Ce te face să fii atât de sigur? insistă el, nu tocmai convins.

— În general, infracțiunea furtului de automobile este urmată de altele, consecutive primei. Mă refer la faptul că cei care doresc să se plimbe cu o mașină care nu le aparține, în mod matematic, la sfârșitul cursei, o ușurează de toate obiectele ușor vandabile. Oare faptul că hoțul a omis să ia magnetofonul, un obiect atât de tentant pentru acest gen de pușlamale, nu spune nimic? îl întrebai când ajunserăm lângă mașina noastră.

— Să nu uităm că mașina a fost furată noaptea, adică pe întuneric…

— Să nu uităm, îl întrerupsei, că în astfel de situații,

hoțul, înainte de a acționa, se uită bine în mașină, atât pentru a constata dacă are ce fura, cât și pentru a se asigura că, după ce s-a urcat la volan, nu-l va bate pe umăr proprietarul acesteia, care, eventual, ar fi tras un pui de somn pe bancheta din spate. Deci… în mod obligatoriu, trebuia să vadă magnetofonul!

— Bine. Să admitem că l-a văzut, aprobă el, conciliator.

— Atunci de ce nu l-a luat? îl provocai, ghicindu-i raționamentul.

— Pentru că, urmare a stării afective, cauzată atât de coliziune, cât și de necesitatea abandonării grabnice a mașinii, a uitat. De unde urma să scoată mașina afară din oraș, unde s-o jefuiască în liniște, pe-ndelete, s-a văzut nevoit s-o părăsească imediat și…

— Aș! Dacă-ți mai susții mult teoria, ai să ajungi la concluzia că a părăsit atât de repede mașina încât, de fapt, nici n-a avut când să se urce-n ea… Și atunci, mă încălzii eu, am să te rog să-mi spui când naiba a mai avut timp sa fumeze șapte țigări și să golească o sticlă de whisky?!

— Dacă admitem că magnetofonul se afla în mașină când s-a urcat hoțul, de ce n-am admite că s-au aflat și celelalte obiecte? insistă el.

— Adică vrei să spui că un elev bine crescut, ca domnul Săndulescu-junior, fumează și bea whisky? mă

prefăcui mirat.

Și-a dat seama că-l persiflez. S-a uitat la mine bănuitor și a întrebat scurt:

— La ce concluzie ai ajuns?

Deși Vartunian oprise deja mașina în fața vilei lui Săndulescu, nu m-am grăbit să cobor. Am privit ochii lui Dan. De obicei albaștri, și am constatat că din cauza enervării deveniseră cenușii.

— Auzi, Dane… mie, de fapt, puțin îmi pasă cui i-au aparținut băutura și țigările din mașină. De altfel… tot atâta importanță acord și prezenței magnetofonului… Pentru mine, relevant este cu totul altceva… începui să-i explic.

— Anume? mă zori el.

— Într-un sens relativ, faptul că broaștele de la portiere n-au fost forțate, iar în sens absolut faptul că acestea au fost găsite încuiate. Ultima observație conduce, la rândul ei, la două concluzii: primo, autorul accidentului nu și-a pierdut capul chiar atât de mult dacă a mai zăbovit pentru a încuia portierele și, secundo, încuindu-le, a demonstrat că – contrar obiceiurilor pe care le au hoții! – nu i-a fost indiferentă soarta mașinii și a obiectelor abandonate în ea! am spus, deschizând portiera mașinii și coborând pe trotuar.

*

Când am apăsat pe butonul soneriei, mi-am dres

glasul pentru a-i demonstra încă o dată lui Dan ce șef deștept are, dar… n-a ținut. În loc să fiu interpelat în limba germană, așa cum mă așteptam, prin interfon s-a făcut auzită o altă voce, tot de femeie, care m-a mitraliat cu un amalgam de vocale și consoane. Realizând imediat că nu cunosc limba respectivă, m-am uitat uluit spre Dan, care, văzându-mi încurcătura, a consimțit să-mi sară în ajutor.

Crezând că ni s-a vorbit în greaca veche, l-am rugat pe Dan să-mi spună de unde cunoaște limba respectivă. Mi-a explicat că a avut cândva o iubită născută prin împrejurimile Caracalului, astfel a avut posibilitatea să se aclimatizeze cu ultrarapida exprimare oltenească. N-am mai avut când să înalț un imn de slavă în cinstea celei care a contribuit, atât de substanțial, la cultura lingvistică a colaboratorului meu, deoarece în ușa vilei am fost întâmpinați de surata ei, o subretă tânără și frumușică.

Am trecut din nou prin salonul medieval și, după ce-am bătut în ușă, am intrat în biroul „simpaticului" nostru amfitrion. Se afla exact în aceeași poziție ca în urmă cu o oră, când l-am părăsit.

A ridicat capul spre mine și, cu o „bunăvoință" pe care nu s-a simțit obligat s-o disimuleze, a mârâit:

— Ați găsit-o?

Am dat afirmativ din cap.

— Ați adus-o? se interesă el, parcă mai puțin încruntat.

Mai întâi mi-am pendulat bărbia între umeri, apoi i-am spus:

— Nu. Urmează s-o aducă un coleg de-al meu…

— De ce n-ai adus-o?… Îți închipui că am chef să fiu deranjat toată ziua?

— Întrucât mașina a fost anunțată ca furată, suntem obligați să întreprindem cercetări pentru descoperirea autorului…

— Și ce-mi pasă mie?! Vă rog să-mi aduceți mașina! Restul vă privește!

— Cu mașina dumneavoastră, am început eu să-i explic, s-a comis un accident…

— Ei și?! Pagubele vor fi suportate de A.D.A.S.! Vă acord zece minute pentru a-mi aduce mașina! De altfel, mă întreb pentru ce vă plătim, dacă mașinile noastre, ale contribuabililor, sunt lăsate la discreția hoților?

Aș fi putut să-i explic că, dacă am asigura paza fiecărui autoturism, în trei schimburi, ne-ar trebui, numai pentru acest scop, aproape un milion de subofițeri, ceea ce ar depăși, de departe, efectivul tuturor organizațiilor de poliție de pe glob. Am renunțat însă la această argumentare savantă.

— Noi avem misiunea de a izola elementele care reprezintă un pericol pentru societate… și de a preveni

apariția infracțiunii, am început să-i explic, dar m-a întrerupt.

— Ascultă, dom'le! Ai impresia că am timp de pierdut cu prelucrările dumitale?…

— Nici noi n-avem timp de pierdut. Vreau să stau de vorbă cu fiul dumneavoastră, l-am anunțat pe an ton mai puțin ambiguu.

— Poftim?!!! izbucni el, surprins de îndrăzneala mea.

Am dat afirmativ din cap.

— Ce-aveți de discutat cu George? întrebă, în timp ce făcea un vădit efort de a-și domina enervarea.

— Există bănuiala că n-ar fi străin de un accident pe care-l anchetăm, am spus, destul de indispus de atâta stat în picioare.

— Cinee?!… George al meu?

Puse mâinile pe birou, împinse cu violență fotoliul spre peretele din spatele lui și, ridicându-se energic în picioare, acoperi tabloul de pe peretele din dosul mesei sale de lucru, care-l reprezenta în uniformă de general. Habar n-a avut el cât de simpatic mi-a fost în clipa aceea. Niciodată nu mi-au plăcut uniformele înzestrate cu mai mult de patru steluțe, câte posedam eu.

— Domnule, dumneata știi cine sunt eu? se interesă el, apoi întinse mâna după o agendă și își spuse:

— Ia să vedem ce telefon are inspectorul general…

— Vă atrag atenția că, după toate probabilitățile,

automobilul dumneavoastră a participat la un accident care s-a soldat cu pierderea unei vieți omenești. Dacă ne refuzați concursul, ținând seama de gravitatea faptului, voi fi nevoit să continui chestionarea fiului dumneavoastră la inspectorat. Vă rog să apreciați care-i soluția optimă.

S-a dezumflat brusc și m-a privit buimac.

— E imposibil… spuse el, moale, pe când se sucea pe călcâie pentru a bate cu pumnul în peretele din spatele lui.

— Ce-i, Tuțule? se interesă cu candoare tânărul cowboy, intrând în birou.

— Nenorocitule, ce-ai făcut?! îl luă în primire „Tuțulică".

— Ce-am făcut? replică, mirat, noul venit.

— Ai omorât un om! îl informă tatăl lui.

— Poftim?!

Fără să mai dau explicații suplimentare, l-am poftit pe tinerel să ia loc pe un fotoliu – dovedind cu această ocazie că sunt mai politicos decât taică-său! – și să-și scoată cizma din piciorul stâng.

Mai întâi a ezitat, contrariat, apoi, parcă amuzat, s-a executat. Probabil, credea că vreau să o probez pentru a-mi comanda și eu o pereche la fel.

Am privit talpa cizmei și, cu ajutorul lupei, am remarcat urma de pulbere albă și cărămizie la baza

interioară a tocului. După ce Dan mi-a înmânat mulajul făcut de adjutantul Birenbaum, n-a mai existat niciun dubiu. Talpa și tocul tronconic ale cizmei s-au suprapus exact în urma descoperită lângă mașină.

În clipa când, continuând să țin cizma în mână, i-am restituit mulajul lui Dan, s-a auzit o bătaie discretă în ușă. Era subreta[10], care, fără a-și mai pierde timpul, a aruncat o ploaie de sunete din care n-am priceput mai mult ca la prima noastră conversare.

În timp ce interlocutorul-senior continua să tacă, înmărmurit de manevra făcută cu cizma interlocutorului-junior, l-am auzit pe Dan spunând:

— Vă rog să-l poftiți aici.

M-am întors spre băiat și l-am sfătuit:

— Te rog să ne povestești tot ce-ai făcut azi-noapte cu mașina.

— Nu înțeleg ce doriți de la mine! mărturisi el, cu o sinceritate destul de bine simulată.

— Vreau să ne relatezi împrejurările în care ai comis accidentul.

— Habar n-am despre ce vorbiți, se lamentă el.

— Tovarășe Săndulescu, mă adresai interlocutorului-senior, care, imobil și cu fața albă ca hârtia, își ancorase privirea pe chipul odraslei sale, vă asigur că avem

[10] Fată angajată într-o casă pentru diverse treburi de gospodărie, mai ales cu atribuții de cameristă.

suficiente probe criminalistice pentru a-i proba vinovăția…

În clipa aceea, m-am întors «să văd cine a deschis ușa. Era căpitanul Maier, care, clătinându-și ușor capul, influență în mod negativ buna mea dispoziție. N-am mai avut când să-i cer lămuriri suplimentare, deoarece un zgomot puternic, care părea să semene cu o salvă de artilerie, m-a obligat să mă întorc iute cu fața spre birou.

Figura nevinovată a interlocutorului-junior juca hora stacato între palmele interlocutorului-senior.

Când am reușit să-l salvez, avea obrajii mai roșii ca macul înflorit și părea destul de indispus.

I-am privit ochii, care între timp se asortaseră la culoare cu obrajii, scăldați din abundență de lacrimi, și mi-a devenit simpatic.

— Vezi, Georgică, nu-i frumos să minți. Deosebit de faptul că-l superi pe tăticu și pe noi, nu realizezi nimic. Ia povestește-ne cum ai comis accidentul, l-am luat cu binișorul.

— Se aude?! se interesă taică-său, pe un ton atât de gingaș, încât Vartunian, care rămăsese afară, în mașină, cred că nu s-a putut gândi decât la o explozie cu nitroglicerină.

Băiatul deschise gura de câteva ori, ca un pește scos din apă, iar în clipa când tatăl lui, amenințător, făcu un pas spre el, începu să turuie cu sughițuri:

— Eu n-am vrut… dar Mihăiță…

— Care Mihăiță? Al lui tovarășu' Petre? interveni tatăl lui.

— Da, el. I-am spus de dimineață că ești plecat din București și mi-a propus ca la noapte, adică ieri, să facem o escapadă. Dar eu n-am vrut…

— Sigur că n-ai vrut! Te-a luat cu forța?! urlă taică-su.

— Continuă, îl îndemnai. Cine a adus alcoolul și țigările?

— El, Mihăiță. Le-a luat de la tatăl lui… La început, pentru că îi promisesem, m-am dus să-l iau de acasă și să facem o mică plimbare, până la Otopeni… Da' după ce-am început să bem, mi-am pierdut capul și am pornit spre Ploiești… Am început să alerg, din ce în ce mai tare, până când, la o barieră de cale ferată, am intrat în spatele unui autocamion care staționa… Am întors mașina și-am gonit înapoi, spre București… După ce-am parcat-o pe un teren viran, m-am despărțit de Mihăiță și am venit acasă… Asta-i totul… termină el hohotind.

M-am întors spre Maier și l-am mai privit o dată. Mi-a confirmat din nou că nu tânărul comisese accidentul din strada Dragoș Vodă.

— Ce se va întâmpla acuma? se interesă domnul Săndulescu.

Asprimea și disprețul cu care ne întâmpinase până nu

de mult lăsase locul unei bunăvoințe în care doza de servilism era preponderentă. Sunt sigur că dacă și-ar fi păstrat atitudinea inițială mi-ar fi displăcut mai puțin.

— Vom dispune verificarea depoziției și dacă ea va fi confirmată de către serviciul circulației, veți primi un proces-verbal de constatare pentru a vă putea repara mașina.

Am spus „bună ziua” și am ieșit urmat de Dan și Maier.

Ajungând în stradă, am constatat că era ora trei după-amiaza și, în consecință, pierduserăm patru ore degeaba.

*

O oră mai târziu, după ce-am luat masa cu Dan la zahanaua[11] „Plosca de Aur” am pornit să verificăm celelalte mașini de pe lista întocmită de serviciul circulației.

Când am epuizat jumătate din mașinile pe care le aveam de urmărit, fără s-o fi depistat pe cea care ne interesa, era ora opt seara și am sistat cercetarea.

Capitolul VI
Un scurt intermezzo

[11] Abator rudimentar special pentru ovine, amenajat în vederea preparării păstramei și a desfacerii produselor derivate.

A doua zi, la ora șapte dimineața, ne beam cafelele *și;* trăgând vârtos din țigări, afumam cu sânge rece pereții biroului nostru. Acesta era singurul moment de relaxare înaintea hărțuielii și alergăturii cotidiene după tot soiul de evenimente. Fără acest stimulent, ce se transformase de-a lungul anilor într-un ritual, o obișnuință de care nu ne mai puteam lipsi, eram toată ziua plini de draci, ca să nu spun că funcționam ca niște motoare negresate. Întrucât în cursul nopții nu fusesem sculat din somn cu vreun caz urgent, iar acum ne împărtășeam liniștiți cu sfânta noastră anafură, eram bine dispus și consideram că viața e frumoasă și plină de satisfacții.

Se pare însă că Dan este supărat. Păstrând un mutism ce nu-i era caracteristic, privea absent și acru spre un punct oarecare de pe tavan.

Bineînțeles că am fost suficient de prudent pentru a nu-i cere lămuriri. Nu simțeam nevoia să-mi amintească că la această oră trebuia să ne aflăm în altă parte, undeva între București și Constanța.

Am luat ultima dușcă de cafea, am strivit filtrul țigării în scrumieră și, ridicându-mă de la birou, am spus:

— Gata, Dănuț. Hai la treabă!

*

Mașina care avea pe lista noastră poziția șapte era un taximetru și fiind plecat în cursă l-am depistat cu

ajutorul patrulelor-auto abia pe la ora nouă.

L-am ajuns din urmă pe bulevardul Gh. Dimitrov, prin dreptul Foișorului de foc. După ce l-am depășit și i-am făcut conducătorului semn să oprească pe dreapta, am coborât din mașină și ne-am apropiat de el pentru a-l verifica.

Fără să acord prea multă atenție șoferului sau călătorului de pe bancheta din spate, am privit partea din față a mașinii. Nu mi-a trebuit prea mult pentru a observa că aripa stângă avea o tentă ceva mai închisă decât restul caroseriei. Era clar că aripa a fost revopsită de curând prin utilizarea unei vopsele identice cu cea a întregii caroserii, probabil apelându-se la cutia de rezervă, livrată de fabrică o dată cu autoturismul, ceea ce însă n-o scutea să prezinte nuanțe diferite.

Am ocolit mașina prin față și m-am apropiat de șofer, un tinerel, care, scoțându-și capul prin fereastra portierei, s-a interesat pe un ton de harță:

— Aș putea să știu de ce mi-ați tăiat calea și m-ați forțat să opresc?

— Miliția! l-am anunțat. Prezentați, vă rog, actele pentru control.

A devenit imediat zâmbitor și, supus, s-a grăbit să-mi satisfacă cererea. Fără să le acord vreo importanță, deoarece nu ele mă interesau, l-am întrebat:

— Când ai accidentat mașina?

— Mă refer la aripa stângă, am precizat, văzându-l că mă privește surprins.

— Păi, acu' fo două zile…

— În ce împrejurare?

— Păi… Să vedeți… Eu, în orice caz, n-am nici-o vină… La o intersecție, a dat buzna peste mine unu' matol, explică el, precipitat.

— Când și unde a fost recondiționată?

— Ieri am preluat-o. Reparația a fost făcută în garaju' „Getax".

— Unde este procesul-verbal de constatare încheiat de agentul de circulație?

— Păi, l-am dat șefului de garaj… că doar pe baza lui s-a făcut reparația…

M-am întors spre Dan, care urmărise discuția din spatele meu, și i-am înmânat actele primite de la șofer. A înțeles ce are de făcut. Le-a luat și a pornit spre mașina noastră.

Câteva minute mai târziu, Dan a revenit și mi-a confirmat depoziția șoferului. M-am întors spre șofer și, înapoindu-i actele, i-am mulțumit. În acea clipă, am înregistrat, în mod mecanic, că pasagerul taximetrului nu mai stătea pe locul din spatele șoferului, ci pe cel de lângă portieră din partea dreaptă, de unde urmărea cu privirea o muncitoare de la salubritate, care, făcându-se că mătură trotuarul, fabrica niște nori impunători de

praf. O clipă m-am amuzat, gândindu-mă că se uita la ea de parcă ar fi Brigitte Bardot[12], când iese din cada de baie pentru a-și căuta un prosop.

După ce i-am urat șoferului clasicul „Drum bun!", am pornit spre mașina noastră.

Pe când îi indicam lui Vartunian adresa proprietarului celei de-a opta mașini ce trebuia verificată, taximetrul din spatele nostru ne-a depășit, constituindu-și drumul spre Oborul Vechi.

— Ne-au mai rămas patru mașini de controlat, comentă Dan, plictisit, în momentul în care Vartunian semnaliza întoarcerea la stânga, pentru a ne înapoia spre centrul orașului.

În acel moment mi s-a declanșat creierul suplimentar, de „detectiv", și am primit răspunsul la întrebarea ce-mi frământase subconștientul în ultimele minute. Am realizat motivul care-l determinase pe pasagerul taximetrului să-și schimbe locul de pe banchetă și să acorde atâta atenție măturătoarei.

— Vartunian, la loc comanda! am ordonat, când ajunse cu mașina de-a curmezișul străzii. Dă-i drumul după taximetrul de adineauri!

---

[12] Brigitte Anne-Marie Bardot (n. 28 septembrie 1934, Paris) este o actriță de cinematograf, fostă sex simbol al anilor '60. A reușit să-și transforme inițialele B. B. Într-o legendă, care va evoca întotdeauna frumusețea, plăcerea de a trăi și libertatea.

— Ce s-a întâmplat?! se interesă Dan, deșteptat din indiferența manifestată până atunci.

— Am văzut mutra călătorului din taximetru prin albumele noastre… Nu-mi amintesc cum îl cheamă, dar faptul că după ce am discutat cu șoferul și mi-am declinat calitatea a încercat să mă evite, schimbându-și locul și stând cu fața întoarsă, mi-a stârnit interesul… Vreau să-l cunosc mai îndeaproape! am declarat, pe când Vartunian, fără a mai avea nevoie de un alt îndemn, trecu schimbătorul de viteze într-a patra și pipăi podeaua mașinii cu pedala acceleratorului.

Taximetrul încă nu apucase să depășească clădirea Telefoanelor și era din nou acostat.

Când am ajuns lângă autovehicul, șoferul, vădit resemnat, ne aștepta cu actele pregătite, dar nu i-am acordat nicio atenție. M-am dus spre portiera din spate, unde era pasagerul, și, deschizând-o, l-am rugat să coboare.

Mai întâi mirat și apoi indignat, ca o mireasă abandonată în fața ofițerului stării civile, a protestat, fără să se grăbească să țină seama de invitația mea:

— Nu înțeleg ce doriți?! Pentru a doua oară opriți mașina și mă faceți să întârzii… Credeți că dacă aș fi avut timp de pierdut apelam la serviciile unui taximetru?

— Vă rog să coborâți și să prezentați buletinul de

identitate! am spus inflexibil.

N-a mai avut încotro. A coborât.

— Buletinul de identitate, vă rog! am repetat.

Și-a dus mâna la piept, acolo unde se află buzunarul interior al hainei, și, surprins, a constatat:

— Na, că le-am uitat! Fir-ar să fie… Probabil că le-am lăsat în celălalt costum, când m-am schimbat…

— Vă rog să mai căutați o dată, l-am poftit amical, deoarece prin haina sa subțire, din tercot, distingeam conturul caracteristic unui portofel.

— Dacă vă spun că nu-s la mine, afirmă el, tot atât de convingător ca și o prognoză meteorologică.

— Vă rog să scoateți portofelul afară! am zis eu, bătând cu degetul arătător pe proeminența hainei sale.

N-a mai avut ce face. Și-a scos portofelul, l-a deschis, a extras o foaie de hârtie împăturită și, supărat, mi-a întins-o:

— Iată adeverința de eliberare din închisoare! Mi-am executat pedeapsa… Acum ce-aveți cu mine? Sunt om cinstit…

De fapt, n-aveam nimic să-i imput. În afară de faptul că n-a vrut să se uite în prea frumoșii mei ochi, nu-l puteam învinui de nimic. Am despăturit fițuica ce mi-o dăduse și m-am uitat la data emiterii ei. Fusese eliberat cu două zile mai înainte. Când i-am citit numele, mi-am reamintit imediat unde îi văzusem chipul și am știut în

ce categorie de infracțiuni era specializat.

M-am grăbit să-mi vâr capul în mașină și să arunc o privire în interior. Atât locul de lângă șofer, cât și bancheta din spate erau complet goale.

— N-ai niciun bagaj? m-am mirat, cu sinceritate.

— Nu! s-a mirat și el.

— Ba da! a intervenit, contrariat, șoferul taximetrului. Ați uitat de geamantanul din portbagaj?

— Ce geamantan?! s-a mai mirat o dată „amicul".

— Te rog să-l scoți afară. Vreau să-l văd și eu, i-am spus șoferului.

Treizeci de secunde mai târziu, pe trotuar, lângă noi, se afla un geamantan din piele de porc, mare și elegant.

Dan se învârti pe lângă valiză, apoi se uită mirat spre mine.

— Întoarce-l, Dane, îl îndemnai, indicându-i fundul geamantanului.

După ce-mi execută ordinul, și partea care se sprijinea pe trotuar fu răsturnată în sus, atât Dan cât și șoferul taximetrului văzură că fundul acestuia lipsea, iar în perimetrul respectiv se contura un altul mai mic, din piele neagră.

În clipa în care Dan, încercând să priceapă trucul, așeza geamantanul pe trotuar, proprietarul acestuia se strecură pe lângă mine și porni să-și încerce șansa de a doborî recordul mondial pe o sută de metri.

N-am mai avut când să mă lansez după el, deoarece Dan, sprijinindu-și o mână pe umărul meu, sări peste geamantanul care-i bara drumul și se puse în mișcare.

Alergă șapte-opt metri, până prinse viteză apoi plonjă la orizontal încă vreo trei.

Placajul a fost atât de sec, încât „amicul" n-a mai avut când să realizeze ce i s-a întâmplat. Datorită șocului, leșinase.

În timp ce Dan îl ridica în brațe, ca pe un copil, și pornea cu el spre mașina noastră, eu am reglat cursa taximetrului.

Apoi, luând geamantanul, am plecat după Dan.

— Ce mocofan, dom'le! Dacă ar fi știut ce-i aia rugby, ar fi știut să cadă… nu așa, ca un sac de cartofi, decretă Dan, disprețuitor, când Vartunian, fără alte explicații, demară spre inspectorat.

*

Ne aflam în birou, iar „amicul", care între timp își revenise, stătea pe un scaun și ne privea cu un amestec de resemnare și indiferență.

Fruntea sa înaltă, aproape cât latul unei cutii de chibrituri, era marcată de un cucui, care, după aprecierea mea, urma să-i amintească încă multe zile plăcerea de a ne fi întâlnit.

— De unde l-ai luat? l-am întrebat pe „amic", arătând cu bărbia spre geamantanul pus pe biroul lui Dan.

Din totdeauna mi-a plăcut să lucrez cu profesioniști, deoarece cunoscându-ne și știind că nu suntem receptivi la tertipuri, cum i-am prins în off-side, ca să nu spun flagrant delict, cum deșartă sacul și le încheiem actele pentru Procuratură. Dar, spre deosebire de recidiviști, cu începătorii e o adevărată calamitate. Atribuindu-ne și nouă ignoranța lor, refuză să mărturisească sau o scaldă în explicații atât de abracadabrante că ne dublează volumul ficatului.

— Din Gara de Nord, mi-a răspuns el, cu o promptitudine care dovedea că nu-i boboc în meserie. Ceea ce, de fapt, nu era o noutate pentru mine.

— Ziua și ora, i-am cerut, mulțumit că voi termina repede.

— Azi, cu câteva minute înainte de plecarea expresului pentru Viena.

— Bărbat sau femeie?

— Bărbat.

— Cum l-ai operat?

— Așa cum știți și dumneavoastră… O clipă de neatenție… și gata! El a început să strige hoții, pe limba lui, iar eu am părăsit liniștit peronu' și am ieșit din gară. Apoi, după ce m-am evaporat cu taximetru, ați dat dumneavoastră peste mine… Asta-i tot!

Am ridicat privirea spre Dan și i-am spus:

— Te rog să-l conduci în biroul de alături și să-i dai

cele trebuincioase pentru a-și scrie declarația.

Întrucât activitatea „amicului” nu intra în sfera preocupărilor noastre, la înapoierea lui Dan, am dat un telefon la brigada care se ocupa cu hoții de buzunare, respectiv de bagaje, și i-am poftit să-și ia clientul în primire cât mai repede, deoarece în următoarele cinci minute trebuie să mă evacuez.

— Știi, începu Dan, de cum își introduse gingașa făptură în birou, de fapt, n-am prea priceput modul de operare… Dacă te hotărăști să-mi explici și mie, nu-i exclus să-ți rămân îndatorat.

— Chestia asta, care aduce a geamantan, este un dispozitiv foarte ingenios. Deosebit de faptul că n-are fund, după cum ai remarcat, interiorul este prevăzut cu câteva cârlige care se declanșează, după sistemul cursei de șoareci, prin contact. În rest, modul de operare e un fleac. Hoțul n-are altceva de făcut decât să-și plimbe „geamantanul”, de obicei prin gări, până își ochește prada. Când a stabilit-o, se apropie, profită de o clipă de neatenție și își lasă „geamantanul” peste cel al victimei și gata… l-a aspirat! În timp ce victima începe să se agite în căutarea geamantanului volatilizat, hoțul pleacă liniștit, deoarece n-are de ce se teme; geamantanul lui n-aduce nici de departe cu cel dispărut.

— Formidabil! aprecie Dan, admirativ.

— Da, într-adevăr, ingenios… am admis amuzat…

Chestia asta a avut un succes nebun… acum vreo zece ani. Azi, trucul e atât de binecunoscut de către lucrătorii noștri din gări, încât nu mai face nici două parale…

— Și totuși? spuse Dan, arătând spre geamantan.

Ca de obicei, excepția întărește regula!

— Nu-mi arăți și mie cum lucrează „minunea" asta?

I-am făcut pe plac și am ridicat geamantanul pe un scaun. După ce l-am deschis, arătându-i cele trei perechi de gheare, care acționau paralel, ca niște cârlige de prins rufele pe frânghie, le-am desprins pentru a elibera prada, din care mușcau cu lăcomie. Cu cârligele de la mijloc a trebuit să mă chinuiesc mai mult, deoarece, având resoartele foarte puternice, străpunseseră învelișul din plastic al „victimei". Când, în sfârșit, am reușit să le îndepărtez, am lăsat pe covor geamantanul-rechin și am pus pe birou geamantanul-victimă.

Pe când mă întrebam de ce întârzie colegul de la Brigada de hoți de buzunare, ceva mi-a atras atenția asupra spărturii geamantanului. M-am apropiat și, intrigat, mi-am vârât degetul arătător prin gaură. Mi-a fost suficient pentru a mă hotărî să deschid geamantanul prin forțarea închizătorilor.

Era plin cu pachete de dolari nou-nouți.

Am luat unul, la întâmplare. După ce am privit o clipă seriile bancnotelor și am văzut că sunt identice, i-am întins pachetul lui Dan, spunându-i: Falși! și m-am

repezit la telefon.

Am chemat postul de miliție al gării și, după o scurtă convorbire, n-am rămas deloc surprins când băieții noștri m-au asigurat că în ultimele două ore nimeni nu le-a anunțat furtul unui geamantan.

În clipa când terminam convorbirea, a intrat în birou un ofițer de la B.H.B. I-am arătat cu mâna geamantanul de pe covor și lăsând pe noul venit să se apropie zâmbind de el, am făcut legătura cu Brigada moravuri.

— Cu maiorul Prodan, vă rog, am cerut. Câteva secunde mai târziu, când mi-a răspuns cel căutat, l-am luat repede:

— Ascultă, Emile, îți amintești că acum vreo șase luni ai capturat un borfaș, după care am transpirat de atâta alergătură, deși afară erau minus cincisprezece grade?

— Mi-amintesc, admise interlocutorul meu, circumspect.

— …Și că, pentru acest serviciu, ai pretins să plătesc o sticlă de coniac „Milcov"?…

— De fapt, ce dorești? Ți se pare că ai dat prea mult și crezi că a venit momentul să-mi ceri restul? mă repezi el, în glumă.

— Aș! Nici gând de așa ceva! Vreau numai să-ți cer o consultație. Spune-mi, după părerea ta, dacă un borfaș de trei parale a fost echivalat cu o sticlă de coniac, care o fi echivalența pentru câteva sute de mii de dolari

falsificați?…

— Ești în biroul tău?! se precipită el.

Un minut mai târziu, când Prodan năvăli în biroul nostru ca un uragan, i-am explicat cum a ajuns geamantanul cu pricina în mâna mea.

Când am ieșit cu Dan, Prodan continua să argumenteze celuilalt ofițer de ce este necesar ca hoțul de geamantane să fie examinat mai întâi de B.M. Și apoi de către B.H.B.

*

În restul zilei, am continuat să alergăm pentru a verifica celelalte autoturisme suspectate de producerea accidentului din strada Dragoș Vodă. Astfel, am reușit să mai contactăm și respectiv, să excludem încă trei din mașinile puse sub semnul întrebării.

Mai aveam încă o mașină de verificat, dar n-am reușit s-o depistăm. Atât autoturismul, cât și proprietarul acestuia, un medic, nu mai apăruseră la domiciliu de trei zile.

Întrucât mașina căutată era localizată, iar orologiul indica ora nouă seara, am amânat continuarea cercetărilor pentru a doua zi, când urma să dispunem depistarea ei prin urmărire generală.

Capitolul VII
Unde s-a greșit?

În dimineața următoare, nici n-am apucat să intru bine în birou și Dan s-a grăbit să-mi comunice că secția de miliție în raza căruia locuia medicul suspectat ne-a anunțat reapariția la domiciliu a persoanei dispărute.

Cum în astfel de cazuri contează fiecare minut, după ce-am aruncat o privire pofticioasă spre cafeaua ce mă aștepta aburind pe birou, l-am poftit pe Dan să mă însoțească. Pe când coboram valvârtej treptele inspectoratului, m-am gândit la cafeaua pe care nu apucasem s-o beau și, deși nu sunt superstițios, mi-am spus că n-o să-mi meargă bine. Spre ghinionul meu, pronosticul a fost exact!

*

Cinci minute mai târziu, adică la ora opt fără douăzeci, Vartunian opri mașina pe strada Ceaicovski, în fața vilei pe unde ne mai învârtisem și ieri după-amiază.

Întrucât știam care-i apartamentul persoanei căutate, ne-am îndreptat direct spre ușa acestuia. După ce-am apăsat pe butonul soneriei, cu gândul încă la cafeluța mea, am privit indispus plăcuța galbenă în care era gravat numele locatarului: „Dr. Radiolog Erhand Pantelimon”.

Mai înainte de a fi nevoie să acționăm din nou soneria; am văzut clanța înclinându-se și ușa s-a deschis.

Am privit femeia care stătea în pragul ușii și, uimit, m-am întrebat de unde o cunosc. Apoi mi-am dat seama că nu-i vorba decât de-o asemănare… dar ce asemănare! Să juri că-i Sarita Montiel[13], de la cap până la picioare… și retur.

— Domnii? se interesă ea, fixându-mă cu niște ochi atât de magnifici, încât mă îndoiesc că ar fi existat vreun bărbat capabil să reziste farmecului magnetizant ce-l radiau… Bineînțeles, dacă excludeam ofițerii de miliție… când sunt în interes de serviciu.

— Am dori să discutăm cu domnul doctor Pantelimon, m-am recules eu.

Amfitrioana n-a mai avut când să-și deschidă gura încadrată de buze cărnoase și frumos arcuite, deoarece vraja a fost ruptă de o voce bărbătească, groasă și puternică:

— Cine-i, Jeni?

— Doi domni vor să stea de vorbă cu tine, Tusca, anunță ea, cu o voce, care se potrivea aspectului, caldă și melodioasă.

---

[13] Sara Montiel s-a născut în orașul Campo de Criptana din regiunea Castile, La Mancha, în 1928. Numele său inițial a fost María Antonia Alejandra Vicenta Elpidia Isidora Abad Fernández. După apariția în filmul „El Último Cuplé", în 1957, Montiel a dobândit statutul de mega-star în Europa și în America Latină, ea fiind și cea mai mediatizată actriță spaniolă de la jumătatea secolului al XX-lea.

În timp ce doamna își înclina cu grație capul, într-un gest de salut, ușa se deschise larg și în spatele ei apăru un bărbat mai înalt cu un cap decât ea.

— Ce doriți? Eu sunt doctorul Pantelimon, zise el, cu o voce de bas. Dau consultații numai la policlinică! se grăbi să adauge, în chip de avertisment.

— Suntem de la Brigada omucideri a miliției și dorim să vă cerem câteva relații, îl înștiințai, în timp ce-l examinam cu privirea. Era un bărbat în jur de cincizeci de ani, înalt cât Dan, dar cu mult mai greu decât amicul meu. Asprimea trăsăturilor sale era subliniată de o frunte înaltă și prelungită, spre creștetul capului, și de o chelie lucitoare.

Ne privi pe rând, cu un aer de surprindere, apoi, pe când femeia care ne deschisese ușa dispărea în interior, se decise, fără să-și disimuleze indispoziția:

— Mă rog, poftiți. Dar să știți că sunt foarte grăbit, ne înștiința el, în timp ce ne invită să luăm loc pe fotoliile unui hol.

— Pentru a nu mai pierde timpul cu preambuluri, vă înștiințez că dorim să aruncăm o privire asupra mașinii dumneavoastră, spusei eu, grăbit.

Mă privi un moment bănuitor, parcă întrebându-se dacă nu-l iau peste picior, apoi se răsti:

— Pe dracu! Ați întârziat… Am făcut-o chibrituri! Acum, e atât de ferfeniță încât nici la topit nu cred s-o

mai primească…

— Când s-a consumat accidentul?

— Acum trei zile, când am plecat cu nevastă-mea să petrecem câteva zile de concediu la Predeal… Șoseaua era plină de mâzgă… eu alergam… o vacă nenorocită mi-a apărut în față, numai ea știe de unde… Am pus frână… și a fost gata! M-am dat peste cap… Noroc că atât eu cât și Jeni, nevastă-mea, eram încinși cu centurile de siguranță. Altfel…

— Unde se află mașina în prezent? i-am întrerupt volubilitatea.

— Am lăsat-o-n curtea unui sătean din Câmpina… Peste câteva zile am să mă reped după ea… Cine știe? Poate c-o mai pun totuși pe roate…

— Am putea să vedem procesul-verbal de constatare a accidentului?

— Așteptați un moment, răspunse el, redevenind morocănos.

Atât eu, cât și Dan am așteptat cu nerăbdare înapoierea gazdei.

După ce doctorul a revenit și mi-a înmânat actul cerut, mi-a fost suficient o scurtă privire pentru a avea o certitudine. Accidentul doctorului avusese loc cu șase ore înaintea celui care ne interesa pe noi.

Am plecat atât de indispus, încât atunci când m-am încrucișat în vestibul cu doamna Jeni am uitat să-i mai

apreciez frumusețea și puterea de seducție.

*

Când am revenit în biroul nostru, am privit cu adversitate cafeaua, care mă aștepta indiferentă… și mai ales rece. Supărat de insuccesul avut, m-am răzbunat pe ea, bând-o dintr-o dată…

Era clar că am încurcat-o pe undeva. Dar unde? Pentru a fi sigur că voi ajunge la punctul nevralgic, am început să revăd, ca într-un film proiectat cu încetinitorul, datele anchetei în succesiunea lor.

Cinci minute mai târziu, considerând c-am găsit punctele unde s-ar fi putut strecura niscaiva erori capabile să-mi deraieze ancheta, am ridicat receptorul și i-am dat un telefon căpitanului Maier. Cum i-am expus temerile mele, s-a simțit lezat și a început să-mi explice, pe un ton atât de ridicat, încât îl putea auzi și Dan, care stătea în celălalt capăt al încăperii, că-și cunoaște meseria, că datele pentru individualizarea mașinii sunt corecte, și că specialistul criminalist n-are nicio vină dacă anchetatorul este ageamiu. Apoi s-a grăbit să adauge că a citit într-un ziar că la cooperativa „Prestarea” se angajează muncitori pentru mutări, muncă la care nefiind nevoie de creier, ci de umeri puternici, am toate șansele să mă remarc și, cu puțin noroc, să fac chiar o carieră interesantă. Nu am mai avut când să-i mulțumesc pentru sfat, deoarece am trântit

receptorul în furcă.

M-am făcut că nu-l observ pe Dan, care râdea discret, așa cum știe el, cu capul lăsat pe ceafă și gura până la urechi. Deși aș fi fost curios să știu ce-a găsit atât de amuzant în discuția avută cu Maier, am sunat la Circulație.

Mai întâi am verificat lista pe care a notat Vartunian cele unsprezece mașini, pentru a vedea dacă nu-mi lăsase vreuna pe afară. Apoi, constatând că nu asta era greșeala căutată, i-am poftit să verifice dacă nu mai există și alte mașini cu caracteristici comune celor comunicate. Răspunsul a fost negativ.

Când am terminat convorbirea, eram edificat. Deosebita mea istețime îmi jucase o festă. Orientarea anchetei pe o pistă falsă a fost cauzată de raționamentul care m-a dus la concluzia că mașina urmărită nu putea fi înregistrată decât în Capitală. În consecință, i-am comunicat semnalmentele pentru urmărire.

Nici n-am așezat bine receptorul pe furcă, și telefonul a început să sune. Era locotenentul-major Zimnicaru. Mi-a spus că, după toate probabilitățile, a fost depistată femeia în doliu, adică persoana care a dispărut în mod misterios de lângă victimă.

Capitolul VIII
Femeia în doliu

Am trecut și l-am luat pe Zimnicaru cu mașina, apoi; angajându-ne pe calea Moșilor, am pornit spre șoseaua Colentina.

Pe drum, l-am întrebat cum a dibuit-o. Un subofițer de-al lui îi raportase că în noaptea accidentului a văzut-o pe doamna Prisăcaru, care locuiește în apropiere de locul accidentului și poartă doliu după o soră de-a ei, înapoindu-se acasă imediat după ora unsprezece.

— De unde știa cum o cheamă? a intervenit Dan.

— E sectorist pe strada respectivă de peste zece ani.

— S-a discutat cu ea? s-a interesat Dan.

— Nu. De îndată ce-am primit raportul, am luat legătura cu dumneavoastră.

— Rochia neagră și ora când a fost văzută de subofițer pot fi simple coincidențe, am spus sceptic.

— Într-adevăr, cam așa stau lucrurile… recunoscu Zimnicaru, ridicând din umeri.

— Eh… Oricum, e o pistă… am admis, când mașina noastră vira la stânga, pe strada Ardeleni.

Am continuat să străbatem tăcuți străzile Dragoș Vodă și Precupeții Vechi, apoi am oprit pe dreapta, în apropierea străzii Viitorului.

Imobilul în fața căruia ne aflam era o construcție

veche, cu un etaj. Am urcat o scară îngustă de lemn și ne-am oprit în fața unei uși din stejar lăcuită.

După ce-am sunat la ușă, persoana care ne-a deschis, o femeie de aproximativ 45 de ani, voinică ca un zdrahon și îmbrăcată într-o rochie cernită, ne-a întrebat ce dorim.

N-a mai fost necesar să-i spunem cu ce ne ocupăm, deoarece uniforma lui Zimnicaru era destul de grăitoare, așa că m-am rezumat numai la dorința noastră de a-i cere câteva relații.

Ne-a poftit în casă și ne-a invitat să luăm loc pe scaunele din jurul unei mese mari, de sufragerie.

I-am examinat câteva fracțiuni de secundă figura ovală, încadrată de un păr roșcat, încurcat într-un număr impresionant de moațe, și sprâncenele, pensate, pe care nu mai avusese timp să le picteze cu creionul dermatograf. Cred că nici „aranjată" n-ar fi fost prea plăcută la vedere. Mi-am zis că n-are nicio legătură cu afacerea ce ne adusese acolo, da' nu era suficient Aveam nevoie de o certitudine.

Mi-am fixat privirea pe pupilele ei și, fără altă introducere, am spus:

— Cum s-a petrecut accidentul?

— Vă referiți la cel din strada Dragoș Vodă? se interesă ea, strâmbând dezgustată din nas.

Disimulându-mi interesul, am înclinat capul

aprobator.

— De fapt, nu prea știu ce s-a întâmplat… zise ea, șovăind. Tocmai traversasem strada Iernii, când am auzit o bufnitură în spartele meu. Întorcându-mă și privind în direcția de unde se auzise zgomotul, am văzut o mașină venind în goană spre mine, apoi, mai înainte de a ajunge în dreptul meu, a virat la dreapta, pe strada Iernii, și-a dispărut…

— Din momentul în care mașina a dispărut ce ați făcut? am întrebat-o, văzând că s-a oprit.

— Am vrut să-mi reiau drumul spre casă, dar am zărit la rigola din partea dreaptă a străzii o mogâldeață. Mai întâi, mi-am spus că o fi căzut ceva din mașină, apoi mi-am dat seama că-i un om accidentat…

— La ce distanță vă aflați de locul accidentului? o întrerupse Dan, probabil cu intenția de a verifica ulterior dacă, din locul unde s-a aflat, ar fi putut să vadă ceea ce ne relata.

— Cred că erau vreo 35 de metri…

— Ce s-a întâmplat din momentul în care ați zărit victima? am întrebat, cu aceeași intenție ca și Dan.

— Am alergat imediat într-acolo… Dar nu se mai putea face nimic pentru el… A murit, nu? se interesă ea, dând cu tristețe din cap.

— De unde știți că nu se mai putea nimic pentru victimă? Sunteți medic? interveni Zimnicaru.

— Deosebit de faptul că am urmat cursurile unei școli sanitare, în urmă cu… își aduse aminte că-i femeie și, din cochetărie, răspunse vag…în urmă cu câțiva ani, nu trebuie să fii prea savant pentru a-ți da seama că un om care și-a împrăștiat creierii pe caldarâm nu mai poate fi salvat.

— Continuați, am îndemnat-o. Ce-ați făcut când ați ajuns lângă victimă?

— Ce era să fac? Am privit de-a lungul străzii cu intenția de a găsi vreun telefon public… N-am văzut și mi-am spus că cea mai bună soluție ar fi să telefonez de la mine, de acasă… Mai ales că și așa întârziasem, iar soțul meu n-avea cheia de la ușă. Drept care m-am grăbit să ajung acasă și să dau telefon la Miliție. Asta-i tot ce știu.

— Ce ne puteți spune despre mașina care a comis accidentul? am întrebat-o, pentru a o aduce pe făgașul care ne interesa.

— Nu mă pricep la mașini… s-a scuzat, înălțându-și umerii. Tot ce am reținut este că era mică și vopsită în albastru.

— Ați memorat numărul? se interesă Dan, cred că mai mult pentru a se afla în treabă, doar știa că în nouă cazuri din zece nimeni nu se uită la cauza accidentului, ci la efectul lui.

Nu mă înșelasem. A clătinat capul negativ. Dan însă

nu s-a lăsat și a cerut relații despre numărul și sexul ocupanților mașinii. Răspunsul a fost tot negativ.

Deodată, mi-a trecut ceva prin cap și am întrebat-o:

— Doamnă Prisăcaru, având în vedere direcția în care mergeați dumneavoastră, spre strada Ardeleni, precum și cea din care venise victima, ar. Fi fost firesc să vă încrucișați drumurile cu accidentatul…

— Într-adevăr, așa s-a întâmplat, păru ea să-și amintească. Când eu am început să traversez strada Iernii, dânsul a venit din această stradă și, trecând prin spatele meu, a intrat pe strada Dragoș Vodă. Dar nu i-am acordat nicio atenție, până în momentul când l-am văzut accidentat.

Era clar că nu puteam obține nimic interesant de la martoră, așa că m-am grăbit să-i pun ultimele întrebări, de control, înainte de a pleca de acolo.

— Doamnă, pentru a nu vă mai reține, vă rog să-mi spuneți de unde veneați în noaptea când s-a comis accidentul?

— De unde să viu?! De la serviciu, bineînțeles! se miră ea.

— Unde lucrați?

— Sunt gestionară la comalimentul de la Sfântul Gheorghe și la ora zece, când am închis, m-am dus și am predat monetarul la casieria noastră, unde, fiind lume multă, am întârziat până la unsprezece fără ceva… De

aceea eram grăbită… Mă temeam să nu mă aștepte soțul meu în stradă…

— Unde este sediul casieriei dumneavoastră?

— Lângă Foișorul de Foc…

— Și probabil că de acolo ați venit cu autobuzul până la stația Viitor. Nu? am insinuat, având impresia că ceva nu se-nvârtește rotund. Îmi spuneam că, venind spre strada Dragoș Vodă, a făcut un ocol gratuit, de vreo 600 de metri, când era cu mult mai simplu să continue drumul, pe strada Viitor, și după circa 200 de metri era la ea acasă. Mai ales că era tare grăbită, după cum afirmase.

— Într-adevăr, am venit cu autobuzul 40, dar n-am mai ajuns până în strada Viitor… Știți, vrând să respecte tradiția acestei linii, a făcut o pană de motor, între străzile Episcopul Radu și Dragoș Vodă, așa că mi-am continuat drumul pe jos…

Explicația era mai mult decât satisfăcătoare și mă pregăteam să dau semnalul de plecare, când gazda continuă:

— …Când am intrat pe strada Dragoș Vodă, mașina era oprită pe celălalt colț, în fața atelierului de croitorie, dar nu m-am uitat la ea… Știți, se scuză ea, n-aveam chef să se interpreteze curiozitatea mea ca o dorință de a face o escapadă cu mașină… Că pe bărbați numai la asta-i duce capul când văd o femeie singură…

Tocmai mă gândeam că dacă s-ar fi uitat într-o oglindă mai cu luare-aminte ar fi putut constata că ea era în orice caz în afara vreunui astfel de risc, când – în sfârșit! – am realizat importanța relatării și am întrerupt-o:

— Vreți să spuneți că pe colțul dintre străzile Mihai Eminescu și Dragoș Vodă staționa o mașină?

— Bineînțeles, se miră ea că pricep atât de greu. Eu cred că asta a și fost cauza accidentului… continuă ea, pe un ton plin de înfumurare… A vrut să mă ajungă din urmă și, alergând ca un nebun, l-a lovit pe omul acela nevinovat…

Nu mă interesau pasiunile pe care credea că le poate stern și iar am întrerupt-o:

— Vă rog să faceți un efort de concentrare și să încercați să vă reamintiți tot ce-ați remarcat în legătură cu mașina de care ne vorbiți. De exemplu, reluai eu o întrebare pe care o pusese și Dan, câte persoane erau în mașină?

— Dar v-am spus, nu m-am uitat! protestă ea, apoi, simulând șovăiala, admise: Cred că am văzut un bărbat la volan…

— Sunteți sigură că alături de el nu se afla și o femeie?

— Nici gând de așa ceva! mă corectă. Era singur… Și nu vă mai spui cum se uita la mine… adăugă, clătinându-și capul mustrătoare la adresa șoferului

cucerit de farmecele ei.

— Dacă l-ați revedea, credeți că l-ați putea recunoaște? am tatonat eu, înainte de a-i cere să mi-l descrie.

— Nu… Era întuneric și n-am putut să-l văd, recunoscu ea. Tot ce pot să vă spun este că trecând pe lângă mașină am auzit motorul funcționând.

Am încercat să scoatem și alte informații de la ea, dar n-am mai reușit.

I-am mulțumit și am plecat.

Capitolul IX
Audierea colegilor victimei

După ce l-am lăsat pe Zimnicaru la sector, ne-am îndreptat spre inspectorat și la ora douăsprezece eram instalați la birourile noastre.

— Ce părere ai?

— Despre concediul care s-a dus pe apa sâmbetei? se interesă Dan.

— Mă refer la depoziția doamnei Prisăcaru, l-am avertizat.

— La asta mă gândeam și eu… mărturisi el, după ce-mi aruncă o scurtă privire. Tare aș vrea să știu de ce a staționat mașina pe colțul străzii…

— Mă întreb dacă povestea nu-i „nițel” mai încurcată

decât am considerat-o noi…

— Ce vrei să spui? zise Dan, fixându-mă cu ochii săi albaștri, iscoditori.

— Faptul că mașina staționa pe partea stângă, riscând astfel o amendă contravențională, s-ar putea justifica numai prin dorința expresă a conducătorului ei de a supraveghea strada din cel mai strategic punct al acesteia. Nu crezi?

— A nu se uita că, după supozițiile noastre, șoferul era beat!… Și, cu năstrușnicele idei ale unui creier prin care circulă alcoolul, n-ar fi fost de mirare dacă ar fi încercat să-și urce mașina chiar și pe palatul Telefoanelor… pentru a admira mai bine Bucureștiul…

— Dacă asta ar fi singura curiozitate a cazului, aș lăsa-o baltă! Dar mai sunt și altele…

— Motorul în funcțiune?

— Și asta, da' mai ales celelalte!

— Te referi la urme?

— Exact! Mersul în slalom, care ar putea indica faptul că și-a căutat victima, că a vânat-o… Adaugă lipsa urmelor de frânare, care întărește prima supoziție, și… și gata!

— Luate separat, într-adevăr, nu-s semnificative… Dar prin coroborare, cred că ai dreptate… Deși nu prea văd unde vrei să ajungi…

— Mă întreb dacă n-ar fi cazul să ne retragem în apele

noastre teritoriale… adică să dăm naibii accidentul de circulație, respectiv cercetarea specifică în astfel de delicte, și să pornim la o investigație clasică pentru cazurile de omor premeditat?

— Oare nu exagerăm?… Chiar omor premeditat? spuse el neîncrezător.

— Desigur, nu-i exclusă o exagerare… am recunoscut, ridicând din umeri.

— Atunci?

— Admițând că amplificăm proporțiile în mod eronat ce se întâmplă? Văzând că rămâne în expectativă, am continuat: absolut nimic! Doar nu retragem circulara prin care am cerut miliției naționale să depisteze mașina implicată? Nu poate dăuna nimănui faptul că, în paralel cu colegii noștri, mai deschidem o pistă de cercetare.

Își adună picioarele întinse pe sub birou, până în cealaltă parte a acestuia, și se ridică de pe scaun.

— De unde începem?

— De la personalitatea victimei.

*

O jumătate de oră mai târziu, Vartunian opri mașina în fața intrării uzinei unde lucrase victima.

Primul drum a fost la directorul întreprinderii, care, deosebit de afectat de cele întâmplate colaboratorului său, ținu să ne asigure că dispariția lui Vasile Ionescu constituie o grea pierdere pentru uzină.

Pe scurt, Vasile Ionescu lucrase în întreprindere de la terminarea Institutului Politehnic, adică aproape douăzeci de ani, timp în care își dovedise cu prisosință onestitatea și capacitatea sa profesională. Ca urmare a aprecierii unanime de care se bucura, fusese numit șeful secției de mecanică, sectorul cheie al uzinei, și făcea parte din colectivul de conducere al întreprinderii.

Când am părăsit biroul directorului, știam că activitatea profesională a victimei se bucurase de aprecieri elogioase din partea colectivului din care făcuse parte, dar, din păcate, nu era suficient. Trebuia să-i cunosc și viața particulară.

Privindu-mi ceasul și văzând că este trecut de ora două, m-am îndreptat spre secția de mecanică pentru a-l căuta pe inginerul Mircea Mateescu, adjunctul și prietenul victimei, după cum îl recomandase directorul.

Am pătruns într-o hală monobloc, ale cărei dimensiuni le depășea pe cele a peroanelor din Gara de Nord.

Dan scoase un șuierat admirativ și remarcă:

— Dacă și pardoseala ar fi fost făcută din sticlă, să juri că am intrat într-un imens acvariu fără apă…

Am aruncat o privire circulară peste sutele de oameni care manevrau cu pricepere o pădure de mașini-unelte de forme și dimensiuni inimaginabile; de la mașini de danturat, nu mai mari ca un scaun de bucătărie, și până

la imensele caruseluri ce concurau cu succes înălțimea și suprafața unei case cu etaj.

— Acolo trebuie să fie… zise Dan. Întrerupându-mi meditația și arătându-mi în centrul halei, de care ne apropiasem între timp, o construcție turn unde erau adăpostite birourile secției.

Am dat aprobator din cap, am urcat o scară metalică în serpentină și, privind firmele fixate pe ușile birourilor, am străbătut jumătate din culoarul palierului de la etajul întâi. M-am oprit în fața ușii pe care scria „Șeful secției". Prin sticla care domina cea mai mare parte din ușă, am zărit două birouri; la unul stătea un bărbat preocupat cu studierea unor desene de execuție, iar celălalt era neutilizat.

Dându-mi seama că datorită zumzetului continuu produs de funcționarea mașinilor din hală n-am șanse să fiu auzit, am intrat în birou fără să mai bat la ușă.

În momentul când Dan a închis ușa, datorită izolării fonice, în încăpere s-a așternut o liniște mormântală.

Bărbatul își desprinse, cu regret, privirea de pe desene și se interesă:

— Tovarășii?

— Căpitanul Apostolescu și locotenentul Simionescu din Brigada omucideri a miliției, am spus, înclinându-mă în semn de salut.

Mai întâi ne examină într-un amestec de surprindere

și curiozitate, apoi, ridicându-se de pe scaun, își ocoli biroul și veni să ne strângă mâna. Era persoana căutată, Mircea Mateescu, adjunctul secției.

În timp ce ne invita să luăm loc pe scaune, l-am examinat și eu. Era brunet, înalt și suplu, vârsta între 35 și 40 de ani, și cu o figură deosebit de atrăgătoare. Dacă n-ar fi avut părul ondulat și foarte bogat, putea fi confundat, cu multă ușurință, cu actorul Ion Besoiu[14].

— Cu ce vă pot fi de folos? întrebă el, după ce ne traserăm scaunele lângă biroul lui.

— Probabil că ați aflat ce s-a întâmplat cu Vasile Ionescu, colegul dumneavoastră? am tatonat.

— Ce nenorocire, domnule? Un om tânăr și plin de vitalitate să sfârșească atât de stupid… sub roțile mașinii unui bezmetic… E o mare pierdere pentru cei care l-au cunoscut, ca să nu mai vorbesc de Lela, soția lui… Cum am aflat de această nenorocire, m-am grăbit să mă duc la ea sa încerc s-o ajut… s-o încurajez. Dar ce folos!… Nu cu vorbe poți consola un om năucit de desperare.

— S-ar părea că nu erați numai colegi, ci și prieteni?

---

[14] Ion Besoiu (n. 11 martie 1931, Sibiu, România – d. 18 ianuarie 2017, București, România) a fost un actor de film, radio, teatru și televiziune român. A absolvit Academia de Teatru și Muzică din Sibiu, a activat ca actor în multiple ocazii și a fost directorul teatrului Lucia Sturza Bulandra din București. A debutat în 1957. În anii 1970 a jucat în serialul Toate pânzele sus, în regia lui Mircea Mureșan, în care i-a avut ca parteneri pe actorii Ilarion Ciobanu și Jean Constantin.

— Cum să nu fim prieteni, când timp de cincisprezece ani am lucrat cot la cot în această fabrică… înainte era o dărăpănătură, din scânduri și chirpici, iar acum vedeți și dumneavoastră cum arată, zise el, cu o mândrie involuntară, în timp ce ne arăta prin peretele de sticlă hala de prelucrări mecanice.

— Relațiile colegiale, de muncă, nu le presupun neapărat și pe cele de amiciție strânsă… Trebuie să înțeleg că prietenia dintre dumneavoastră și Vasile Ionescu era continuată și în afara uzinei?

— Bineînțeles! Timp de aproape doisprezece ani, cât am fost amândoi holtei, eram nedespărțiți… Știți dumneavoastră, ba cu fete, ba cu un șpriț… Deh… precum burlacii! Apoi, cum era și firesc, a venit și timpul să ne potolim… Ce mai vorbă, în urmă cu trei ani ne-am oprit la două femei serioase și ne-am căsătorit cu ele, în aceeași zi și la aceeași primărie. Întrucât și soțiile noastre s-au împrietenit repede, am continuat să ne petrecem timpul liber împreună, când la mine acasă, când la Vasile, când la câte un restaurant sau într-o excursie.

Îmi plăcea volubilitatea și figura deschisă a interlocutorului meu. Am înclinat capul aprobator și am întrebat:

— Credeți că se înțelegea bine cu soția sa?

— Mai e vorbă? În afară de faptul că este, după cum

v-am mai spus, o femeie serioasă, de caracter, avea toate motivele să-l aprecieze și să-l iubească pe Vasile, mai ales după trista experiență avută în primul ci mariaj.

— A mai fost căsătorită o dată?

— Da, cu un detracat[15], un alcoolic înveterat care i-a mâncat sufletul…

— Așa l-a calificat ea? interveni Dan. Care, la fel ca și mine, știa că unele femei, atunci când doresc să-și justifice unele acțiuni, nu deosebit de morale, sunt maestre în inventivitatea cu care își acuză soții de toate păcatele lumii.

Inginerul Mateescu i-a aruncat o privire mustrătoare și a continuat:

— Tovarășe locotenent, deși îndoiala ce o exprimați se justifică în suficient de multe cazuri, în ceea ce o privește pe Lela n-are aplicabilitate.

— Sunteți sigur? insistă Dan, fără a se osteni să-și disimuleze zâmbetul ironic.

— Desigur! Atât ea, cât și fostul ei soț au lucrat mulți ani în această uzină, așa că am avut suficient timp pentru a-i cunoaște și aprecia după valoarea lor reală.

— Lela s-a despărțit de primul ci soț datorită intervenției lui Vasile Ionescu?

— Nu! protestă interlocutorul. Vasile era prea cinstit

[15] Persoană decăzută din punct de vedere moral.

pentru a se preta la stricarea unui cămin. Când s-au cunoscut mai bine, și au decis să se căsătorească, trecuse deja un an de când era divorțată de Aganini…

— Paganini??? se miră Dan, care stenografia discuția.

— Aganini… inginerul Teodor Aganini, îl corectă el, apoi reluă de unde rămăsese înainte de a fi întrerupt:…Și șase luni de când pramatia fusese îndepărtată din uzină. Așa că vedeți, Vasile n-a avut posibilitatea să provoace sau să precipite despărțirea Lelei de soțul ei, deoarece situația se consumase cu multe luni înainte.

Ca urmare a experienței pe care o aveam, eram foarte receptiv la posibila evidențiere a unor triunghiuri amoroase în timpul unei anchete. Bineînțeles, nu din amuzament pentru partea lor anecdotică, ci ca urmare a implicațiilor afective, ce pot conduce și determina acte de violență, finalizate, nu tocmai rar, prin delictul suprem: omuciderea! Astfel, m-am decis să intru în amănuntele acestei povești.

— Tovarășe Mateescu, am zis, vă rog să-mi spuneți, care a fost cauza îndepărtării lui Aganini din întreprindere?

— Au fost cauze multiple, tovarășe căpitan. Printre altele, indisciplina flagrantă (venea băut, se certa cu toată lumea, a lovit un muncitor etc.), neglijență în serviciu, dezinteres cras față de sarcinile ce-i

reveneau…

— Deci, incompetență profesională? am încercat să-i sintetizez „calitățile”.

— Nu! Nici gând de așa ceva! Era bine pregătit. În orice caz, la început, în primii săi ani de activitate în uzina noastră, a știut să-și dovedească priceperea…

Citi întrebarea mută din privirea mea și continuă:

— Singura explicație a metamorfozării sale poate fi furnizată de patima beției, iar de la alcool și până la paranoism drumul nu-i prea lung… începi să te crezi o victimă a persecuției celor din jur și… și treci la corectarea „asupritorilor” prin violentare. Parcă acestea sunt fazele, nu? mă consultă.

— A avut conflicte și cu Vasile Ionescu? m-am interesat.

— Dacă s-a certat cu toată lumea, evident, nu putea să-l excepteze pe Vasile. Cu atât mai mult cu cât considera că Vasile a avut un rol preponderent în decizia de-a fi exclus din colectivul uzinei noastre.

— Învinuirea era îndreptățită?

— Pe naiba! Hotărârea a fost luată într-un colectiv lărgit, în care Vasile a avut un singur vot.

— Și atunci?

— Atunci trebuia să i se cășuneze pe cineva… L-a ales pe Vasile, cum la fel de bine putea să-l desemneze pe oricare altul drept conducător al „prigoanei” ce credea

că o suferă.

— Știți cumva ce forme a luat supărarea lui față de Vasile Ionescu? am insistat, din ce în ce mai interesat de acest aspect al relatării.

— Eh!… S-a manifestat ca toii bețivii… prin înjurături. Apoi, ulterior plecării sale din uzină, aflând că Vasile s-a căsătorit cu Lela, a început să-i dea telefon acasă și, acuzându-l că l-a expulzat din uzină pentru a-i lua soția, să-l amenințe că-i va suci gâtul. Dar asta-i o prostie! Cine are timp să acorde atenție spuselor unui alcoolic? spuse Mateescu, făcând cu umerii un gest de nepăsare.

— Ați putea să ne spuneți unde lucrează în prezent Tudor Aganini? se interesă Dan.

— Nu. Habar n-am. Tot ce pot să vă spun, din câte am auzit și eu, e că în ultimii trei-patru ani, de când a plecat din uzină, a schimbat trei sau patru locuri de muncă. Ceea ce dovedește, cu prisosință, că e un inadaptabil.

— Unde am putea s-o găsim pe Lela Ionescu? am întrebat.

— După ce s-a căsătorit cu Vasile, și la cererea acestuia, și-a dat demisia și a rămas acasă. Așa că numai acolo o puteți găsi…

— Mai cunoașteți pe cineva care ar fi avut motive să-l dușmănească pe Vasile Ionescu? m-am interesat.

Nu mai avu când să-mi răspundă, deoarece în clipa

următoare biroul se umplu de zumzetul uniform al mecanismelor care funcționau în hală. Am întors capul spre ușă și, în pragul acesteia, am văzut un bărbat voinic și blond, între două vârste, care se pregătea să se retragă.

— Ce-i, Dodo? întrebă Mateescu.

— Vream să te întreb ceva, dar văd că ești ocupat. Lasă că vin mai târziu…

— Nu, poți să rămâi.

După ce noul venit închise ușa și ocupă scaunul celuilalt birou, în spatele nostru, i-am reamintit lui Mateescu:

— Ne-ați rămas dator o precizare.

— Da, așa este. M-ați întrebat dacă mai cunosc pe cineva care să fi avut motive să-l dușmănească pe Vasile… Răspunsul e simplu, exceptându-l pe Aganini, Vasile avea numai prieteni.

Mă pregăteam să mă ridic de pe scaun, când noul venit interveni:

— Mircea, l-ai omis pe Albulescu.

M-am întors spre el și l-am examinat mai atent. Gâtul puternic și trăsăturile aspre, bărbătești, trădau pe fostul sportiv. La această impresie contribuiau și brațele lui mușchiuloase, care apăreau de sub mânecile scurte ale cămășii în carouri.

— Vă rog să-mi iertați lipsa de politețe, se scuză

Mateescu. Tovarășii sunt de la miliție, iar dânsul este Dodo Petrache, șeful serviciului nostru financiar.

După ce ne-am strâns mâinile, noul venit și-a tras scaunul lângă Mateescu și, păstrându-și un aer de surprindere. A spus:

— Dacă am înțeles bine, ați cerut relații despre eventualii dușmani ai lui Vasile Ionescu?

Am dat aprobator din cap și am așteptat.

— Iertați-mi indiscreția, dar nu prea înțeleg rostul prezenței dumneavoastră… Din câte știu, informațiile pe care le doriți sunt cerute numai în cazurile de omor, când se caută criminalul…

Nu l-am ajutat să-și concretizeze ideea, deși știam unde vrea să ajungă.

— …Iar Vasile, din câte am aflat, a fost victima unui accident de mașină… Sau nu sunt bine informat?

— În ceea ce privește cauza decesului lui Vasile Ionescu lucrurile stau așa cum ați spus, iar prezența noastră, ce s-ar părea că vă intrigă, se justifică printr-o suspiciune permanentă și omniprezentă în toate cazurile de moarte violentă. Ce să-i faci? am spus eu, glumind. Asta-i meseria! mai bine ne pierdem timpul decât economisindu-l să lăsăm nepedepsită o eventuală faptă reprobabilă.

— Bine, dar această supsonare[16], care, după cum spuneți, este caracteristică profesiei dumneavoastră, trebuie să aibă, totuși, o limită. Nu? îl luă Petrache drept martor pe Mateescu.

— Întrucât limita la care vă referiți n-a fost încă stabilită, prezența noastră nu trebuie considerată ca insolită. De aceea, vă rog să ne spuneți ce-i cu Albulescu, persoana amintită mai înainte.

El nu păru prea convins de argumentare, iar eu, nefiind tocmai sigur că ipoteza omorului premeditat este suficient de bine conturată, pentru a-mi asuma riscul răspândirii unei astfel de idei, care până la urmă se putea dovedi a fi falsă, nu m-am considerat obligat să-l lămuresc întru totul.

Mai întârzie puțin și, văzând că nu mai am nimic de adăugat, se decise să vorbească:

— Acum vreo șase zile, m-am trezit cu Vasile că intră în biroul meu ca o furtună și-mi aruncă pe birou trei foi de lucru în acord. După ce-am examinat atât documentele aduse, cât și chipul său, am ajuns la concluzia că singurul lucru nelalocul lui era furia ce-l stăpânea pe amicul meu. „Nu pricepi?!" a întrebat el. Am recunoscut că are dreptate. Atunci, nu tocmai protocolar, mi-a spus că serviciul financiar habar n-are

[16] A pune la îndoială.

pe ce lume trăiește. Când am cerut să-mi explice de ce ne insultă, mi-a demonstrat că avea dreptate. Controlul preventiv aprobase plata manoperei de pe foile de acord ca fiind efectuată, deși comanda respectivă urma să intre în fabricație abia peste două trimestre. Tocmai vream să-i spun că voi da dispoziții precise pentru a nu se mai repeta o astfel de omisiune, când m-a poftit să mai examinez o dată foile de acord. Așa am făcut și i-am înțeles furia. Știți, introducerea la plată a unei manopere neefectuate reprezintă o abatere fără consecințe prea mari, deoarece muncitorul care și-a încasat drepturile în avans va realiza comanda respectivă ulterior, fără a mai primi altă remunerație. Deci, în afara unei nerespectări a disciplinei financiare, nu s-a comis o infracțiune majoră.

— Atunci? îl zori.

— Furia lui Vasile Ionescu era pe deplin justificată. Foile de plată fuseseră falsificate. Cifrele erau corectate, de la 300 la 800 de lei. Desigur, suma nu-i prea mare, dar, o oră mai târziu, după ce-am dispus să se verifice plățile făcute respectivului muncitor, s-a constatat că frauda depășea 20.000 de lei.

— Autorul fiind Albulescu?

— Întocmai! Ce-a urmat, e ușor de presupus… A fost anunțată miliția economică. Dar până la venirea acesteia, Albulescu a proferat tot soiul de amenințări la

adresa lui Ionescu, din care n-a lipsit și „… am să-i tai beregata împuțitului ăsta de turnător!…”

— Tovarășe Mateescu, m-am adresat eu inginerului, ați putea să-mi spuneți cine avea cunoștință de faptul că Vasile Ionescu, plecând de la uzină în noaptea când a fost accidentat, urma să ajungă la domiciliul său trecând prin strada Dragoș Vodă?

Mai întâi mă privi surprins, apoi îmi răspunse cu o sinceră compasiune:

— Tovarășe căpitan, știți… nu există om fără tabieturi, iar Vasile respecta această regulă. De ani de zile făcea mereu același lucra când pleca de la uzină. Mergea pe jos acasă, străbătând aceleași străzi, adică Șoseaua Mihai Bravu, calea Moșilor, strada Ardeleni, strada Episcopul Radu, strada Iernii, strada Dragoș Vodă, strada Mihai Eminescu și ajungea pe strada Toamnei, unde locuia. Făcea această cursă de ani de zile, indiferent dacă ploua, ningea sau termometrul arăta plus patruzeci de grade la umbră. În ceea ce privește persoanele care aveau cunoștință de acest obicei, mi-e greu să fac precizări... Știți, Bucureștiul are aproape două milioane de locuitori. În orice caz, presupun că mulți dintre cei peste patru mii de salariați ai uzinei îi cunoșteau acest itinerar.

Deși n-am simțit nicio bucurie când mi-am văzut spulberat cel mai important element de selectare a

bănuiților, am avut grijă să nu-mi exteriorizez deziluzia. O deziluzie pe deplin justificată, dacă se ține seama de faptul că în urma precizării primite aveam de la bun început teoretic, patru mii de suspecți. Am aruncat o scurtă privire spre Dan și l-am văzut zâmbind mânzește. Eram sigur că se gândește la cazul Iakocs, pe care l-am anchetat trei luni de zile, interval în care am interogat locuitori ai Sibiului… pentru a aresta criminalul la Brașov!

Considerând că mi-am epuizat repertoriul de întrebări, mi-am luat rămas bun de la Mateescu și Petrache, care nu păreau prea indispuși de despărțire, dar nu înainte de a-i ruga să-mi indice câteva din persoanele care au avut relații mai strânse cu victima.

*

Două ore mai târziu, în timp ce părăseam uzina, făceam bilanțul informațiilor primite de la cele opt persoane indicate de Mateescu. Am constatat, fără eforturi deosebite, că ancheta ar fi fost tot atât de înaintată și dacă m-aș fi abținut de la audierea lor.

— Mergem să discutăm cu Lela Ionescu! am decis, îndreptându-mă spre mașina la volanul căreia moțăia Vartunian.

— Este ora cinci! anunță Dan, privindu-și ceasul. N-ar fi oare cazul să mâncăm și noi ceva pe ziua de azi?

Sugestia lui Dan a intrat atât de repede în rezonanță

cu stomacul meu, încât nu mi s-a oferit răgazul de a-i respinge propunerea.

Capitolul X
Soția victimei

În jurul orei șase după-amiază, am intrat cu mașina pe strada Toamnei și ne-am oprit în fața unui imobil cu două etaje. După ce-am urcat până la primul etaj și am acționat butonul soneriei apartamentului cu numărul 4, am auzit trăgându-se zăvorul broaștei Yale și în pragul ușii a apărut o femeie, până în 35 de ani, îmbrăcată în negru. Avea obrazul ușor alungit, iar de sub baticul cernit ce-i acoperea părut se vedea un breton scurt, castaniu, care-i ascundea jumătate din frunte. Gura îi era mică, cu buze ușor cărnoase, iar deasupra acesteia un nas scurt, aproape cârn, sprijinea o pereche de ochelari cu lentile întunecate, verzui.

— Suntem de la miliție și am dori să stăm de vorbă cu doamna Ionescu, am spus, în timp ce-i examinam chipul. Avea fața trasă și lividă, iar îmbrăcămintea cernită îi reliefa și mai mult paliditatea chipului.

— Eu sunt. Vă rog să poftiți înăuntru, ne invită ea, cu un glas vlăguit, deschizând ușa larg și pornind spre interior.

Am urmat-o printr-un vestibul și ne-am oprit în

încăperea următoare, mobilată cu o garnitură modernă de hol, unde am fost rugați să luăm loc pe fotoliile ce împresurau o măsuță joasă, încărcată cu ziare și reviste:

Mai înainte de a se așeza și ea ne-a pus în față o scrumieră, apoi, după ce luă loc, rămase în așteptare. Spre deosebire de alte femei, care, într-o situație similară, preferă să exteriorizeze mai mult decât simt, eram convins că prin atitudinea ei rece, rezervată, încerca să braveze, să ascundă durerea cauzată de moartea soțului ei. Dacă aș fi considerat că e mai puțin afectată, n-aș fi avut reticențe și m-aș fi grăbit: să-mi fac datoria, dar așa… nu prea-mi venea la îndemână. Deși, de-a lungul anilor, mă obișnuisem să văd oameni morți în cele mai diferite și insolite feluri, când eram nevoit să chestionez rudele apropiate acestora mă simțeam întotdeauna stingherit.

consolându-mă cu ideea că oricum nu exista altă soluție, dacă doream – și doream! – ca Legea să triumfe, am început prin a o condolia prin câteva cuvinte adecvate situației.

Când am terminat, am văzut-o strecurându-și pe sub ochelari o batistă și tamponându-și ochii.

— Nu vă dați seama ce am pierdut… spuse ea, cu o voce nesigură, pe când încerca să-și domino tremuratul bărbiei.

— Cât timp ați fost căsătorită? m-am grăbit s-o întreb,

deși cunoșteam răspunsul din depoziția lui Mateescu. Stratagema mi-a reușit. Încercând să-și amintească, a depășit impulsul de a plânge.

— Trei ani… confirmă ea, în timp ce-și frământa batista între mâini.

— S-ar părea că era un om tare bun…

— Într-adevăr, era un om deosebit… mă susținu ea, oftând adânc.

— Așa ne-au spus și colegii lui de la uzină… am început cu să canalizez discuția. Mă întreb, totuși, dacă simpatia și admirația stârnită în jurul lui n-ar fi putut să atâțe invidia sau dușmănia cuiva… Câteodată, prosperitatea și fericirea unui om pot provoca altuia, care n-a fost capabil să atingă aceleași satisfacții, o stare de adversitate, de ură…

— Soțul meu știa să se poarte cu oamenii, să fie modest, și a avut numai prieteni! mi-o reteză ea, cu asprime, crezând că încerc să blamez memoria victimei.

— Nimeni nu dorește să fie subiectul urii altuia, și totuși acest resentiment poate să apară, independent de voința sau manifestările celui vizat. Sentimentele meschine nu trebuie cultivate, provocate, ele sunt generate de mintea îngustă a celor cu sufletul mic.

— În general s-ar putea să aveți dreptate, în ceea ce-l privește însă pe soțul meu nu-i cazul! Vasile n-a avut dușmani! replică ea cu promptitudine.

Am privit-o încercând să-i urmăresc reacția ochilor. N-am reușit; erau bine adăpostiți în dosul lentilelor verzui. Adoptând un ton neutru, am întrebat:

— În ce relații era cu domnul Aganini, fostul dumneavoastră soț?

— Cu Tudor? a spus ea tresărind.

— Înainte de a vă căsători cu domnul Aganini, ați mai avut și alt mariaj?

— Nu!

— În acest caz, mă refer la domnul Aganini.

— Bine, dar nu văd legătură… spuse ea, neliniștită, în timp ce-și scotea ochelarii.

Avea ochii mari, albaștri și, deși congestionați de plâns, frumoși.

— Se spune că era în dușmănie cu victima. Nu-i adevărat?

— Prostii, aruncă ea, pe când își ștergea lentilele cu batista. Tudor e incapabil să facă vreun rău cuiva… De vorbit, vorbea, dar atât… Este la fel ca și câinele care latră… inofensiv.

— Totuși, a proferat amenințări la adresa soțului dumneavoastră, am insistat.

— Parcă numai pe Vasile l-a amenințat? Am trăit șapte ani cu el, așa că dați-mi voie să-l cunosc mai bine ca oricare altul. Deși nu era în stare să asiste nici la tăierea unui pui, era oricând dispus să înjure sau să

amenințe, dar numai atât!

— În ultimii patru ani, de când v-ați despărțit, l-ați mai văzut?

— Da. De câteva ori, cu totul întâmplător.

— Pe stradă?

— Numai pe stradă!

— Ați și discutat sau…?

— Bineînțeles, ne-am oprit și am stat de vorbă. Eu am ținut mult la el… De n-ar fi deprins meteahna alcoolului, nu ne-am fi despărțit. În ultimii doi ani își dădea toți banii pe băutură, iar când nu mai avea cu ce să-și cumpere, făcea scandal.

— Ajungea și la violențe?

Mai întâi își plecă ochii, stingherită, apoi, fără să-i mai ridice, murmură:

— Câteodată… dar numai sub influența alcoolului.

— Cine a intentat acțiunea de divorț?

— Eu. N-am mai putut să rezist…

— Cu Vasile Ionescu v-ați înțeles bine?

— Până la Vasile am considerat că mariaje fericite există numai în imaginația romancierilor… iar când am aflat contrariul… spuse ea, deznădăjduită, și câteva lacrimi îi alunecară pe obraji.

— Domnul Aganini era un om gelos? V-a făcut vreodată scene?…

— Nu. Niciodată! De altfel, atâta timp cât o femeie își

vede de treburile ei și nu dă ocazie la astfel de discuții, n-au de unde să apară scene de gelozie. Vă repet, dacă n-ar fi deprins patima băuturii, n-aș fi intentat divorțul.

— Domnul Aganini are mașină?

— Mașină? Din ce bani, când și-i cheltuia pe toți în cârciumi?

— Mai cunoașteți și alte persoane cu care Vasile Ionescu a mai avut diferende în ultimul timp? am întrebat, cu dorința de a încheia discuția.

— V-am spus că n-avea dușmani… începu ea, puțin exasperată de insistențele mele, dar se opri brusc. Nu înțeleg, reluă ea repede, de ce mă întrebați mereu despre dușmanii lui Vasile?! Ce legătură ar putea să aibă aceștia, admițând că ar exista, cu moartea soțului meu?… Doar a fost victima unui accident. Sau…?

Așteptam această întrebare, încă de la începutul discuției, și i-am răspuns:

Cu toate că felul în care s-a produs accidentul este destul de clar, noi nu excludem posibilitatea unui act deliberat. De aceea, până nu suntem complet edificați, luăm în considerare toate posibilitățile.

— Vreți să spuneți că soțul meu a fost ucis în mod intenționat?! mă întrerupse ea. Surprinsă.

— Nu, doamnă. În prezent nu se poate face o astfel de afirmație. Cu toate acestea, nu putem exclude nicio ipoteză. De aceea mi-am permis să vă cer relații despre

persoanele care ar fi putut avea motive să-l ucidă pe Vasile Ionescu.

— Bine, dar e absurd…

— S-ar putea, am recunoscut.

*

Câteva minute mai târziu, pe când coboram în stradă, Dan spuse:

— Oare doamna Ionescu s-a întâlnit cu „Paganini", fostu-i soț, numai pe stradă… întâmplător?

— Ce vrei să spui?

— Nimic, în afară de faptul că, deși ar fi avut destule motive să nu-l simpatizeze pe fostu-i soț, a respins aprioric orice implicație a acestuia în decesul victimei. Această atitudine nu spune nimic?

— Mai concret! La ce te referi?

— Nenumărate-s căile Domnului… a zis odată un cucernic, înapoindu-se acasă pe mai multe cărări.

— Vrei să spui că ar putea fi de conivență?

— Poți susține contrariul? mi-o întoarse el.

Nu i-am răspuns, dar, în timp ce mă așezam lângă el, pe bancheta din spate a mașinii, nu m-am putut împiedica să remarc transformările pe care le suferise colaboratorul meu în ultimul timp. De unde, la început, când venise să lucreze cu mine, era gata să ia drept bun orice i se spunea, chiar și că ospătarii nu încarcă notele de plată, acum, după experiența dobândită în anchetele

întreprinse în comun, fără probe criminalistice, era în stare să respingă și ideea că pământul s-ar putea învârti în mod dezinteresat.

Pe când mă întrebam dacă, datorită lui, voi mai avea loc să-mi exprim propriile bănuieli, mă împinse ușor cu brațul.

— Băiețașul ăsta, negru, sfrijit și frumos, spuse el, arătând spre Vartunian, moare de nerăbdare să afle unde mergem…

Mi-am privit ceasul. Era trecut de șapte jumătate și nu mai aveam chef să continui ancheta.

— Vartunian, pe noi ne lași la „Pangrati", să bem un coniac, iar tu duci mașina la garaj. Pentru astăzi ne ajunge! am decretat.

Capitolul XI
Greșeala căpitanului Maier

A doua zi dimineață, pe când urcam treptele de beton ale inspectoratului, am auzit niște pași precipitați în spatele meu. Când am întors capul, l-am văzut pe Dan zorindu-se să mă ajungă.

— Cum a dormit mult prea celebrul maestru? se interesă el, bine dispus.

— Ca de obicei, în pat! i-am asigurat, cu sinceritate, intrând în biroul nostru Apoi, fără alte comentarii, am

trecut la cele mai presante probleme ale zilei. Ne-am ocupat scaunele și, aproape simultan, am pus mâna pe telefoane. Dan a format numărul bufetului și a comandat doua cafele „amare și urgente”, iar eu am luat legătura cu miliția economică.

Am cerut să mi se spună care-i situația lui Ion Albulescu, cel care-și afirmase intenția de a scurta beregata lui Vasile Ionescu.

Pe când ofițerul cu care vorbeam îmi cerea un răgaz pentru a se interesa, își făcu apariția căpitanul Maier.

— Nicule, vreau să-ți spun ceva… a început el, după ce în prealabil mormăise un „Neața!”.

Arătându-i receptorul ce-l țineam la ureche, i-am făcut semn să aștepte. A dat din cap aprobator, gest care a imprimat o mișcare vibratorie obrajilor săi dolofani, și s-a îndreptat spre fereastră, de unde a început să examineze, cu vădit interes, acoperișurile clădirilor învecinate.

Continuând să aștept precizarea solicitată Economicului, l-am privit cum stă cu spatele la mine, cu mâinile bine înfundate în buzunarele pantalonilor săi, și m-am întrebat ce-i cu el. Atât figura lui crispată, cât și faptul că nu aterizase pe cel mai apropiat scaun, conform unui obicei de la care nu-mi aminteam să-l fi văzut vreodată abătându-se, erau prea grăitoare pentru a nu-mi spune că-l preocupă ceva.

În clipa următoare, am renunțat să mai rezolv „puzzleul” oferit de atitudinea lui neobișnuită, deoarece vocea bărbatului de la celălalt capăt al firului începu să-mi raporteze situația persoanei care mă interesa.

— Dane, am spus, depunând receptorul pe furcă, renunțăm la pista Ion Albulescu. De când se află în an chetă pentru falsurile comise, doarme în arestul preventiv, așa că…

— Nici n-am crezut în ipoteza asta, spuse el, făcând un gest de indiferență. Nu de alta, dar ar fi fost prea frumos să terminăm atât de repede și să ne luăm tălpășița în concediu…

— Auzi, Nicule, spuse Maier, pe un ton șovăitor, apropiindu-se de biroul meu, a ieșit o mică încurcătură… Știi…

Prin sosirea cafelelor comandate, mai câștigă un scurt răgaz.

— Vrei să-ți comand și ție o ceașcă? l-am întrebat, înainte de plecarea bufetierei.

M-a refuzat, ceea ce, de asemenea, era fără precedent.

— Știi… reluă, ocolindu-mi privirea, s-a strecurat o greșeală în stabilirea caracteristicilor mașinii care a provocat accidentul din strada Dragoș Vodă…

— Continuă, l-am îndemnat, cu interesul stârnit, văzându-l că se oprește.

Reîncepu să vorbească, cu ezitări și mai mari:

— Din examinarea sumară a peliculelor de email[17] găsite la fața locului…

— Nu pricep! Ce-i aia „examinare sumară”?! l-am repezit dându-mi seama pe unde bate.

— Adică la fața locului… pentru a vă da vouă posibilitatea de a acționa imediat…

— Normal! Dar după aceea n-ai apelat la laborator?

— Ba da, însă nu imediat… Abia după ce-am mai discutat o dată cu tine, adică ieri… când mi-ai spus că n-a ieșit nimic din cercetarea celor unsprezece mașini puse sub urmărire…

— Ce spune laboratorul? i-am retezat-o.

— Au constatat că între stratul de bază, vernil, și cel exterior, albastru, se mai afla unul bej…

— Și tu n-ai putut vedea asta?

— Ba da, dar, datorită culorii sale, l-am confundat cu un grund…

Am simțit că explodez. Pentru comoditatea lui, am alergat două zile după cai verzi. O clipă, am fost tentat să-l întreb dacă întreprinderea de care-mi spusese că angajează oameni pentru munci unde nu trebuie să ai

---

[17] Substanță sticloasă, obținută prin topire sau prin sinterizare, care se aplică pe suprafața unor obiecte metalice sau ceramice pentru a le proteja împotriva coroziunii, a le îmbunătăți rezistența mecanică, a realiza izolarea lor electrică, în scop decorativ etc.

cap, ci numai brațe, n-o mai avea vreun loc disponibil, apoi m-am potolit. Mi-am reamintit la timp că nici eu nu-s chiar atât de infailibil. În definitiv, cu ce făcusem la Sibiu cu un an în urmă? Am alergat luni de zile după un infractor, care, dacă-mi căscam puțin ochii, ar fi trebuit arestat în trei zile.

Dacă-mi puneam în funcțiune creierul, evident, fără a adormi din cauza efortului, ajungeam repede la concluzia că în munca de cercetare astfel de gafe sunt inerente. Iar detectivul, indiferent de pe ce meridian, care ar avea tupeul să susțină că el a mers întotdeauna, fără abateri, la țintă, ar trebui să aibă un nas intergalaxeic, evident, cu condiția ca legenda lui Pinocchio să fie atât de adevărată ca și lăudăroșenia respectivului polițist.

Într-o anchetă de omucidere, în care infractorul, premeditându-și îndelung fărădelegea, a avut suficient timp pentru a-și lua toate măsurile de precauție, ne trezim aproape întotdeauna în fața unui fapt, din care, mai ales la început, e greu să pricepi ceva, deoarece autorul crimei a avut grijă să șteargă urmele ce ar fi putut conduce la identificarea sa. Desigur, faptul că nu-și semnează isprava nu-i tocmai elegant din partea lui, așa cum, dacă stau să mă gândesc, nu-i nici prea supărător, întrucât, în definitiv, el poate fi blamat numai pentru fapta comisă, nu și pentru aceea că nu-i dispus

să stea în dosul gratiilor. Dacă elucidarea unui astfel de caz ridica multe probleme, dar nu deosebite, lucrurile sunt infinit mai complicate când criminalul, ștergându-și urmele, are grijă să lase altele, probabil, datorită unui nobil sentiment de altruism, care pot conduce oriunde… în afara soluționării cazului. Ei bine, din acest moment începe adevărata odisee a anchetatorului însărcinat cu cercetarea cazului respectiv. Pe de-o parte, un hățiș de urme care nu duc nicăieri, și asta o află numai după ce le-a examinat, cu migală, pe fiecare separat, iar pe de altă parte, cele reale, care, deși, prin „bunăvoința" criminalului, sunt invizibile, trebuiesc evidențiate.

În definitiv, dacă se admite că greșeala este omenească, cu atât mai mult noi avem dreptul la circumstanțe atenuante; deci, și Maier.

— În orice caz, precizarea făcută de laborator are un efect foarte pozitiv, deoarece restrânge la unitate cercul mașinilor susceptibile de a fi comis accidentul… Cel puțin asta a rezultat din consultarea pe care am avut-o cu băieții de la „Circulație"… Uită-te, ai aici mașina implicată în accident, continuă el, cu graba copilului care, după ce-a spart un borcan de dulceață, demonstrează mamei sale că de fapt nu s-a înregistrat nicio pierdere deoarece capacul acestuia a rămas intact.

Probabil că în momentul în care am întins mâna după

foaia pe care mi-o oferea am zâmbit, deoarece, renunțând la atitudinea sa pocăită, adăugă cu îndrăzneală:

— După cum vezi, se adevărește zicala: „câteodată și ghinionul e bun la ceva…”

— Dan, vino încoace! am strigat, fără să-l mai ascult, după ce-am privit datele înscrise pe foaia pe caro mi-o înmânase.

Dan, care, profitând de discuția dintre mine și Maier, se apucase să-și demonteze bricheta, țâșni de pe scaun și se apropie surprins.

— Ce s-a întâmplat?

— Cum îl cheamă pe fostul soț al Lelei Ionescu?

— Tudor Aganini! spuse el după ce-și consultă grăbit carnetul de notițe. Ce-i cu el?

— Privește și compară datele! i-am cerut, înmânându-i hârtia primită de la Maier.

— Asta-i bună! șuieră el, surprins, cinci secunde mai târziu.

— Dar ce s-a întâmplat? interveni Maier, mirat de efectul spuselor sale.

— Independent de reconsiderarea expertizei tale, posesorul acestei mașini făcea parte din persoanele care, oricum, urmau să fie chestionate astăzi, am spus, apoi i-am vorbit de depoziția inginerului Mateescu, colegul victimei. Dane, am continuat, adresându-mă

colaboratorului meu, a venit momentul să-l cunoaștem pe domnul Tudor Aganini. Haidem!

— Și eu? zise Maier, care, în dorința de a înlătura efectele gafei sale, dorea cu orice chip să se facă util.

— Nu-i încă cazul să te luăm după noi, am răspuns, ridicându-mă grăbit de pe scaun.

Capitolul XII
Suspectul

La ora zece, intrarăm pe strada Armenească, și Vartunian opri mașina la adresa indicată de Serviciul circulației.

În dosul unui gard cu zăbrele metalice, se vedeau două corpuri de clădiri paralele, fără etaj, care erau despărțite de-o curte lată de vreo zece metri și acoperită atât cu pietriș, cât și cu dudele căzute din câțiva pomi plantați la întâmplare. Spre fundul curții, la vreo cincisprezece metri de poartă, clădirile se apropiau și spațiul cuprins între ele se transforma într-o potecă care nu depășea un metru și jumătate.

După ce-am trecut de poartă, am văzut două perechi de uși paralele, ce se deschideau spre curte, și am presupus că în dosul lor se află tot atâtea apartamente. Am pășit pe alee și ne-am îndreptat spre fundul acesteia, unde se vedea partea din spate a unui

autoturism „Dacia-1300” vopsit în albastru. Când am ajuns lângă mașină, datorită apropierii clădirilor între care era parcată, a trebuit să ne strecurăm pe lângă caroseria acesteia și peretele din partea stângă. De la portiera din față, aleea se lărgea din nou, așa că am avut unde să ne scuturăm de praful și zugrăveala ce o luasem de pe zid. În timp ce ne curățam hainele, am privit partea din față a mașinii. Apoi ridicându-mi ochii spre Dan, l-am văzut înclinându-și ușor capul într-un gest de aprobare. Am mai privit o dată aripa stângă. Era înfundată, și cu farul spart.

— Asta trebuie să fie, zise Dan.

Fără să-i confirm prezumția, deși eram de acord cu el, i-am făcut semn să mă urmeze. După ce ne-am strecurat din nou pe lângă perete, nu mai înainte de a lua o nouă porție de var pe haine, și-am ajuns în spatele mașinii, am pornit spre a doua ușă din partea stângă, unde locuia proprietarul obiectului examinat.

Când am apăsat pe butonul soneriei, am avut certitudinea că-mi pierd timpul, deoarece la ora aceea persoana căutată trebuia să fie la serviciu. Tăcerea care a precedat zgomotul, clopoțelului electric mi-a întărit presupunerea și m-am întors cu spatele spre ușă, cu scopul de a alege apartamentul cu care trebuia să încep pentru a încerca să aflu unde lucrează cel care ne stârnise interesul. Dar n-am mai avut când să mă decid.

Un zgomot de pași în dosul ușii pe care voiam s-o abandonez m-a făcut să întorc din nou spatele curții.

După ce s-a deschis ușa, am văzut în pragul ei un bărbat scund, îmbrăcat cu o pijama șifonată. Avea o figură aproape rotundă, părul castaniu, rărit destul de pronunțat pe creștet, iar nasul, mic și ușor borcănat, era încadrat de doi ochi căprui, mici și tulburi. Nu m-am îndoit nicio clipă că reușisem să-l scol din somn.

— Ce doriți?! se răsti el, în timp ce-și ascundea ochii în dosul unei perechi de ochelari cu lentile groase și întunecate.

— Bună ziua. Am vrea să discutăm eu domnul Aganini… am început eu.

— Bine, dom'le, da' asta-i oră să deranjați un om?! spuse el înfuriat.

— Îmi pare rău că v-am tulburat somnul, dar n-avem încotro… De altfel a trecut de ora zece dimineața…

— Zău, dom'le? S-a făcut deja zece? se miră el. Apoi continuă cu complicitate: Adevăru-i că azi-noapte am tras-o tare… Nu cred să mă fi culcat-nainte de ora cinci dimineața… Dar cu ce vă pot fi de folos? se interesă el, probabil reamintindu-și de prezența noastră.

— Aici e mai greu de discutat. Dacă nu vă deranjăm prea mult, v-aș propune să stăm de vorbă în casă. Suntem de la miliție.

— Aha!… Bravo! Ați venit pentru memoriul înaintat

la Inspectoratul Capitalei? Era și timpul… Vă rog să poftiți înăuntru.

Am fost introduși într-o încăpere, unde, deosebit de mobila desperechiată, domnea o dezordine atât de cumplită, încât era imposibil să nu te crezi într-o prăvălie de antichități, după ce a fost vizitată de un elefant. Când am luat loc pe scaunul oferit, întrebându-mă dacă inspectoratul va fi dispus să suporte cheltuielile ocazionale de curățarea costumului meu de praful ce domnea, în cantități industriale, pretutindeni, m-am interesat:

— La ce memoriu v-ați referit?

— Acela prin caro reclamam ridicarea abuzivă a carnetului de conducere auto de către un agent obraznic, de la Circulație…

— Regret, domnule Aganini, dar trebuie să vă deziluzionez. N-am venit pentru memoriul dumneavoastră…

— Atunci, ce doriți? întrebă intrigat.

— Să ne spuneți cum au comis accidentul din strada Dragoș Vodă?

— Poftim?! sări el, ca un profesor după ce s-a așezat pe scaunul pe care un elev „cuminte" a „uitat" câteva pioneze.

— Mă refer la accidentul soldat cu uciderea unui om și fuga dumneavoastră de la fața locului! am precizat,

cu asprime, în timp ce, printr-un gest cu mâna, îl pofteam să-și reocupe locul pe scaun.

— Nu înțeleg despre ce vorbiți! Ce legătură am eu cu această treabă? spuse Aganini, privind uimit când spre mine, când spre Dan.

— Una singură, și aceea-i esențială. Accidentul a fost comis cu mașina dumneavoastră! am zis repede.

— Glumiți, dom'le?!…

— În astfel de situații, niciodată!

— Bine, dar habar n-am despic ce vorbiți… Când s-a petrecut accidentul?

— Știți bine, acum patru zile, în noaptea de luni spre marți…

— Hai, dom'le, fii om serios! replică el, parcă satisfăcut de precizarea mea. Cum puteți să mă acuzați de comiterea unui accident în urmă cu patru zile, când carnetul meu de conducere e suspendat de-o săptămână?

— Serios ar trebui să fii dumneata! îl luă în primire Dan. Ce argument este acela că n-ai avut carnet de conducere?! Parcă fără permis nu puteai să te urci la volan și să provoci un accident?

— Dar dumneata, tinere, ce te bagi?! îl repezi el pe Dan, apoi se întoarse spre mine, cu agresivitate, și mă anunță: Domnule, eu n-am timp de pierdut cu bancuri d-astea fumate de mult. Te poftesc să-ți iei ciracul de aici

și să-mi închizi ușa pe dinafară! Asta pentru a nu fi nevoit să vă azvârl eu! amenință el.

Era atât de amuzant în amenințătoarea sa furie, încât a trebuit să-mi stăpânesc impulsul de a izbucni într-un hohot de râs. Era la fel de înspăimântător ca și un câine pechinez decis să sfâșie o pereche de tancuri „Centurion".

— Cum explicați starea în care se află mașina dumneavoastră? l-am întrebat, calm, ca și cum, surd fiind, n-am auzit invitația de a-l lipsi de prezența noastră?

— Mașina mea? Ce stare? se miră el.

— Cum i-ați strivit aripa stângă?

— Vă țineți de glume? Mașina mea n-are nimic…

— Haideți s-o vedem! am propus.

Un minut mai târziu, după ce ne strecurarăm din nou pe lângă zidul ăla scârbos și mai adăugarăm o nouă porție de var pe haine, Aganini contempla aripa mașinii sale.

— Habar n-am ce s-a întâmplat… mă asigură el, sincer buimăcit. Acum o săptămână, când am parcat-o, n-avea absolut nimic… Zău, vă rog să mă credeți… se lamentă el, în timp ce pipăia deconcertat aripa strivită.

— Dacă ați fi în locul nostru ați considera această explicație mulțumitoare?

— Nu știu… Zău, nu știu nimic! Poate a făcut-o vreun

vecin, invidios că am mașină. De altfel am mai găsit-o și altădată zgâriată… Uitați-vă aici, se mai cunoaște încă… adăugă el, arătându-ne o dungă transversală pe portiera mașinii. Din cauza lor trebuie s-o revopsesc mereu…

— Să mergem și să discutăm în casă am propus, arătând spre o vecină care, probabil din curiozitate, se oprise în spatele mașinii și ne privea peste capota acesteia.

După ce am revenit în încăperea puțin primitoare și ne-am reocupat locurile, am trecut la întrebările clasice:

— Vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut luni seară, între orele zece și miezul nopții?

— Luni după-amiază, fiind ultima zi de serviciu înainte de a intra în concediu, m-am dus la „Izvorul Rece" să sărbătoresc evenimentul cu un șpriț. Acolo însă m-am întâlnit cu un fost coleg și ne-am încurcat… Știți, avea un vin grozav…

— Până la ce oră ați rămas în restaurant? l-am întrerupt.

— Cred că până-n jurul orei nouă, poate nouă și ceva…

— Ați plecat direct spre casă sau v-ați mai oprit pe undeva?

— M-am dus direct acasă… Știți, eram prea afumat pentru a mai putea schimba localul…

— La ce oră ați ajuns acasă?

— Cred că pe la nouă și jumătate…

— Ce-ați făcut după aceea?

— Ce era să fac? M-am culcat.

— N-ați mai ieșit din casă?

— Nu, eram prea ametit… Cum am pus capul pe pernă am adormit…

— Și n-ar fi posibil ca fiind nițel afumat, după cum ați afirmat, să vă fi urcat la volanul mașinii pentru a face o mică promenadă? sugeră Dan.

— Este exclus, tinere! Doar nu sunt somnambul…

Părea atât de sincer încât m-am decis să exclud posibilitatea unei greșeli:

— Domnule Aganini, aveți telefon în casă?

Mi-a răspuns afirmativ și m-a condus în camera alăturată care concura cu succes dezordinea și praful din cealaltă. Am făcut slalom printre mai multe perechi de pantofi, și un număr dublu de ciorapi, aruncate la întâmplare pe covor, și m-am îndreptat spre gheridonul unui studio, unde, printre un număr impresionant de sticle cu diverse etichete, am reușit să disting și un post telefonic.

În timp ce formam un număr pe discul aparatului, l-am întrebat:

— Locuiți singur?

— Da. Am fost căsătorit, dar am divorțat…

— Cu căpitanul Maier, vă rog, am cerut, după ce s-a

stabilit legătura. Gelule, ia-ți trusa și vino urgent în strada Armenească!

— De când aveți mașina? am întrebat, revenind în încăperea unde-l lăsasem pe Dan.

— De vreo patru luni. Am câștigat-o la Loto…

*

Zece minute mai târziu, Maier își făcu apariția ținând în mână nelipsita sa trusă.

Am pornit cu toții spre fundul curții și ne-am strecurat din nou prin strâmtoarea formată de mașină și peretele clădirii învecinate. Cu această ocazie, am reținut că Maier s-a purtat ca un adevărat lord; deși și-a înțepenit de două ori gabaritul depășit în spațiul acela îngust, a ajuns lângă aripa accidentată fără să fi lăsat să-i scape vreo blestemăție, ceea ce era mai mult decât surprinzător.

Fără a mai cere explicații, Maier și-a deschis trusa și a scos un aparat care semăna cu un microscop. După ce a desprins cu un cuțitaș o așchie din emailul mașinii, a scos alta dintr-un plic și, prinzându-le pe amândouă cu o pensetă, le-a vârât pe rând sub vizorul aparatului optic. Le-a examinat câteva secunde, răsucind cele două așchii de peliculă în toate sensurile, apoi a catadicsit să vorbească:

— Pozitiv!

Apoi, considerând că a fost excesiv de volubil, nu ne-

a mai acordat nicio atenție. A scos fotografiile făcute după urmele anvelopelor relevate la locul accidentului și, cu ajutorul unei lupe puternice, a început să le compare cu cele ale cauciucurilor mașinii suspectului.

— Pozitiv! repetă el, impasibil, câteva minute mai târziu.

M-am întors spre Aganini, care urmărise cu interes manevrele făcute de Maier, și l-am întrebat:

— E clar, domnule Aganini?

— Ce să fie clar? spuse el, cu o nevinovăție dezarmantă.

— Faptul că accidentul a fost comis, în mod indubitabil, de mașina dumneavoastră, am precizat, în timp ce mă întrebam dacă-i prost sau își bale joc de mine.

— Dar nu se poate!… E o greșeală… Vă rog să mă credeți… se porni el, speriat.

— Regret, probele sunt prea sigure pentru a mai exista vreun dubiu. Iar perseverența cu care vă negați fapta e fără sens.

— Bine, da' sunt nevinovat…

— Vă rog să vă îmbrăcați și să ne urmați! i-am cerut, cu asprime.

*

După ce-am ajuns la inspectorat, și ne-am despărțit de Maier, am intrat în biroul nostru și l-am poftit pe

Aganini să ia loc pe un scaun.

— Sper că ați avut timp să vă dați seama că e de preferat să vă mărturisiți culpa, am început.

— Sunt nevinovat, tovarășe… N-am mai ieșit din casă în noaptea când spuneți că s-a comis accidentul… Când cu eram atât de ametit de băutură, ce rost ar mai fi avut să plec la plimbare cu mașina?

— Poate dorința expresă de a vă suprima victima? sugeră Dan, întrerupându-se pentru o clipă din stenografierea audierii.

— Da' ce-aveam eu cu victima?

— Ați proferat amenințări la adresa ei și, probabil, sub imperiul băuturii, v-ați hotărât să le aduceți la îndeplinire, am replicat.

— Nu știu despre ce amenințări vorbiți!… Așa cum habar n-am cine-i victima, pe care mă tot acuzați c-am lovit-o!

— Cum să nu știți când ați pândit-o, din colțul străzii, până a apărut, spuse Dan, ironic.

— Ce-am făcut?!… Am stat la pândă…? Tovarăși, astea nu-s glume! Vă rog să fiți serioși și să mă scutiți de aceste aberații! protestă Aganini. Or aveți neapărat nevoie de un vinovat și m-ați ales pe mine?!

— De ce l-ați ucis pe Vasile Ionescu?! l-am luat eu repede.

— Pe cine?! Pe Va… Ion… îngăimă el, tulburat și

speriat în același timp.

— Ar fi mai bine să terminați cu această comedie! Dacă vă mărturisiți fapta s-ar putea să vă ușurați situația, l-am sfătuit.

— Da sunt nevinovat, tovarășe! protestă el ridicând tonul.

Mi-am spus că singura soluție pentru a-l face să-și mărturisească, fapta e să-i provoc un șoc psihologic și, în această direcție, cea mai bună și operativă metodă constă din introducerea inculpatului în arestul preventiv. Așa cum pentru unii „la nuit porte conseil[18]", și infractorii, odată introduși într-o celulă, își dau seama că rezistența lor e zadarnică și nu le-a mai rămas altă cale decât cea a mărturisirilor complete.

Am pus mâna pe telefon și-am chemat arestul, apoi am completat formularul de reținere a inculpatului.

Câteva minute mai târziu, când subofițerul de la arest își făcu apariția în birou, i-am întins formularul și i-am spus:

— Îl duci pe domnul la preventiv!

Aganini a mai protestat de câteva ori, apoi, indignat, s-a ridicat de pe scaun și a pășit spre subofițer.

Înainte de a ajunge lângă gardian, l-am rugat să se înapoieze și să-și deșerte tot ce are prin buzunare pe

[18] Noaptea este un sfetnic bun.

biroul meu. Vădit înfuriat, s-a executat. În grămăjoara ce s-a adunat în fața mea, deosebit de micile nimicuri ce se pot găsi la un bărbat, se afla și un inel cu diferite chei.

— Dacă domnul se răzgândește și vrea să-mi vorbească, te rog să-l aduci imediat la mine, i-am recomandat subofițerului.

*

— Șefu', mă întrebă Dan, după ce rămăseserăm singuri, întocmesc dosarul de trimitere în judecată?

— Nu-i niciun zor… am răspuns eu cu gândul aiurea.

— Ei, asta-i bună! Cum nu-i niciun zor, când noi de patru zile trebuia să fim în concediu? se indignă el.

— Ai vrea să plecăm în concediu chiar și cu riscul de a băga un nevinovat la închisoare? am replicat, continuând să mă întreb de ce încearcă o stare indefinită de anxietate.

— Te ții de glume? se interesă el, contrariat. Cine susține că trimitem un nevinovat la închisoare?

— De unde rezultă că-i vinovat?

Dacă n-ar fi avut jumătatea vârstei de șaizeci de ani, după cum s-a înroșit brusc la față, m-aș fi temut să nu facă un atac de apoplexie.

— Vrei să spui că-i nevinovat? reuși el să se stăpânească.

— Dane, până când nu-i probez vinovăția, într-un mod irefutabil, am să-l consider numai suspect… și eu

nu trimit un suspect în fața judecătorului! Clar?

— Bine, dar e evident… El e vinovatul. În afară de faptul că accidentul a fost comis cu mașina lui, avea și motive să-și suprime victima!

— Se poate, dar cu simt nevoia să mă mai gândesc la afacerea asta… Și cum dracu' poți să gândești, când n-ai cafea?! am făcut eu, în glumă, pe supăratul.

După cum a transmis la telefon comanda cafelelor, am fost sigur că nu mi-a apreciat umorul.

Capitolul XIII
Confirmarea

N-am apucat să sorb ultimul strop de cafea, care, după cum se știe, este și cel mai bun, și Dan tăbărî pe mine:

— Ei?… Care-i concluzia, după ce te-ai gândit cale de-o cafea?

I-am privit ochii albaștri și nerăbdători. Era ca un copil căruia părinții i-au promis că-l vor duce la bâlci să se dea în călușei și, după ce l-am pus să se spele pe mâini și obraji, constată că a fost numai amăgit.

— Tare mult vrei să pleci în concediu?

— E și firesc… după un an de oase rupte. Da' lasă asta! Ce-ai hotărât? Închei actul de acuzare?

— Bineînțeles!… De îndată ce ne convingem de

vinovăția lui…

— Deci ai rămas la ideea inițială?

— Nu-i o idee… ci un principiu! apoi, lăsând gluma de-o parte, am continuat: Tot ce-am stabilit până acum, cu precizie, e că mașina pe care o căutam aparține suspectului, deci ce-a fost mai greu s-a rezolvat. Acum ne-a rămas ce-i mai ușor… să-i stabilim vinovăția…

— Și cum el își neagă participarea, clasăm afacerea și-l punem pe liber. Nu? mă întrerupse el, ironic.

— Dacă, într-adevăr, e vinovat, n-avem nevoie de mărturisirea lui! am zis, trăgând lângă mine telefonul și formând numărul lui Maier. Când mi-a răspuns, l-am rugat să-și ia trusa și să coboare în stradă, deoarece mergem din nou în strada Armenească.

În drum, am trecut pe la Procuratură pentru a primi încuviințarea scrisă de care aveam nevoie ca să-mi pot continua investigația.

*

Când am intrat în curte, ne-am dus direct spre locul unde era parcată mașina lui Aganini. Când am ajuns în spatele ei, l-am rugat pe Dan să mă ajute și am împins-o vreo doi metri, până am depășit cele două clădiri care o împresurau.

După ce am descuiat portiera, cu cheile luate de la Aganini, și am deschis-o, l-am poftit pe Maier să se pună pe treabă.

În timp ce Maier își deschidea trusa și-și scotea mănușile de cauciuc, m-am adresat lui Dan:

Vom profita de faptul că Maier se poate lipsi de prezența noastră pentru a trece la audierea vecinilor lui Aganini.

M-am îndreptat spre corpul de clădiri din stânga, unde locuia și Aganini, și m-am oprit în fața primei uși.

Nici n-am apucat să ridic degetul de pe sonerie și ușa s-a deschis. În pragul ei apăru o femeie planturoasă, între două vârste, care ne privea cu multă curiozitate. Atât graba cu care ne deschisese ușa, cât și totala ei lipsă de mirare la vederea noastră mă făcură să cred că ne urmărise din dosul perdelelor. De altfel, era aceeași persoană care ne privise și cu câteva ore mai înainte, când am examinat prima oară vehicolul împricinatului.

— Suntem de la miliție și, cu acordul dumneavoastră, dorim să vă cerem câteva relații cu privire la domnul Aganini, vecinul dumneavoastră.

— Desigur că-s de acord, doar sprijinirea autorităților e o datorie cetățenească… începu ca, cu o grabă care-mi spunea că ar fi suferit mult dacă aș fi renunțat la serviciile ei. Eu sunt împotriva celor care umblă după căpătuială, după afaceri necurate… Consider că locul tuturor afaceriștilor e la închisoare…

— Puteți să ne furnizați informații cu privire la activitatea „necurată” a domnului Aganini? am

întrerupt-o.

— Îmi pare rău, dar eu nu mă bag pe vecini… Fiecare cu treburile lui…

— Ați făcut totuși o legătură între numele domnului Aganini și persoanele care ar trebui să stea la închisoare?

După ce-și afirmase atât intoleranța față de paraziții sociali, cât și serioasele-i preocupări, ce trebuiau să-mi demonstreze că nu face parte din categoria femeilor ocupate, Doamne-ferește, cu cleveteală, se porni, proptindu-și un umăr de cadrul ușii, să-mi țină o conferință de presă:

— Cum să nu fac o astfel de legătură? Nu-i firesc să mă întreb cum a putut să-și cumpere o mașină atât de scumpă, când toată leafa și-o arunca pe băutură…?

Spunându-mi că afirmația interlocutoarei este suficient de interesantă pentru a merita să verific dacă Aganini își câștigase, într-adevăr, mașina la „Loto”, conform declarației sale, am revenit la obiectul imediat al anchetei noastre.

— Vă rog să-mi spuneți dacă l-ați văzut pe domnul Aganini venind sau plecând cu mașina sa în ultimele patru zile. Mai precis, începând din seara zilei de luni.

— Îmi pare rău, începu ea, sincer dezolată, dar nu pot să vă răspund la această întrebare… Toată săptămâna am fost plecată la o rudă din provincie și m-am înapoiat

acasă abia ieri seară. Altfel…

— Cu cine mai locuiți în apartament?

— Cu soțul meu…

— E acasă? Am putea discuta și cu dânsul?

— Nu, a mai rămas câteva zile în provincie, la rudele noastre…

— Vă mulțumesc, doamnă, asta-i tot ce doream să știm.

— Altceva nu vă mai interesează? se oferi ea, nemulțumită că ne scapă atât de repede din mână.

— Deocamdată, nu. Dacă va mai fi cazul, însă, nu vom ezita să apelăm la bunăvoința dumneavoastră, i-am promis, pentru a n-o indispune pe o săptămână.

Ne-am luat rămas bun și, trecând printre pomii plantați în curie, am ajuns în fața apartamentului opus celui de unde interlocutoarea noastră continua să ne onoreze cu privirea.

După ce am sunat, ușa ne-a fost deschisă de o femeie încinsă cu un șorțuleț de bucătărie și mâinile îmbrăcate în mănuși de cauciuc. Era frumușică, cu părul oxigenat și nu părea să aibă mai mult de 30 de ani. Când ne-am prezentat am aflat că se numește Elvira Cernat.

Deși ochii ei, negri și mari, cochetau atât cu mine cât și cu Dan, n-am răspuns amabilei invitații de a intra în casă, deoarece ne-am lămurit că, în ciuda bunăvoinței arătate, nu ne poate fi de folos. În noaptea de luni spre

marți, când se comisese accidentul, întrucât soțul ei se afla plecat într-o delegație, se culcase de la ora nouă seara.

La apartamentul următor, am fost întâmpinați de o fetiță de vreo patru ani. I-am privit fața ovală și dolofană, luminată de doi ochișori albaștri, care ne studiau cu curiozitate.

— Am vrea să discutăm cu mămica sau tăticul tău, i-am spus, privind amuzat o mânjeală de ciocolată ce se localiza pe toată porțiunea cuprinsă între năsuc și vârful gropiței din centrul bărbiei.

— Nu-s atasă, spuse ea, dar nu mai înainte de a-și ridica fustița și a se scărpina pe coapsa dreaptă, pe care apărură de îndată niște urme cafenii, identice cu cele din jurul guriței.

— Știi cumva unde sunt, frumușico?

— Tătituțu e la țeviți…

— Și mămica?

— Mămituța e pletată… ți a giț ță nu laț pe nimeni în cață… când țând țingulă.

Tocmai vroiam s-o întreb, în glumă, dacă n-ar putea să ne facă și nouă rost de puțină ciocolată, când am auzit pași în spate.

Era o femeie tânără, îmbrăcată cu o rochie de mătase,

înflorată. Într-o mână avea o poșetă din lezard [19], asortată la, sandale, iar în cealaltă o sacoșă plină de zarzavaturi și fructe.

— Pe cine căutați? ne întreba ea.

— Am vrea să stăm de vorbă cu mămica domnișoarei, am spus, arătând spre fetiță.

— Adică cu mine? zâmbi ea.

— Așa am impresia, am confirmat.

— În ce problemă?

— Suntem de la miliție și avem nevoie de câteva relații.

— Cu ce vă pot fi de folos? se interesă ea, după ce, lăsându-și sacoșa în vestibul, ne pofti să luăm loc într-o sufragerie unde ordinea și curățenia erau fără reproș; ceea ce demonstra o meticulozitate aproape exagerată.

— Am vrea să știm dacă în ultimul timp ați văzut pe cineva umblând la mașina domnului Aganini?

— Nu, în afară de dânsul, pe nimeni… Sper că nu s-a apucat să vă reclame că fetița mea i-a spart farul de la mașină? întrebă ea, îngrijorată.

— Când ați remarcat că farul mașinii este spart?

— Acum vreo două zile. Florina m-a chemat și mi-a arătat aripa și farul, zicându-mi că: „Nenea Dorel iar va spune că-i vina mea”.

---

[19] Piele tăbăcită de șopârlă.

— Ați mai avut astfel de discuții cu domnul Aganini?

— Da, acum vreo lună de zile. A pretins că fetița i-a zgâriat mașina și mi-a cerut să-l despăgubesc. Deși i-am demonstrat, după vopseaua de pe grila porții, că a zgâriat-o singur când și-a băgat-o în curte, el a ținut-o morțiș că-i isprava Florinei. De atunci nici nu ne mai salutăm.

— Știți cumva dacă în ultimul timp și-a mai scos mașina din curte?

— Da, dar mai rar ca înainte… De fapt, numai o dată.

— Ați putea să vă amintiți mai exact când anume?

— Bineînțeles! Luni seară.

— Sunteți sigură că n-a fost în altă zi?

— Foarte sigură, deoarece în seara aceea m-am dus să văd filmul de la cinematograful „Moșilor".

— Ați putea preciza ora când a plecat și când s-a înapoiat?

— Nu știu când a plecat. În tot cazul, pe la ora nouă fără un sfert, când am ieșit de acasă, mașina mai era încă în curte… Când am revenit, n-am mai văzut-o.

— La ce oră v-ați înapoiat de la cinematograf?

— Păi… cred că trebuie să fi fost aproape de ora unsprezece, aprecie martora, după o scurtă ezitare.

— Ne puteți spune dacă l-ați auzit când s-a înapoiat?

— Da. Cu aproximație, cam un sfert de oră mai târziu. Auzind zgomot în curte și crezând că a venit soțul meu

de la serviciu, m-am dus să-i descui ușa. Astfel am văzut că mașina reapăruse la locul ei, iar domnul Aganini se îndrepta spre ușa apartamentului său.

— Vă rog să-mi iertați insistența, mă scuzai, dar ne interesează, în mod deosebit, tot ce-ați văzut când ați privit în curte.

— N-am mai văzut nimic, în afară de ce v-am spus… zise ea, înălțându-și umerii într-un gest de regret.

— Încercați să vă amintiți ce făcea domnul Aganini când l-ați văzut în curte?

— Când am deschis ușa, l-am văzut închizând poarta și pornind spre locuința sa. În clipa când, dându-mi seama că nu era solul meu, am închis ușa, l-am auzit zdrăngănindu-și legătura cu chei.

— La ce oră se încuie poarta imobilului dumneavoastră?

Interlocutoarea mă privi o clipă mirată, apoi răspunse:

— Exceptând-o pe cea mare, prin care-și manevrează domnul Aganini mașina, poarta mică, de acces, nu se mai încuie de ani de zile… Locatarii pierdeau atât de des cheia încât s-a renunțat la închiderea ei.

— Care dintre locatari mai au chei la poarta mare?

— Din câte știu eu, nimeni. Întrucât lacătul a apărut pe poartă după ce și-a cumpărat domnul Aganini mașina, era firesc să-l fi pus dânsul. Și cum nu este în

relații de prietenie cu niciunul dintre locatari, nu văd de ce ar fi dat chei și altora. În orice caz, admițând că a dat totuși chei celorlalți locatari, familia mea a fost neglijată, zise ca, amuzată.

În timpul conversației, fetița se învârtise ca un titirez printre genunchii mei, apoi deveni mai activă și trecu la escaladarea lor. Trebuie să recunosc că atenția ce mi-o acorda nu mi-a produs nicio bucurie, deoarece, în ciuda celor patru ani ai ei, n-am exclus nicio clipă posibilitatea de a mă trezi cu niscaiva pete umede pe pantaloni. Mai pățisem eu o poveste d-asta suficient de recent pentru a nu-mi dori să repet experiența. Tocmai vream s-o povățuiesc să se joace cu „nenea Dan", când renunță să-mi mai acorde atenție și dispăru grăbită în altă încăpere. Am respirat ușurat și am reluat chestionarea martorei:

— Doamnă, ați putea să-mi precizați ora când s-a înapoiat soțul dumneavoastră acasă?

— Câteva minute mai târziu, după ce l-am auzit pe domnul Aganini descuindu-și ușa, adică imediat după unsprezece și un sfert.

În clipa următoare, Florina năvăli în cameră ținând în mână o bucată de ciocolată, probabil resturile celei ce o mâncase înainte de venirea noastră, și m-am ridicat grăbit de pe scaun.

— Când am putea sta de vorbă și cu soțul dumneavoastră?

— În principiu, oricând până la amiază. După ora două, lucrând în schimbul doi, pleacă la serviciu.

În momentul în care părăseam încăperea, am avut grijă să nu observ că Florina, urcată pe scaunul abandonat de mine, încerca, ca o bună samariteană, să-mi ofere din ciocolata ei. Mă ridicasem la timp.

*

Pe Maier l-am găsit pe bancheta din spate a mașinii, unde-și fuma tacticos țigara.

— Ei cum a fost? Ați scos ceva? se interesă el.

— Da, atât cât trebuia pentru a dovedi, și printr-un martor, că, în noaptea când a avut loc accidentul Aganini a circulat cu mașina… începu Dan.

L-am întrerupt, adresându-mă lui Maior:

— Tu ești gata?

— Parțial. Am nevoie de etalon. Îl amprentăm la inspectorat?

— Nu-i nevoie. Putem găsi și în casă ce ne trebuie, am zis, scoțând ordonanța emisă de procuror și legătura cu chei dală de Aganini.

Am pornit spre apartamentul acestuia.

După ce-am descuiat broasca Yale și am intrat în vestibul, în prezența Vecinilor, invitați ca martori, ne-am îndreptat spre ușa ce presupuneam că ascunde încăperea de unde voiam să încep. Instinctul de orientare nu m-a înșelat. În fața noastră se afla camera

de baie.

— Începe cu chestia asta, am spus, arătând pe polița de deasupra lavoarului un pahar în care se afla un tub cu pastă și o periuță de dinți.

Când Maier a început să-și tragă pe mâini mănușile, am ieșit cu Dan să ne aprindem țigările.

N-am apucat să le fumăm și Maier și-a făcut reapariția. Într-o mână își ținea trusa și în cealaltă o bandă de hârtie care putea fi asemuită cu „moartea muștelor".

S-a dus până la mașină și, reocupând bancheta din spate, și-a pus trusa pe genunchi. Apoi, după ce a deschis-o și a scos dinăuntru aparatul optic de comparare, a vârât sub obiectiv atât banda adusă din casa lui Aganini, cât și cea scoasă dintr-un buzunar al trusei. Câteva minute mai târziu, fără nicio ezitare, a spus:

— Pozitiv!

Dan s-a uitat la mine ironic, dar nu l-am observat.

— De unde ai făcut prelevarea? l-am întrebat pe Maier.

— Cum era firesc… de pe clanța portierei din stânga și de pe volan.

— Putem pleca… Încuiați mașina! am decis, pornind să fac același lucru cu ușa apartamentului lui Aganini.

— Nu te mai surmena, glumi Maier, am tras eu yalele

de la ușa suspectului.

Ajungând în stradă, am mai aruncat o privire asupra celor două canaturi ale porții, peste care era trecut un lanț cu zalele prinse în veriga unui lacăt. În spatele duzilor plantați în curte, la vreo cincisprezece metri de gard, am zărit spatele mașinii lui Aganini.

Probabil că lui Maier i s-a părut că contemplu prea mult ansamblul, deoarece m-a strigat prin portiera mașinii noastre pentru a se interesa dacă m-am uitat lângă gard.

În clipa în care m-am întors și am pornit spre colegii mei. Am avut impresia că am omis ceva important. Profitând de liniștea care a domnit în mașină pe tot parcursul, am încercat să-mi definesc senzația de anxietate ce mă încerca, dar n-am reușit. Când am oprit în fața inspectoratului, am renunțat să-mi mai chinuiesc mintea, spunându-mi că-mi pierd timpul degeaba.

Capitolul XIV
Interogatoriul

Când am intrat în biroul nostru, era aproape șapte scara.

— Dacă mă lăsai să întocmesc actul de acuzare când ți-am propus, acum eram în drum spre litoral, zise Dan, cu imputare.

Mai înainte de a-mi ocupa scaunul, am spus:

— Decât să mă fi zbuciumat tot timpul, întrebându-mă dacă punând sub acuzare un nevinovat n-am comis o eroare, mai bine așa… Prin alergătura noastră, suplimentară, am exclus riscul unei erori judiciare.

— Eu să fi fost într-o situație similară și în locul altcuiva – nu spun cine! –, aș fi recunoscut că, din exces de zel, am pus sub semnul întrebării niște dovezi cărora datorită naturii lor li s-ar fi putut acorda tot creditul de la bun început, zise Dan malițios.

Nefiind prea convins că trebuie să-mi recunosc greșeala, am omis să-i răspund.

— Și, în definitiv, chiar dacă persoana amintită și-ar recunoaște culpa… tot aia ar fi… Oricum, n-am mai putea recupera ziua de azi, pe care am pierdut-o degeaba, continuă el cu o filosofică resemnare.

— Începem interogatoriul! am decis.

*

Câteva minute mai târziu, un subofițer îl introduse pe Aganini în birou și se retrase.

Stătea în picioare, lângă ușă, și mă fulgera cu privirea. Era atât de pornit, încât mi-am spus că pe viitor ar trebui să-mi fac rost, pentru orice eventualitate, de-un paratrăsnet.

— Vă rog să luați loc, am zis, indicându-i scaunul din fața biroului meu.

Pentru o clipă, păru că nu-i dispus să țină seama de invitație, apoi se execută.

— V-ați hotărât să vă recunoașteți fapta?

— Ce faptă să recunosc, dom'ne?! Crezi că m-ai găsit pe mine de prost… să-mi asum răspunderea pentru un accident de care habar n-am?! se indignă dânsul.

— Vă asigur că aud foarte bine, domnule Aganini, și deci, nu-i nevoie să ridicați tonul…

— Ce-ai vrea, dom'ne, să mă gudur și să dau din coadă; când dumneata îmi pui în spate o crimă în care n-am niciun amestec?! mă întrerupse el, înfuriat.

— Acum vorbesc eu și nu vreau să fiu întrerupt! l-am avertizat, cu asprime, pentru a-i tempera impetuoasa revoltă. Vă rog să fiți atent la precizările pe care le voi face, deoarece ele vor constitui capetele de acuzare ale actului de trimitere în judecată. Primo, există un martor. Acesta afirmă că v-a văzut revenind cu mașina imediat după consumarea accidentului…

— E o minciună!…

— Nu vreau să mai fiu întrerupt! am ridicat glasul. Secundo, examinarea criminalistică a locului infracțiunii a indicat, în mod indubitabil, că accidentul a fost comis de mașina dumneavoastră…

Dar vă jur că sunt nevinovat!… protestă el din nou.

Am avut impresia că protestează cu mai puțină convingere ca înainte. Probabil că, în sfârșit, își dăduse

seama că s-a înfundat prea adânc pentru a mai putea scăpa. Ochii săi nu mai aruncau fulgere, ci mă priveau într-un amestec de emoție și teamă.

— Domnule Aganini, am mers până acolo încât n-am exclus posibilitatea ca dumneavoastră să fiți nevinovat, deși nu mai era nicio îndoială că accidentul a fost comis cu mașina ce vă aparține…

— Și v-ați convins că sunt nevinovat… Așa-i? spuse el cu o speranță nedisimulată.

— Nu tocmai… Ne-am convins de contrariu. Deosebit de constatările anterioare, suficiente pentru inculparea dumneavoastră, am stabilit, după relevarea amprentelor digitale lăsate pe clanța portierei și pe volan, că dumneavoastră ați fost unica și ultima persoană care a manevrat mașina implicată în accident. În concluzie, ținând seama de irefutabilitatea probelor administrate, sper că vă dați seama că nu prin respingerea acuzației veți putea obține clemența Justiției.

Când am tăcut, a plecat privirea spre dușumea, apoi, luându-și capul între mâini, a început să plângă cu disperare.

Așteptând să se liniștească, i-am privit umerii scuturați de un spasm violent și m-am gândit la o insectă care încercând să scape dintr-o pânză de păianjen s-a încurcat în mod irevocabil și, epuizată, își

acceptă soarta cu resemnare.

— Domnule Aganini, doriți o țigară? am zis, întinzându-i pachetul.

După ce i-am aprins-o, continuând să-mi evite privirea, a început să tragă din ea cu aviditate.

Fumase aproape jumătate din țigară, când Dan, ridicându-și nasul din notesul unde stenografiase audierea, interveni:

— Oare cum ați putut comite o faptă atât de odioasă?

— Nu știu… L-am urât… De câte ori beam îmi aminteam de felul în care s-a purtat cu mine… Nu i-a ajuns că mi-a luat nevasta… m-a dat și afară din serviciu… bâigui el, cu o voce dogită și vlăguită.

— Vă rog să ne relatați cum ați procedat, am cerut eu.

— După ce m-am înapoiat de la restaurant și am văzut mizeria și singurătatea casei mele… începu el să relateze cu un aer absent, am simțit cum mă cuprinde revolta împotriva celui care făcuse totul pentru obținerea decăderii mele… Am mai simțit și altădată dorința de a-l distruge… probabil că în seara aceea am fost mai beat ca de obicei și n-am putut rezista impulsului de a mă răzbuna…

— Cunoșteați ora și drumul pe unde se înapoia de la serviciu? îl întrebă Dan. Văzându-l că se oprește.

— Da. Așa-i… I-am ieșit în cale și l-am lovit… adăugă el și, lăsându-și fraza neterminată, începu din nou să

plângă.

Am întâlnit privirea lui Dan și, văzându-i zâmbetul sarcastic ce-i încrețea rădăcina nasului, i-am intuit gândurile: „Aha! Domnu' schimbă tactica. Dacă cu nonculpabilitatea n-a mai ținut, invocă starea de ebrietate pentru a-și asigura niscaiva circumstanțe atenuante… Da' iar se-nșală, deoarece omorul fiind premeditat, se va considera că s-a îmbătat în vederea comiterii faptei, ceea ce-i va aduce, contrar tacticii sale, o porție suplimentară de pedeapsă, pentru perversitatea cu care și-a combinat planul".

— Vă mai amintiți ce-ați băut în seara aceea? l-am întrebat.

Mai întâi, și-a ridicat capul și m-a privit ca și cum atunci s-ar fi sculat din somn, apoi, după ce am repetat întrebarea, a început să precizeze:

— La început am băut coniac, apoi am comandat o baterie de vin… Mai mult nu-mi amintesc…

— Cât coniac ați băut?

— Pentru că am început cu el, îmi amintesc bine. Am băut 300 de grame.

— Împreună cu amicul dumneavoastră?

— Nu. Numai partea mea. El a băut la fel ca mine, tot 300 de grame.

— Când ați părăsit restaurantul și ați plecat spre casă, v-ați întâlnit cu vreo cunoștință de-a dumneavoastră?

— Nu știu… Nu-mi mai amintesc când am plecat și când am ajuns acasă…

— Cine era amicul cu care ați băut?

— Un fost coleg de serviciu.

— Numele său, vă rog.

— Dodo Petrache.

— Cunoașteți adresa lui?

— Nu. N-am fost niciodată la el acasă. De obicei, când vream să bem, plecam direct de la fabrică.

Având impresia că nu auzeam pentru prima oară acest nume, am întrebat:

— Domnul Petrache nu lucrează la Uzina Metalurgică „Obor”?

— Ba da. Este șeful serviciului financiar.

Privindu-mi ceasul și constatând că e seara, m-am decis să amân pentru a doua zi luarea declarației prin care Aganini își recunoștea fapta.

*

— Dane, n-ar fi oare cazul să mâncăm ceva? l-am consultat, după ce Aganini a fost scos din birou.

— Ce mai întrebi?! se grăbi el, probabil de teamă să nu mă răzgândesc. Or poate crezi că am de gând să restabilesc performanța răposatului Ghandi?…

— Nu. Nici într-un caz! Ai fi prea periculos pentru cei pe care-i anchetăm…

— Chiar așa?…

— Exact așa! Astăzi, la o oră când încă nu puteai să fii prea flămând, ți-ai arătat cu prisosință înclinațiile spre antropofagie… Mă refer la Aganini.

— Și n-am avut dreptate? se revoltă el.

— Nu mă refer la culpabilitatea lui, ci la faptul că ai fost gata să-l pui sub acuzație deși nu erai în posesia unor probe concludente.

— Nu că ești grozav, șefule! Cum mai poți să-mi aduci imputări pe chestia asta, când până la urmă am ajuns tot de unde am plecat? Adică la propunerea mea! Și pentru că veni vorba, spuse el răutăcios, cum justificăm timpul pe care l-am pierdut de la amiază, când vinovăția lui era dovedită, și până acum, seara?

— Simplu. Prin necesitatea de a-i stabili, fără echivocuri vinovăția…

— Cunosc placa!… Și, dacă mi-o mai pui o dată, nu mai găsim niciun restaurant deschis.

— Întrucât închiderea restaurantelor, în următoarele trei ore, este certă, iar rezultatele prelucrării tale putând fi, în cazul cel mai bun, iluzorii, admit că mi-aș pierde timpul… și, cei mai grav, friptura!

— Unde mergem s-o mâncăm? se interesă el, pe când ieșeam din birou.

— Am auzit că la „Izvorul Rece” au un grătar grozav. Dan m-a privit surprins, apoi, fără a face comentarii, a început să coboare alături de mine treptele scării.

*

În restaurant, contrar temerilor mele, am găsit suficiente mese libere pentru a nu mai fi nevoit să-i fac curte vreunul chelner. Am ales una și ne-am instalat.

Când chelnerul s-a apropiat de masa noastră și ne-a întins meniul, datorită foamei, n-a mai fost necesar să-l consultăm pentru a cere câte un ficat de purcel și un mușchi de vacă la grătar. Apoi, în timp ce ospătarul voia să plece pentru a dispune executarea comenzii, Dan ținu să-i reamintească că fripturile, la fel ca și peștele, au nevoie de un mediu adecvat, lichid și mai ales rece.

Două minute mai târziu, chelnerul, dând dovadă de-o operativitate neobișnuită pentru profesia lui, își făcu apariția cu patru sticle de bere și ne asigură că dorința noastră e pusă pe jeratic.

L-am lăsat să bage sticlele în frapieră și i-am făcut semn să se apropie. Când a ajuns lângă mine, am scos din portofel buletinul de identitate a lui Aganini și i-am arătat fotografia acestuia.

— Îl cunoașteți pe acest domn?

— Desigur! s-a grăbit el să confirme, după ce a aruncat o scurtă privire asupra pozei. E domnu' inginer. Un vechi client de-al nostru…

— Suntem de la miliție și vrem să știm când l-ați văzut pentru ultima oară în local?

— Parcă acum vreo patru zile… nu-mi amintesc

exact… Dar ce-i cu dânsul?

— L-ați servit dumneavoastră? am continuat, fără să mă fi grăbit să-i satisfac curiozitatea.

— Nu, Gheorghiță, colegul meu…

— E de serviciu acum?

— Da.

— Vă rog să-i spuneți că dorim să stăm de vorbă cu dânsul.

Câteva clipe mai târziu, chelnerul care-l servise pe Aganini se aplecă spre mine și, intrigat, se interesă cu ce-mi poale fi de folos.

— Ați putea preciza când l-ați servit pentru ultima oară pe dânsul? am zis, arătându-i fotografia lui Aganini.

— Luni după-amiază, mi-a răspuns fără să ezite.

— Perfect. Acum vă rog să-mi spuneți când a venit și până la ce oră a stat în local?

— Cred că o sosit în jurul orei cinci și a rămas la noi până spre ora zece, când au plecat…

— Cine a mai fost cu el la masă?

— Un prieten de-al dânsului… Nu știu cum îl cheamă, da' au mai băut împreună la noi…

— Cum arăta?

— Era un bărbat voinic, cu părul blond și fața puternic bronzată.

— Când acest domn a părăsit localul, am continuat,

arătând spre fotografia lui Aganini, ați avut impresia că e turmentat?

— Turmentat…? zâmbi chelnerul. Era cuc!… Dacă nu-l ajuta prietenul dânsului, n-ar fi putut să ajungă nici până la ușă.

— Vă mai amintiți cu ce i-ați servit?

— Numai un moment, spuse interlocutorul meu, scoțând un carnețel pentru făcut socoteala consumațiilor. Începu să-l răsfoiască spre înapoi și oprindu-se la o filă, spuse:

— I-am servit cu patru mici, 600 de grame de coniac și două baterii de vin „Cotești".

Întrucât, în timpul discuției, chelnerul pe care-l chestionam fusese chemat de mai mulți clienți, iar cel care ne servea pe noi începuse să așeze fripturile pe masă, i-am mulțumit pentru amabilitatea sa.

Datorită apetitului devorant și setei ce l-a succedat, n-am mai avut când să discutăm, iar când am reușit, în sfârșit, să ne saturăm, eram prea moleșiți pentru a nu ne dori un somn odihnitor.

Partea a doua

Capitolul XV
În sfârșit încep să gândesc

A doua zi dimineața, Dan zise:

— Vrei să-ți spun o ghicitoare?

— De ce nu? am admis.

— Dacă până la ora zece formulez actul de acuzare… unde sunt băieții la ora douăsprezece?

— Probabil că se învârtesc pe lângă o dactilografă și-i fac curte pentru a o convinge să-l bată la mașină, am tatonat.

— Aș! exclamă el disprețuitor. Chestia e deja aranjată. Când am venit, m-am întâlnit cu Nelly, dactilografa șefului, și, băiat fin cum sunt, am făcut aluzie la o pereche de mascote de ciocolată. Ei bine, fiind și ea fată subțire – la figurat, pentru că altfel are peste 80 de kilograme! –, s-a grăbit să mă asigure că pentru o ofertă atât de generoasă ar fi dispusă să copieze, pe de-a-ntregul și simultan, o biblie, un coran și un talmud. Așa că… n-ai ghicit! La ora douăsprezece, băieții se călătoresc, în goana „Mustangu'"-lui lor, spre mult visatul litoral. Este?

— Este, am admis eu distrat.

În timp ce Dan s-a apucat să scrie raportul, cu

hotărârea de a-l termina cât mai repede, am început să mă gândesc din nou la starea de neliniște care m-a încercat după ultima vizită făcută La Aganini Mai întâi, n-am mai știut când mi-a intrat în alertă subconștientul, apoi, începând să derulez cu încetinitorul filmul vizitei, am stabilit că am fost încercat de acea senzație în momentul în care Maier m-a zorit să mă sui în mașină. Dar, prin localizarea momentului, tot n-am obținut vreun rezultat.

După ce-am umblat vreo zece minute prin arhiva creierului, am ajuns la concluzia că, după toate probabilitățile, am fost victima unei iluzii. Când m-am decis să închei un armistițiu cu mine, am început să mă gândesc la inculpat și mi-am spus că principala cauză a dramei pe care-o anchetasem fusese generată de abuzul de alcool. Apoi, pentru că tot n-aveam altă treabă mai bună, m-am apucat să calculez, ținând seama de cumulul băuturilor ingerate, ce concentrație alcoolică a avut Aganini în momentul accidentului.

Când am terminat de calculat, am rămas surprins și, crezând că am greșit, am revăzut datele, dar coeficientul de îmbibare alcoolică a rămas neschimbat.

— Dane, știi ce concentrație alcoolică a avut Aganini în momentul accidentului?

— Poftim? a spus el, ridicând capul și privindu-mă mirat.

După ce i-am repetat întrebarea și el a ridicat din umeri, fără a se arăta prea curios, am precizat:

— Aproape 4 la mie.

A mârâit nemulțumit că nu-l las să termine raportul și s-a aplecat asupra hârtiei, dar, mai înainte de a fi atins cu vârful peniței stiloului raportul, realiză importanța constatării mele și sări ca ars:

— Cum ai spun?!… 4 la mie? Nu se poate!

— Verifică și tu? l-am poftit.

— Formidabil! a exclamat el, o jumătate de minut mai târziu după ce și-a terminat calculul. Cum dracu de n-a murit?… De la 3 la mie se intră-n comă!… Probabil că numai antrenamentul său susținut i-a evitat ireversibilitatea gradului de intoxicație atins. Nici nu-i de mirare că în halul în caro se găsea a putut ucide un om…

A mai clătinat o dată capul, într-un gest ce conținea un amestec egal de admirație și compătimire, și s-a grăbit să acorde atenția cuvenită raportului de care depindea plecarea noastră în concediu.

Scria cu tot atâta sârguință ca și un candidat la examenul de admitere într-o facultate, după ce încep să se adune lucrările, iar el abia atunci și-a reamintit tema pe care trebuia s-o dezvolte.

L-am privit amuzat vreo zece minute, apoi m-am ridicat de pe scaun pentru a mă dezmorți. Nu

ajunsesem încă la fereastră, când m-a întrebat:

— Bine, dar tipul ăla… Petrache, cum de a fost în stare să-l care?… Doar trebuia să fie la fel de beat ca și Aganini! Nu?

— Nu tocmai, am zis întorcându-mă cu fața spre el. Petrache având o greutate aproape dublă față de Aganini era îmbibat cu alcool numai pe jumătate.

Mi-a dat dreptate, printr-o înclinare a capului, și s-a grăbit să-și reia „teza".

M-am întors din nou spre fereastră și am urmărit distrat manevrele pe care le făcea un șofer pentru a-și parca mașina între alte două. Treaba nu era ușoară, deoarece cele două repere erau foarte apropiate unul de celălalt. În clipa următoare, fără să fi făcut vreo încercare de a-mi pune creierul în funcțiune, mintea a început să-mi lucreze-n viteza a patra. Cred că datorită unei izolații defectuoase se produsese un scurtcircuit. Oricum, și indiferent de cauză, efectul a fost colosal. Am realizat, în sfârșit. Ce nu mi-a convenit mie în afacerea asta.

Brusc, am făcut o piruetă și am decretat:

— Dane, lasă dracului raportul! Hai să face o plimbare!

Dan, oprindu-se din redactare, m-a privit de parcă aș fi fost un dinozaur pe post de solistă în baletul „Lacul lebedelor". Nu i-am mai dat timp să-și revină din

uluială, ci am ieșit din birou lăsând ușa deschisă.

*

După ce ne-am suit în mașină, Dan a încercat să mă descoase, dar l-am poftit să mă lase să mă gândesc. Dacă tot începuse să-mi funcționeze creierul auxiliar, de detectiv, era păcat să nu profit de ocazie…

Când Vartunian a oprit în fața locuinței lui Aganini, am coborât și m-am dus întins în fața porții pe unde și-a vehiculat inculpatul mașina.

— Dane, ce părere ai despre chestia asta? l-am consultat, arătându-i lanțul petrecut prin cele două canaturi ale porții.

După cum s-a uitat la lanț și apoi m-a privit, am înțeles că n-a prea înțeles.

— Mă refer la asta! am zis, indicându-i cu degetul lacătul care, fixând cele două capete ale lanțului, atârna spre stradă.

A pus mâna pe lacăt, l-a pipăit, l-a scuturat și s-a uitat la mine, bănuitor.

— Te ții de glume? s-a informat, dezgustat.

Am scuturat capul, pentru a-l asigura de contrariu, și m-am interesat:

— Crezi că poziția lacătului, spre exteriorul curții, este firească?

Și-a dat seama că nu mă țin de șotii și, pentru a câștiga un răgaz de gândire, și-a scos pachetul cu țigări din

buzunar, a ales una și și-a aprins-o.

— Atribui vreo importanță acestei observații? m-a întrebat, intrigat.

— Dane, îți amintești ce-a spus martora care l-a văzut pe Aganini în noaptea producerii accidentului?

— Desigur! Mașina se afla la locul ei obișnuit, iar Aganini venea dinspre poartă…

— Perfect! Deci și-a parcat mașina și apoi s-a dus să încuie poarta. De acord?

— Evident! s-a mirat el.

— Dacă așa stau lucrurile, de ce lacătul a fost pus din stradă și nu din curte, cum ar fi fost firesc?

— Beat fiind, o fi avut chef să iasă pe poarta mică și să încuie lacătul din stradă. Ce, la concentrația alcoolică pe care a avut-o, trebuia să se gândească că, ieșind să pună lacătul din exterior, făcea un ocol nerațional? Dacă toți bețivii s-ar gândi la risipa de energie pe care o fac mergând pe trei cărări, s-ar limita la una singură.

— Martora l-a văzut venind dinspre poarta mare! i-am amintit.

— Cine-l împiedica să închidă porțile numai prin sprijinire?… A doua zi, când s-a trezit și a plecat la serviciu, a pus lanțul și lacătul prin partea exterioară a porții.

— Vrei să spui că deși, fusese bezmetic de atâta băutură a doua zi și-a mai putut reaminti că a uitat să

asigure poarta cu lacătul?

— E imposibil?

— Nu, am recunoscut.

— Atunci? De ce atâta tevatură cu lacătul ăsta prăpădit?

— Dacă ar fi numai poziția nefirească a lacătului, treacă-meargă. Dar mai e ceva… Uită-te la locul unde-i garată mașina lui Aganini!

A privit peste poartă, în direcția indicată, apoi, clătinându-și capul, s-a întors spre mine:

— Regret, șefu', dar nu înțeleg unde vrei să ajungi?

— Admiți că-i posibil ca un om care, printr-o îmbibare alcoolică de 4 la mie, ar fi trebuit să se afle în comă, a putut să-și strecoare mașina printre atâtea obstacole, fără s-o facă armonică?! am zis, arătându-i puzderia de duzi ce se înălțau haotic pe porțiunea dintre poartă și locul unde se vedea automobilul.

— Ai dreptate! a spus, o fracțiune de secundă mai târziu. Cum de n-am remarcat această situație până acum? Apoi, parcă părându-i rău că s-a declarat de acord cu observația mea, mă luă repede: Da', în definitiv, ce importanță are asta?… Cazul e rezolvat. Nu numai că infractorul a fost dovedit prin probe științifico, dar și-a și recunoscut culpa…

— Coroborează acum poziția nefirească a lacătului cu modul misterios în care mașina a ajuns, intactă, la locul

de garare, am spus, omițând să-i răspund.

— Consideri că Aganini e nevinovat?

— Nu despre Aganini e vorba, ci despre raptul că nu putem considera cazul rezolvat fără a elucida și aceste aspecte… Aspecte complet anormale!

— Deh… într-adevăr, s-ar părea că ceva nu se-nvârtește tocmai rotund… a mormăit el, îngândurat, apoi a izbucnit: De ce cauți nod în papură? De ce mai umbli cu mărunțișuri, când e atât de clar?!...

— Chiar prea clar?… Suspect de clar!

Ochii săi, de culoarea azurului, încercară să-mi ghicească gândurile, dar nu reuși, poate datorită faptului că nici eu nu știam ce vreau.

— Ce intenții ai? se decise să mă iscodească.

— Și cu aș vrea să știu…

— Totuși?…

— Ei bine! Considerăm că încă n-am descoperit criminalul și o luăm de la început… Asta-i! am decis.

— Și cu Aganini ce facem?… Îl eliberăm?

— Nici gând de așa ceva! Nimic n-ar îndreptăți o astfel de măsură. Procedura e completă: i-am probat vinovăția, am stabilit mobilul, iar el, fără nicio rezervă, și-a recunoscut culpa! Eliminând hotărârea noastră de-a face o anchetă suplimentară, situația lui rămâne neschimbată… Bineînțeles, exceptând faptul că ne vom grăbi foarte încet să-l înaintăm procurorului… în acest

fel, vom obține răgazul necesar pentru a afla în ce ape înotăm…

M-am grăbit să străbat cei câțiva metri care mă despărțeau de mașina lui Vartunian și să ridic receptorul radio-telefonului de bord.

— Alo...

— Stația centrală… mi-a răspuns o voce bărbătească… Ce doriți?

— Vorbește căpitanul Apostolescu din Brigada omucideri… Vă rog să-mi dați legătura cu căpitanul Maier de la criminalistică…

— Ce vrei, mă? se grăbi Maier, o jumătate de minut mai târziu, să mă ia în primire.

— Ia-ți trusa și vino în strada Armenească… la Aganini acasă.

— Ascultă, izbucni el, tu crezi că n-am altă treabă decât să mă plimb toată ziua după bețivul tău?! Vinovăția i-a fost probată… așa că te rog să mă scutești de toate aiurelile tale!

Cum n-aveam nici timp și nici chef de nazurile lui, i-am scurtat-o-n viteză:

— Sunt ofițer anchetator și-ți ordon să te prezinți imediat la adresa indicată!

După ce-am tăiat legătura și am pus receptorul la locul lui, am întâlnit figura lui Dan, care, ascultând convorbirea, părea foarte amuzat.

— Ce ți se pare atât de nostim?! l-am întrebat, încă înfuriat de mofturile lui Maier.

Fără să se sinchisească de felul în care-l repezisem, a spus râzând:

— De unde ieri, după-ncurcătura făcută cu identificarea mașinii, se purta cu o solicitudine de îngeraș, acum iar își arată colții…

— Dă-l încolo! Hai să ne vedem de treabă am zis, pornind spre poarta lui Aganini.

Capitolul XVI
Un martor își retractează depoziția

După ce-am intrat în curte, m-am îndreptat spre apartamentul unde locuia amica mea, fetița cu obrajii mânjiți de ciocolată.

Ușa ne-a fost deschisă de doamna pe care o cunoscusem cu o zi mai înainte.

— Sărut-mâna, doamnă, am zis, înclinându-mă, suntem din nou nevoiți să vă deranjăm. Soțul dumneavoastră e acasă?

A răspuns afirmativ și ne-a poftit să intrăm După câteva minute, a apărut și persoana căutată.

Domnul Florin Cristescu, deși avea părut aproape complet alb, nu cred să fi depășit 40 de ani. Era de statură sub mijlocie și avea o figură cu trăsături

regulate, aproape feminine. Când am terminat cu prezentarea și strângerea mâinilor, am trecut la scopul vizitei noastre.

— Domnule Cristescu, soția dumneavoastră ne-a informat că luni noaptea v-ați înapoiat acasă în jurul orei unsprezece și un sfert, e adevărat?

— Da, asta-i ora obișnuită când mă întorc de la serviciu.

— Întrucât ne interesează tot ce s-a petrecut în locuința domnului Aganini în noaptea aceea, vă rugăm să ne spuneți dacă ați remarcat ceva deosebit?

— Îmi pare rău, dar nu vă pot fi de niciun folos. Și soția mea mi-a pus aceeași întrebare, după vizita pe care i-ați făcut-o, dar n-am văzu nimic neobișnuit.

— În apartamentul domnului Aganini era lumină aprinsă? insistă Dan.

— Nu, nu era aprinsă. Pot afirma acest lucru cu certitudine. Știți, curtea noastră este destul de întunecoasă noaptea, mai ales datorită umbrei pe care o formează coloanele duzilor, așa că orice sursă de lumină mi-ar fi atras atenția.

— Și n-a fost cazul?

— Nu, bineînțeles. Cu excepția apartamentului meu, celelalte erau scufundate în întuneric.

— Nu înțeleg… se miră Dan. Întorcându-se și privind spre doamna Cristescu. Cum ați putut să-l vedeți pe

domnul Aganini circulând prin curte, când aceasta era neluminată?

— Foarte, simplu, explică cu bunăvoință amfitrioana, strada e luminată, iar domnul Aganini venea dinspre poartă…

— Iertați-mă, se îndârji Dan, dar, chiar și în această situație, dumneavoastră n-ați fi putut să-i distingeți trăsăturile… Poate, cel mult, conturul, statura!…

— Colegul meu vrea să știe dacă sunteți sigură ca persoana de care ne-ați vorbit era, în mod cert, domnul Aganini, am intervenit eu.

— Cred că era domnul Aganini… începu ea, evident descumpănită. De altfel, s-a îndreptat și spre locuința sa… Cine altcineva putea fi dacă nu dânsul?…

Eram edificat. Dan sesizase bine; precizarea doamnei Cristescu se dovedise a avea o valoare destul de relativă.

— Dar de ce să vorbesc cu păcate, se decise ea, poate că m-am înșelat... N-o fi fost dânsul…

— Apropo! o întrerupse soțul ei. Îmi amintesc că, totuși, am văzut pe cineva ieșind din curte…!

— Ați întâlnit persoana respectivă în curte? i-am întrerupt grăbit.

— Nu, l-am văzut de departe. Veneam dinspre strada Toamnei, când am zărit un bărbat necunoscut ieșind pe poartă…

— La ce distanță vă aflați de locuința dumneavoastră când i-ați văzut?

— Cred că mă aflam la vreo șaptezeci de metri.

— Vă rog să-mi spuneți cum arăta: statura, îmbrăcămintea sau orice alte amănunte care credeți că ar putea conduce la identificarea lui.

— Îmi pare rău, dar nu vă pot ajuta… Nefiind o fire curioasă, nu i-am acordat atenție.

— Ce a făcut din momentul în care a ieșit în stradă? am insistat.

— S-a îndepărtat în direcția Bulevardului Republicii.

— Încercați să vă amintiți, a pornit de îndată spre bulevard sau a mai zăbovit, să zicem pe lângă gard? am întrebat, pentru a-l canaliza făgașul de care depindea eșafodajul noii mele versiuni de investigare.

L-am văzut cum și-a ridicat privirea spre plafon, într-o încercare vădită de concentrare a memoriei, și am așteptat, mărturisesc, cu nerăbdare.

— Aveți dreptate, așa a făcut! s-a decis el, după câteva clipe, care mi s-au părut ore. A moșmondit ceva la poarta mare… Cred că a scuturat-o pentru a vedea dacă e bine închisă. Abia după aceea s-a îndepărtat…

Am răsuflat ușurat și am continuat chestionarea:

— Spuneați că erați la vreo șaptezeci de metri de locuința dumneavoastră când l-ați zărit, nu?

— Întocmai.

— Deci, în timp ce el zăbovea lângă poartă, distanța ce vă separa s-a mai redus…

— Da, cu 20–30 de metri, confirmă el.

— Perfect. Deci, la un moment dat, distanța ce vă separa de necunoscut n-a depășit cincizeci de metri? interveni Dan, care, pricepând unde vreau să ajung, mi-l oferi pentru întrebarea următoare.

— Într-adevăr, când a plecat de lângă poartă, cred că aceasta trebuie să fi fost distanța între noi, admise martorul.

— Desigur, e o distanță mare… o distanță de unde se poate confunda foarte ușor o persoană, am afirmat, nu tocmai convins, privind spre Dan.

— Da, așa-i… mă susținu el, clătinându-și capul cu regret. De la o depărtare atât de mare, necunoscutul putea fi oricine… chiar și domnul Aganini…

— Nuu… N-aveți dreptate! protestă cu hotărâre martorul. În niciun caz n-a fost domnul Aganini! Era un bărbat înalt, spre deosebire de domnul Aganini, care…

— Puteți preciza înălțimea? se grăbi Dan.

— Cam cât dumneavoastră.

Capitolul XVII
Prezumțiile mele par corecte

Când am ieșit în curte, eram ușor nedumerit.

Stabilisem că după consumarea accidentului, respectiv gararea mașinii, plecase un necunoscut din curte și că înălțimea acestuia era de aproximativ 1,80 metri. Această prezență insolită ar fi putut să susțină ipoteza nonculpabilității arestatului. Și totuși, aceste constatări, în comparație cu probele de încriminare produse de analiza criminalistică, erau prea puțin semnificative. Pentru a putea lua în considerare pista pe care pornisem, mai aveam nevoie de ceva…

— De ce m-ai chemat? îmi întrerupse Maier meditația, când m-am apropiat de el.

Era înfuriat că-l bubuisem prin radio-telefon, dar n-am observat.

— Trebuie să mai facem o verificare! l-am anunțat și, pentru a nu-i d-a timp să protesteze, am pornit spre mașina lui Aganini.

Am descuiat portiera din partea stângă și, deschizând-o, l-am poftit să se apropie:

— Data trecută mi-ai relevat amprentele de pe clanța stângă și de pe volan…

— Și vrei s-o iau de la început?! explodă el, revoltat că-mi permit să-i pun priceperea la îndoială.

— Nu! Vreau să-mi ridici impresiunile de pe chestiile astea… am spus, arătându-i clanța portierei din dreapta, mânerul schimbătorului de viteze și butoanele de la bordul mașinii.

Mai întâi m-a privit ca pe-un scăpat de la spitalul de alienați, motiv pentru care nici n-a încercat să mă contrazică, apoi s-a apucat de treabă. M-am întors spic Dan și, luându-l de braț, m-am îndepărtat câțiva metri.

Crezi că suntem pe o pistă bună? se interesă el.

— Într-un anumit sens, da… Vom putea afla dacă e cazul să mergem mai departe sau… renunțăm și spunem pardon!

A dat din cap aprobator și a plecat să-l privească pe Maier cum își face meseria.

câteva clipe mai târziu, Dan mi-a făcut semn să mă apropii de ei.

— Cum-i, Gelule?

— Nu se evidențiază nicio urmă clară… Ori sunt vagi, ori sunt întinse, șterse.

— Ce interpretare dai? am întrebat.

— Eu știu… a ezitat el. Poate mănuși… Dar, indiferent de aceste constatări, situația rămâne neschimbată. Atâta vreme cât volanul poartă urmele bănuitului, restul e în subsidiar, fără importanță.

— Amprentele de pe volan nu poartă urme de întindere?

— Cu toată certitudinea, răspunsul e negativ.

Nu mai exista niciun dubiu, mi se-nvârtea căciula-n cap și nu puteam să pricep în ce fel. În fine, după o tăcere de câteva minute, interval în care ne

concentrarăm cu toții pentru a găsi soluția puzzle-lui, fiind sigur că am găsit-o, m-am repezit:

— Gelule, verifică urmele de pe coarne!

N-a trebuit să-mi repet indicația. S-a apucat imediat de examinarea celor două bare care fac legătura dintre volan și butucul său.

Două minute mai târziu, și-a clătinat capul și, decepționat, a spus:

— Nu merge… Apar oarecari întinderi, dar sunt nesemnificative. Mașina n-a putut fi manevrată și dirijată prin intermediul coarnelor…

— Examinează butucul! l-am întrerupt enervat.

Și-a plimbat câteva clipe lupa peste racordul dintre butuc și volan, apoi a explodat:

— Formidabil! Asta-i… N-am mai pomenit încă un astfel de truc!

Am răsuflat ușurat.

— Bețivanul dracului! mârâi Dan, intuindu-mi parcă gândurile. Dacă era după creierul lui fiert în alcool, înfunda cincisprezece ani de pușcărie…

— Abia aștept să-l cunosc pe regizorul acestui scenariu… E un adevărat maestru…

— Maestru?! se enervă Dan. Poate vrei să spui o jigodie odioasă?… Nu i-a ajuns uciderea unui om, ci urmărea și încarcerarea unui nevinovat!

— Bine, fie, e o jigodie odioasă, am admis, dar de-un

soi foarte rar. Deosebit de felul magistral – și cu totul inedit! – în care ne-a îmbrobodit, reține și modul impecabil de teleghidare a lui Aganini. Ceea ce dovedește că în afara ingeniozității mai este și un bun psiholog…

— Îți sunt dragi criminalii?! mă repezi Dan, disprețuitor.

— Ia-o ușurel, Dan, l-am temperat. Când voi pune mâna pe el, n-am să-l felicit… din contră…

— Atunci de ce-i admiri diabolismul?

— Nu-i vorba de nicio admirație, ci constatam, cu luciditate, că este deosebit de versat și, în consecință, nu ne va fi prea ușor să-l capturăm… După toate probabilitățile, vom avea nevoie de mult timp până-l vom instala unde-i e locul, în dosul gratiilor…

— N-are importanță! Asta ne este meseria!

— Bine, dar concediul pe care trebuia să-l facem…? l-am incitat eu.

— Ei bravo! De asta ne-o arde nouă acum… Lăsăm în libertate un element atât de periculos și, nepăsători, plecăm în concediu! Eu nu mai plec! mă avertiză el, cu hotărâre.

— În schimb, plec eu, ne anunță Maier, care, amuzat, asistase la tactica folosită pentru a-l determina pe Dan să mă „convingă” că trebuie să ne animăm concediul.

— Nu pleca. Mai avem ceva de discutat, am zis.

— Te ascult, spuse el, așezându-și trusa pe capota mașinii.

— După ultima noastră constatare, rezultă că asasinul, dorind să ne ofere un vinovat, a schimbat volanul mașinii, pe care se aflau amprentele lui Aganini, cu un altul…

— Iar după ce și-a realizat planul, a readus mașina de unde o luase, a montat la loc volanul original și… la revedere. De asemenea, deosebit de faptul că s-a folosit de mănuși, accesul în mașină l-a făcut prin portiera din partea dreaptă, probabil pentru a ne da posibilitatea de a găsi intacte amprentele lui Aganini pe clanța celei din stânga, mă completă Maier.

— Concluzia? i-am cerut.

— Criminalul trebuie să fie un mecanic auto foarte priceput.

— Altceva?

— Nu-i deloc idiot.

— Mulțumesc. Asta am remarcat și eu. Aș vrea să știu de unde putea să-și procure volanul cu care l-a înlocuit pe cel original.

— Dacă e un mecanic auto profesionist… de la orice „Dacia-1300”, aflată în atelieru-n care lucrează.

— Și admițând că nu-i profesionist?

— De la orice magazin de piese auto, în schimbul a vreo două sute de lei.

— Cât timp crezi că i-a luat operația de înlocuire a volanului?

— Între unul și trei minute, în funcție de îndemânare.

— În regulă. Putem pleca! m-am decis.

În timp ce mașina se apropia de inspectorat, Maier mi-a cerut să las pe seama lui ancheta pentru depistarea magazinului care a vândut în ultimele zile un volan pentru „Dacia-1300". Întrucât nu prea mă răsfăța cu astfel de inițiative, la început am crezut că se ține de șotii, apoi, de teamă să nu recunoască că a glumit, m-am grăbit să fiu de acord.

Capitolul XVIII
Învinuitul e de acord cu mine

Era trecut de ora douăsprezece când am intrat cu Dan în birou.

Nici n-am apucat să mă așez pe scaun și telefonul s-a pornit să zbârnâie.

— Nicule, când ai puțin timp liber să mă anunți! îmi ceru maiorul Prodan, de la celălalt capăt al firului.

— De ce aș face-o? am vrut să aflu.

— Pentru a degusta conținutul unei butelcuțe multi înstelată.

— Plătită de cine? i-am scurtat-o, circumspect.

— De cine invită, bineînțeles! s-a arătat surprins.

— Ai câștigat-o la loterie sau ai fost avansat? m-am interesat, din precauție, deoarece cunoșteam o zicală grecească care-i povățuiește pe oameni să-i evite pe cei ce fac daruri.

— Aș! Nu candidez la grațiile zeiței Fortuna, iar în ceea ce privește cea de-a doua supoziție, din păcate, liniște deplină…

— Atunci, ce-ți veni?

— Îți amintești de furnitura pe cere mi-ai livrat-o?… Geamantanul!

— Oarecum… am admis, apoi, brusc, am priceput. Ai lămurit cazul?

— Firește, doar știi cât sunt de ager.

— Până în prezent nu mi-a parvenit o astfel de știre, dar mie-mi ești drag oricum… în ce fel s-a rezolvat? am întrebat repede, pentru a nu-i da timp să riposteze.

— L-am depistat pe stăpânul geamantanului, a replicat, după o scurtă ezitare, care m-a făcut să cred că-și lasă „polița” neplătită.

— Vrei să spui că s-a prezentat din proprie inițiativă pentru a reclama dispariția geamantanului?

— Aș! În astfel de cazuri se pleacă de la principiul: „pierzi sau câștigi, negustor cinstit te numești!” L-am pus pe pungașul arestat de tine să-mi descrie „victima”. Din semnalmentele furnizate a reieșit că păgubașul face parte dintr-un grup de trei indivizi pe care-i suspectez

de mult, din păcate fără a-i putea prinde cu ocaua mică. Acum i-am terminat. Pe părțile interioare ale geamantanului au fost depistate impresiunile lor.

— Deci, n-au mai putut să susțină că sunt străini de valiză și, mai ales, de conținutul ei, am completat, pentru a-i demonstra ce coleg perspicace are.

— Întocmai. După cum vezi, când îți cunoști meseria, te descurci cu promptitudine chiar și în cazuri grele… nu ca alții, care, ageamii fiind, nu sunt în stare să elucideze nici chiar un banal accident de circulație, m-a anunțat, pe un ton de adâncă compasiune.

— Ai omis să-mi spui ce intenționau să facă cu valuta falsă, am spus, nepăsător, pentru a nu-i da satisfacția că și-a achita t bine „polița".

— Considerând teritoriul național un fel de „no man's land", doreau să achiziționeze mărfuri din shop-uri pentru a le revinde afară, pe bani mai puțini, dar adevărați. Când cercetările au fost terminate, i-am anunțat, spre a-i consola, că și alții au mizat pe același truc, ceea ce nu ne-a împiedicat să-i livrăm țărilor din care au venit pentru a putea explica polițiilor respective de unde și-au achiziționat „marfa".

— Vezi, dacă n-ai fi un tip ranchiunos ai cere să se pună la graniță un avertisment în acest sens.

— A nu se uita: cămașa este mai aproape de piele decât haina! Prefer să mă gândesc la colegii noștri de la

„Interpol” și, când se ivește ocazia, să le asigur o pâine bună; că tare le-a devenit amară în ultimii ani datorită inundării occidentului cu bancnote false.

— Felicitări, am spus, fără invidie. În ceea ce privește invitația, poți conta pe entuziasta mea participare peste câteva zile, când sper să știu pe ce picior dansez eu cazul de care mă ocup.

— Bem o cafea? mă ispiti Dan, după ce, închizând telefonul, i-am relatat discuția avută cu maiorul Prodan.

— Voluntar! comandă trei cești.

— Trei?

— Una va fi pentru Aganini. Cred că n-o să ne refuze; Dan telefona la bufet și la arest, apoi mi se adresă:

— Îl eliberăm?

Am dat din cap negativ.

— Bine, dar e nevinovat! protestă el.

— Se poate, dar n-am ce-i face. Dacă l-am elibera, am supăra pe cineva, pe cineva pe care nu vreau să-l necăjesc… cel puțin deocamdată…

— Ei! Asta-i bună! Ținem un nevinovat închis…

— Aoleu, Dane! Începi să mă îngrijorezi… Tu n-ai nimic sfânt?

A făcut ochii mari, aproape cât pneurile unui autocamion, admițând că nu exagerez nițel.

— Nu-nțeleg unde vrei să ajungi, mi-a mărturisit cu o sinceritate fără echivocuri.

— E foarte simplu! Un om, mai de grabă un fel de om, și-a chinuit mintea pentru a ne furniza un culpabil, iar noi, fără niciun fel de discernământ, să ne batem joc de munca lui? Ar fi inuman și nu mă pretez la așa ceva…

Am avut impresia că tot nu m-a priceput, dar m-am înșelat. A scos un șuierat de admirație printre dinți:

— Ai dreptate! De ce să-l alertăm, mai înainte de a ne apropia de el… Atâta vreme cât Aganini e închis, crima pe care a comis-o e perfectă și n-are de ce să se teamă.

— Cam așa ceva.

— Bine, se întunecă el la față, dar nu prea-i legal.

— De ce să nu fie legal? Vinovăția lui Aganini e dovedită prin probe indubitabile…

— Dar am stabilit că jocul a fost trișat!

— N-am stabilit prin probe, ci numai prin prezumții…

— Și înlocuirea volanului tot o prezumție este?

— Nu. Schimbarea volanului a fost dovedită, însă fără a se putea stabili când anume. Operația de demontare putea fi făcută, să zicem, și cu două săptămâni înainte de momentul care-i semnificativ pentru noi. Deci, pe baza unor simple ipoteze, nu pot să-l eliberez.

Tirada mea fu întreruptă de apariția cafelelor comandate.

— E al dracului de încurcată afacerea asta, zise Dan, după plecarea bufetierei.

— Din păcate, nu pot să te contrazic. Mai cu seamă că nu putem pricepe scopul urmărit de criminal.

— După toate probabilitățile, a dorit înfundarea lui Aganini, iar uciderea lui Ionescu constituie numai mijlocul prin care trebuia să-și atingă scopul.

— Mai degrabă aș crede că s-a urmărit, în primul rând, suprimarea lui Ionescu, rolul lui Aganini fiind acela de a trage ponoasele, respectiv îndepărtarea oricăror bănuieli de la adevăratul criminal. În favoarea acestei teze pledează faptul că mașina lui Aganini a așteptat apariția lui Ionescu pentru a-l lovi. Altfel, dacă urmărea cu orice chip o victimă, ar fi putut s-o lovească chiar și pe martora care ne-a relatat despre staționarea autoturismului în colțul străzii Dragoș Vodă. Dacă mai adaugi la asta și constatările făcute la locul accidentului (circulația mașinii în zigzag și lipsa urmelor de frânare), salata-i gata. Dar, pentru orice eventualitate, vom admite ca posibile ambele variante și vom ancheta în consecință…

O bătaie în ușă mi-a întrerupt expunerea planului de investigații. Era Aganini și subofițerul de la arest. După retragerea ultimului, l-am poftit pe Aganini să ia loc pe scaunul din fața biroului meu.

Toată înfățișarea sa indica indiferența și resemnarea. Barba nerasă, două cute adânci în jurul gurii și cămașa descheiată întregeau portretul dezabuzatului.

Trebuie să recunosc că felul în care arăta nu mi-a produs nicio bucurie. Cu toate că nu mă puteam acuza de abuz, pe undeva, mai ales că-i întrevedeam nevinovăția, mă simțeam jenat.

— Vă rog să serviți o cafea, l-am îmbiat în timp ce, demonstrativ, am tras mai aproape ceașca mea și am dus-o la buze. Domnule Aganini, am reluat, după ce mi-a urmat exemplul, pentru a putea încheia actul de acuzare, mai avem nevoie de câteva precizări.

— Vă stau la dispoziție, m-a asigurat, făcând un gest de nepăsare.

— Am să încerc să reconstitui tot ce s-a întâmplat în seara când a fost accidentată victima, iar dacă omit sau greșesc ceva vă rog să-mi atrageți atenția. De acord?

A înclinat capul. Eram sigur că acordă mai multă atenție cafelei decât soartei sale.

— După ce ați ajuns acasă, venind de la restaurantul „Izvorul Rece", ați luat mașina și ați plecat cu ea la uzina unde lucra Vasile Ionescu. După cum declară martorii, care v-au văzut staționând în fața intrării acesteia, ați stat acolo aproape trei ore, până a apărut cel așteptat, apoi ați început să-l urmăriți. Când a intrat pe strada Iernii, l-ați ajuns din urmă și l-ați lovit… Recunoașteți că așa s-au petrecut faptele? am întrebat, fără să clipesc.

— Exact așa, m-a asigurat el, ceea ce nu m-a mirat deloc, deoarece, după prostrația în care se afla, sunt

sigur că nu mi-ar fi fost greu să-l conving că el este Jack Spintecătorul, vestitul criminal căutat de Scotland Yard în urmă cu opt decenii.

M-am uitat la Dan și l-am văzut oftând. Avea tot dreptul s-o facă. Cu un specimen ca domnul Aganini, o eroare judiciară se poate comite într-un timp mai scurt decât cel necesar pentru vizionarea unei completări cu Woody, ciocănitoarea buclucașă.

— Domnule Aganini, sunteți sigur că faptele s-au consumat exact așa cum le-am descris eu? am mai făcut o ultimă încercare.

A răspuns afirmativ.

— Domnule Aganini, până acum ați repetat aidoma tot ce v-am spus. Ce-ar fi dacă, făcând un efort de memorie, ne-ați povesti ce s-a întâmplat luni seara, după ce-ați părăsit restaurantul? am zis schimbând placa.

— Nu înțeleg?… Ce să mai spun?…

— Adevărul!

— Dumnezeule! se animă el, speriat. Doar n-am mai ucis și pe altcineva…

Mi-am dat seama că n-am nimerit o placă bună și am pus alta.

— Când ați înlocuit volanul?

— Volanul?!… Care volan?

— Dacă nu l-ați schimbat, de ce l-ați demontat? Ați

făcut vreo reparație sau revizie la bara de direcție, care a necesitat această operație?

— Nu, domnule…

— Ați împrumutat mașina cuiva în ultimul timp?

— Nu, nimănui! Așa ceva nu se dă pe mână străină…

— Ce-ați făcut când ați revenit de la restaurant? îl luă în primire Dan.

— Sincer vorbind, nu prea-mi amintesc… Cred că m-am suit imediat la volanul mașinii, și…

— Vă mai amintiți cine v-a condus acasă?

— Sigur. Dodo Petrache, amicul cu care băusem.

— A intrat și el în casă?

— Nu. M-a condus numai până la colțul străzii.

— După plecarea lui Dodo Petrache ați mai primit vreo vizită? am intervenit.

— Nu. N-am mai primit pe nimeni.

— Sunteți sigur?

— Da… Adică așa cred... Cine ar fi putut veni la mine noaptea?

Am înțeles că nu mă poate ajuta și i-am spus lui Dan să cheme subofițerul de pe culoar.

Când subofițerul de la arest a intrat în încăpere, privirea lui Aganini părea magnetizată de pachetul meu de țigări. Înainte de a părăsi biroul, am tras un sertar și am scos un pachet de „Snagov” și o cutie de chibrituri. Când i le-am întins, deși nu-i puteam vedea ochii din

cauza ochelarilor săi colorați, sunt sigur că s-a bucurat mai mult decât o femeie care primește un mantou de vizon. Mai mult nu puteam face pentru el, deocamdată.

Ce părere ai, Dane? am spus când am rămas numai noi în încăpere.

— Că ar trebui să soliciți un fond de reprezentare conducerii inspectoratului, altfel, cu țigările și cafelele pe care le oferi clienților noștri, vei ajunge în curând să mă tapezi pe mine… și perspectiva nu mă prea încântă, glumi el.

— Altceva?

— Cred că n-ar strica să mai discutăm o dată cu ultima persoană de care-și amintește Aganini.

Fiind singurul lucru pe care-l puteam face în prezent, nu l-am contrazis.

Capitolul XIX
Audierea lui Dodo Petrache

Era aproape trei după-amiaza când am ajuns la Uzina în care lucrase Vasile Ionescu. După ce m-am interesat la portar unde e serviciul financiar, câteva minute mai târziu intram în biroul lui Dodo Petrache.

Lucra singur în birou. Când ne-a văzut s-a grăbit să-și părăsească masa de lucru și să ne vină în întâmpinare.

— Cu ce vă pot fi de folos? ne întrebă el, după ce dădu

mâna cu noi și așteptă să luăm loc pe scaunele oferite. Tot în legătură cu accidentarea colegului nostru?

— Întocmai, am răspuns.

— Încă nu l-ați prins pe făptaș?

— Avem un bănuit, dar, deocamdată, nu suntem edificați dacă el este persoana căutată.

— Bine, dar, din câte știu, în astfel de cazuri nu se merge pe bănuială… Mai întâi, trebuie identificată mașina… în rest, totul vine de la sine.

— Aveți dreptate. Da', vedeți… m-am încurcat cu, nu fără intenție, acest caz este deosebit de cele clasice, la care v-ați referit dumneavoastră… Deși am identificat în mod categoric autoturismul care l-a accidentat pe Vasile Ionescu, proprietarul acestuia respinge cu încăpățânare acuzația. Susține, cu îndărătnicie, că n-a circulat cu mașina în noaptea accidentului.

— Poate că e sincer.

— În ce sens? am fost curios să aflu.

— I-o fi furat-o vreun derbedeu, a comis accidentul și… p-aci ți-e drumul! S-au mai văzut cazuri din astea, nu?

— Aveți perfectă dreptate! am aprobat, fără rezerve. Întrucât am admis și noi o astfel de posibilitate, nu ne-am grăbit să-l acuzăm, ci continuăm cercetările pentru a vedea cum și-a petrecut timpul în noaptea respectivă.

— Cred că nu solicită prea mult timp o astfel de

verificare?

— De obicei, nu. Din păcate, în cazul nostru, bănuitul, aflându-se în momentul accidentului într-o stare avansată de ebrietate, nu-i în stare să-și amintească ce-a făcut…

Interlocutorul mă privi contrariat.

— Păi, dacă nu-și amintește ce-a făcut, rezultă că putea să facă orice!… Eventual, să nu fie chiar atât de străin, după cum spuneți că susține, de accidentul pe care-l cercetați.

Înclinând capul în mod repetat, mi-am confirmat acordul cu supoziția sa.

— Deși lucrurile stau așa cum le vedeți și dumneavoastră, din exces de zel, poate, încercăm să-i acordăm o șansă. De altfel, acesta-i motivul pentru care ne-am permis să vă solicităm sprijinul…

— Nu înțeleg. Cum să vă ajut? se arată el contrariat.

— Tovarășe Petrache, întrucât bănuitul nu poate spune ce-a făcut în seara accidentării lui Vasile Ionescu, vă rugăm pe dumneavoastră să ne ajutați…

— Eu?! exclamă sincer surprins. Păi de unde să știu eu…?

— Bănuitul susține că în seara respectivă i-ați ținut compania… Oh! spusei, lovindu-mă ușor cu palma peste frunte. Am uitat să vă spun esențialul! Persoana care ne interesează se numește Tudor Aganini…

— Poftim?!… Tudorică?! întrebă el uluit și, văzând că-mi înclin capul aprobator, continuă să protesteze:

— Indiscutabil, e o greșeală!… când ne-am despărțit, nu era în stare să se țină nici pe picioare… Și apoi, de unde să ia el o mașină?…

— N-ați știut că are mașină?

— Mașină?! De unde?

— A câștigat-o la „Loto" în urmă cu câteva luni.

— Habar n-am! Nu mi-a spus nimic…

— Tovarășe Petrache, m-am decis eu să trec la subiect, cu rugămintea de a face abstracție de ce n-ați știut, am dori să ne spuneți ce s-a întâmplat luni, din momentul în care v-ați întâlnit și până la despărțire.

Interlocutorul meu își drese glasul de câteva ori, probabil pentru a câștiga timp să se reculeagă din surpriza provocată de precizarea mea, și începu să relateze:

— Luni, pe la ora cinci după-amiaza, când am terminat serviciul, m-am dus să beau un coniac la „Izvorul Rece"…

— Atât de târziu terminați programul? întrebă Dan.

— Nu, de obicei se termină la ora trei și jumătate, dar în ziua aceea, fiind sfârșit de lună, a trebuit să mai întârzii pentru a termina bilanțul.

— Vă rog să continuați, l-a invitat Dan pe când își pleca privirea spre carnetul de notițe.

— Nici n-am apucat bine să mă așez la o masă și l-am zărit pe Tudorică uitându-se după un loc liber. L-am poftit la masa mea și, dintr-una într-alta, ne-am apucat să sărbătorim plecarea lui în concediu.

— Când urma să plece în concediu? A doua zi?

— Nu, spre sfârșitul săptămânii, îmi răspunse el. Tudorel a susținut însă că ce-i în mână nu-i minciună, deoarece n-avea nicio garanție că mă mai prinde până pleacă… Cum și mie îmi place câte un păhărel, n-am avut nimic de obiectat, din contra…

— Sunteți prieteni buni?

— Da. E un băiat sincer și de viață, așa cum ar trebui să fie toți oamenii.

— S-ar părea că oamenii din colectivul uzinei dumneavoastră au avut cu totul altă părere despre el.

— Dumneavoastră nu știți… câți oameni, atâtea păreri? În orice caz, eu m-am înțeles foarte bine cu el, atât în uzină, cât și în afara ei.

— Vă petreceați des timpul împreună?

— Pe vremea când mai lucra la noi, destul de des. Cu aproximație, cam o dală la trei zile. Ulterior însă ne vedeam mai mult întâmplător, cam o dată pe lună.

— Puteți să-mi spuneți ce-ați băut luni seară?

Precizarea sa n-a diferit de cea făcută de chelnerul care-i servise.

— La ce oră ați părăsit localul?

— Cred că pe la nouă și jumătate.

— Când v-ați despărțit de domnul Aganini? După ce-ați ieșit din restaurant?

— Nu! Nu puteam să-l las în halul în care era. Știți, era prea cherchelit pentru a-l abandona printre mașinile care circulă pe Bulevardul Republicii. Întrucât îmi era în drum, l-am condus până în fața străzii Armenească, unde locuiește, apoi mi-am continuat drumul pe jos până în piața Rosetti, de unde am luat tramvaiul 5.

— Știți unde locuiește domnul Aganini?

— Cu oarecare aproximație. Deși am fost la el acasă de vreo două ori, e mult de atunci și nu sunt prea sigur că aș putea nimeri, ca să zic așa, la fix.

— În timpul petrecut în restaurant, s-a mai așezat cineva la masa dumneavoastră?

— Nu.

— În cele peste patru ore petrecute împreună, domnul Aganini a discutat cu vreun cunoscut?

— Da. S-a sculat de câteva ori de la masă pentru a sta de vorbă cu câte cineva.

— Cu cine anume? ceru Dan.

Mai întâi și-a scuturat capul, apoi, după ce adoptă un aer meditativ, a continuat:

— De fapt, pe una din persoane o cunosc din vedere… Am văzut-o adesea la „Izvorul Rece”.

— Nu știți despre ce au discutat? se interesă Dan.

— Nu. În afara zgomotului provocat de cheflii, masa unde s-a așezat Tudorel era situată lângă fereastră, adică în celălalt capăt al restaurantului.

— A rămas mult la aceea masă?

— Nu, vreo zece minute. Adică timpul necesar pentru a goli vreo două păhărele eu cel ce-l invitase.

— Pe la ce oră s-a așezat la masa necunoscutului?

— Cu vreo jumătate de oră înainte de a părăsi localul.

— Domnul Aganini a dat vreo explicație când a revenit la masa dumneavoastră? întrebă Dan, la fel de stârnit ca și mine.

— Nu… Nu cred. De altfel, chiar de ar fi povestit ceva, eram atât de abțiguit, încât aparatul de recepție îmi funcționa cu intermitențe.

— Vă rog să precizați la ce masă stătea necunoscutul și, dacă puteți, să ne spuneți cum arăta.

După ce a răspuns la întrebările mele, iar Dan a avut grijă să le stenografieze, i-am mulțumit pentru răbdarea și bunăvoința ce ne-a arătat.

M-a asigurat că nu l-am deranjat, din contră… și așa mai departe.

Când am pornit spre ușă, mi-am încrucișat privirea cu Dan. Deși se uita foarte contrariat la mine, nu mi-am mai pierdut timpul să mă întreb ce nu-i convine… pentru că știam.

După ce am ajuns lângă ușă, m-am răsucit pe călcâie

și m-am lovit din nou cu palma peste frunte, bineînțeles nu mai tare decât era necesar pentru a arăta că am uitat ceva.

— Fir-ar să fie! Plecam fără să fi ținut seama de partea formală a meseriei noastre. Dacă nu-mi aminteam, ar fi trebuit să vă mai deranjez încă o dată. Tovarășe Petrache, vă rog să aveți amabilitatea și să ne spuneți, în câteva cuvinte, ce-ați făcut după ce v-ați despărțit de amicul dumneavoastră.

— Aha! Vestitul alibi?

— Aș! Spuneți-i formalism, am zis disprețuitor, deși nu prea credeam în afirmația mea.

— Cinci minute după ce m-am despărțit de Aganini, am ajuns în Piața Rosetti și m-am urcat în tramvaiul 5, care tocmai intrase în stație. Din păcate, bucuria mea că voi ajunge repede acasă a fost de scurtă durată… Nici n-am apucat să intrăm bine în stația Gemeni și două pușlamale au început să bruscheze taxatoarea. Pe scurt, s-a încins o bătaie de nu se mai vedea om cu om, iar eu am ajuns martor la miliție. După ce m-au ținut vreo oră pe acolo, și și-au dat seama că sunt „un pic" grizat, s-au grăbit să se lipsească de mărturia mea, ceea ce, cinstit vorbind, nu m-a jignit prea mult, glumi el.

— Deci la ce oră ați ajuns acasă? se arătă Dan insensibil la umorul interlocutorului nostru.

— Deși soția mea m-a luat în primire, susținând că-i

două dimineața, cred că nu era ora unsprezece când am intrat în casă.

— La ce circumscripție ați fost dus? îl chestionă Dan.

— Nu știu ce număr are… În orice caz, pot să vă spun că se află pe undeva pe lângă strada Povernei.

— Adică circumscripția întâi, zise Dan în timp ce-și însemna ceva în notes.

— După ce-ați plecat de la circumscripție și până ați ajuns la locuința dumneavoastră, v-ați mai întâlnit cu cineva? am întrebat și eu, așa într-o doară, ca și cum nu ar fi avut nicio importanță, deși lucrurile nu prea stăteau chiar așa, deoarece povestea care ne interesa se consumase în jurul orei unsprezece.

— S-ar putea, însă nu pot face nicio precizare. Atunci când beau, intru adesea-n eclipsă de memorie. În orice caz, dacă are vreo importanță pentru dumneavoastră, când am ajuns în fața imobilului unde locuiesc, l-am văzut pe sectoristul nostru admonestând câțiva tineri care, crezând că știu să cânte, tulburau liniștea locatarilor din vecinătate.

— Ați participat și dumneavoastră la prelucrarea lor? se interesă Dan.

— Nu! Deoarece, în afară de faptul că mi-era somn, nu țineam să mai ajung încă o dată la miliție.

I-am mulțumit din nou pentru amabilitatea arătată și am părăsit biroul.

Capitolul XX
Iar primesc un ajutor „prețios” de la Aganini

La ora șase și jumătate, mă aflam, ca de obicei, îndărătul birourilor noastre.

— Ei? l-am consultat pe Dan, cu speranța că va renunța să-și demonteze din nou bricheta.

— Cred că n-ar fi rău dacă l-am dibui pe tipul la a cărui masă poposise înainte de a părăsi localul, mormăi Dan, foarte preocupat de pulverizarea sărmanei sale brichete în nenumărate piese și piesuțe.

Deosebit de faptul că avea dreptate, n-am vrut să-l distrag de la interesanta și importanta sa ocupație și, deși nu era de demnitatea mea de șef, am telefonat personal la arest după Aganini. Apoi, după ce-am închis, am fost cuprins de remușcări și l-am poftit să termine cu bricheta dacă nu vrea să i-o arunc pe fereastră.

Cinci secunde mai târziu, probabil stimulat de blândețea recomandării, și-a strecurat bricheta în buzunar și m-a privit cu tupeul unui elev acuzat că și-a copiat teza, dar n-a fost prins asupra faptului.

— Vreau să verifici alibiul lui Dodo Petrache!

Fără comentarii, și-a apropiat aparatul telefonic de pe biroul lui și a format un număr.

— Se confirmă, mă anunță el câteva minute mai târziu, când repuse receptorul în furcă. Între orele zece și zece și un sfert s-a aflat la circumscripția întâia… în ceea ce privește incidentul cu trubadurii nocturni, nu s-a încheiat niciun proces-verbal. În concluzie, conflictul s-a aplanat probabil la nivelul sectoristului, acesta fiind, deci, singurul în măsură să ne furnizeze precizarea care ne lipsește. I-am lăsat vorbă să ne sune când vine să-și preia serviciul… adică la ora șapte seara.

În timp ce vorbea cu secția de miliție, am remarcat colțul unui bilet evadând de sub calendarul de birou. L-am tras afară, l-am citit și, după ce Dan mi-a comunicat ce aflase, i-am zis:

— Maier ne anunță că niciun magazin de piese de schimb auto n-a vândut în ultimele două săptămâni volane pentru „Dacia-1300”…

N-a avut răgazul să-mi povestească că nu-l prea surprinde această constatare, deoarece Aganini și însoțitorul său își făcură apariția în birou.

Ne-a salutat cu indiferență și, în timp ce subofițerul ieșea pe culoar, a luat loc pe scaunul ce-i era rezervat.

Umerii lăsați, buza inferioară căzută spre bărbie, ca un elastic rupt, și ridurile adânci de pe frunte nu prea contribuiau la ilustrarea portretului unui om mulțumit de sine.

Deși nici la ultima noastră întrevedere nu-mi păruse

deosebit de bine dispus, acum era complet demontat, și am simțit cum mi se strângea stomacul. Pentru prima oară țineam arestat un om de a cărui vinovăție nu eram sigur; în pofida probelor și a propriei sale mărturisiri. Probabil că datorită amărăciunii care mă cuprinsese, am avut slăbiciunea de a-i da o speranță insuficient justificată.

— Domnule Aganini, în urma investigațiilor întreprinse în continuare, după arestarea dumneavoastră, am constatat existența unor situații neclare, ca să nu le spun curioase…

Am făcut o pauză și am așteptat. Deși nu puteam să-i văd ochii, datorită ochelarilor fumurii proptiți pe nasul său borcănat, am avut certitudinea că-mi acorda tot atâta atenție ca și Vârful Babele când sunt în concediu la Mamaia.

— Vă rog să-mi spuneți, am reluat, sunteți într-adevăr convins că dumneavoastră ați comis mârșăvia pentru care vă aflați aici?

Am avut din nou impresia că nu m-a ascultat, da' mă înșelasem. A tresărit atât de puternic, încât i-au alunecat ochelarii spre vârful nasului. Astfel mi s-a oferit ocazia să-i văd ochii mici, căprui și încețoșați.

— Nu… Nu-nțeleg ce v-vreți să s-spuneți? bâigui el, pe când mă privea de parcă eu aș fi fost duhul care a ieșit din lampa fermecată a lui Aladin.

— Deși am strâns împotriva dumneavoastră cu mult mai multe dovezi decât ar fi fost necesare pentru a vă trimite în fața unui judecător, noi n-am exclus posibilitatea că ați putea fi și nevinovat…

— Păi bine… dar dumneavoastră…

— Admițând că lucrurile stau așa, am continuat, fără să țin seama de întreruperea sa, avem nevoie de ajutorul dumneavoastră… Altfel nu putem face nimic… am zis, ridicând mâinile într-un gest fără echivoc.

— Sunt gata să fac orice doriți! se repezi el, pe când își ascundea din nou ochii în dosul lentilelor ochelarilor săi, probabil pentru a-și da seama dacă nu mă țin de glume proaste.

— N-aveți nimic de făcut. Tot ce vă cerem este să gândiți și să vorbiți.

În clipa următoare, după o scurtă bătaie în ușă, apăru bufetiera cu trei cafele. Le comandase Dan când a intrat Aganini în birou. Deși, fiind trecut de șapte seara, era târziu pentru a ne dopa cu un astfel de excitant, ne-am gândit mai puțin la insomnia ce putea să ne-o provoace și mai mult la savoarea lui.

Știam că Aganini aștepta cu nerăbdare să-i spun ce doresc, dar am preferat ca, fără grabă, să-l invit să-și bea cafeaua și să-și aprindă o țigară.

— Domnule Aganini…

Am început, dar n-am mai terminat, deoarece s-a

pornit să sune telefonul de pe biroul lui Dan.

— A fost subofițerul care s-a ocupat de liniștirea trubadurilor nocturni, mă anunță Dan când închise aparatul. Disputa respectivă a avut loc la ora unsprezece fără un sfert și a durat zece minute.

Ne-am încrucișat privirile și, tacit, am căzut de acord că cercul bănuiților va cuprinde o persoană mai puțin. Întrucât la acea oră criminalul trebuia să fie în mașina lui Aganini, în așteptarea victimei, după un principiu bine verificat care susține că un om nu poate să se afle în același timp în două locuri diferite, persoana căutată putea fi oricine, cu excepția lui Dodo Petrache.

— Domnule Aganini, am reluat, în seara când ați băut la „Izvorul Rece", l-ați părăsit pe amicul dumneavoastră Dodo Petrache și ați poposit la masa unui cunoscut, unde ați rămas vreo zece minute. Puteți să ne spuneți numele acestei persoane?

— L-am lăsat pe Dodo pentru a mă așeza la altă masă? s-a mirat el, contrariat.

Pentru a-l ajuta să-și amintească, i-am descris persoana despre care ne vorbise Petrache.

A fost în zadar. Nu-și amintea. Am insistat explicându-i și poziția mesei față de cea ocupată de el și Petrache, dar n-am obținut nimic.

Mi-am ascuns dezamăgirea și n-am mai insistat. Era clar că, la ora când s-a așezat la masa necunoscutului,

datorită abuzului de alcool, se afla într-o amnezie totală.

I-am mulțumit pentru „ajutorul” ce-mi dăduse și, scârbit, l-am rugat pe Dan să-l cheme pe subofițer.

— Cum rămâne cu mine? s-a interesat el, cu timiditate, în timp ce subofițerul intra-n încăpere.

N-am putut să-i răspund, deoarece nici eu nu știam.

După ce a părăsit biroul, la fel de abătut ca la venire, mi-am luat tâmplele între palme cu speranța că le voi putea răcori.

— Luptăm cu morile de vânt! afirmă Dan, cu o acreală care demonstra că mi-a ghicit gândurile.

Tocmai vream să-i spun lui Dan că n-am chef să fiu luat drept un Don Quijote contemporan, când mi-am dat seama că, totuși, mai exista o cale de-a ieși din impas.

— Hai, Dan! am spus, grăbit să ajung unde-mi propusesem.

Capitolul XXI
Facem o tură pe la „Izvorul Rece”

În drum spre garaj, Dan s-a abținut de la întrebări inutile, apoi, după ce i-am aruncat șoferului un „La Izvorul Rece!”, m-a gratificat cu o privire aprobatoare și, așezându-se lângă mine, a continuat să mă lase în pace. Nu mi-a fost greu să ghicesc cauza

comprehensibilității [20] ce-mi arăta. Auzind unde mergem, se apucase, cu hărnicie, să-și ascută dinții. N-am vrut să-l deziluzionez și am început să privesc defilarea străzilor prin fața ferestrei mașinii.

Mașina s-a învârtit în sensul giratoriu al fântânii arteziene, ca un câine înamorat de propria-i coadă, și s-a oprit în fața restaurantului. Am coborât și m-am grăbit să intru în local.

L-am zărit pe chelnerul care ne servise cu două zile mai înainte, m-am îndreptat spre el și l-am rugat să-mi spună cine se ocupă de mesele de lângă fereastră.

Mi-a indicat colegul de breaslă. Acesta, stând cu spatele spre noi și cu fața spre o masă ocupată de doi clienți, scria ceva pe un carnețel.

Când am ajuns lângă el, tocmai făcuse totalul notei de plată și îl înmâna tânărului de la masă, care, pierdut în admirarea frumoșilor ochi ai partenerei sale, nu-i observase gestul.

— Sunt de la miliție și vreau să vă rog să-mi dați câteva lămuriri, i-am șoptit, cu discreție.

A tresărit. M-a privit cu o figură crispată, apoi, aproape instantaneu, a început să-și agite mustața ca un șoricel ce descoperă, brusc, prezența pisicii.

— Desigur… Imediat… a spus el, servil, și retrăgând

---

[20] Care se poate înțelege ușor; clar, inteligibil, limpede.

nota pusă în fața clientului, care continua s-o ignore în favoarea chipului fetei din fața sa, a reînceput să-i verifice adunarea. Deși nu mă interesa, privind peste umărul său, am văzut cum totalul de 65 lei se transformă în 51 de lei și mi-am spus că fusesem luat drept un reprezentant al miliției economice. Admițând că aș mai fi avut niscaiva dubii, ele mi-au fost spulberate de promptitudinea cu care a refuzat, sincer jignit, bacșișul ce i s-a oferit de către consumator.

După ce perechea s-a ridicat de la masă, m-am tras puțin într-o parte pentru a le face loc să treacă. Când bărbatul a ajuns în dreptul meu, am așteptat să-i citesc în privire un dram de recunoștință pentru cel care-i economisesc 14 lei, plus bacșișul, dar n-a fost cazul. El, ingratul, era atât de preocupat cu admirarea geografiei spatelui fetii ce pășea înaintea lui, încât n-a mai avut ochi și pentru mine. Spre șansa lui, fiind un tip înțelegător, n-am pus chestia asta prea mult la inimă.

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, tovarășe șef, mă anunță chelnerul, mieros, pe când se pleca în fața mea gata-gata să-și frângă mijlocul.

— Dumneavoastră ați servit la această masă luni seară? am zis, indicând masa de care ne vorbise Petrache.

— Da, eu, confirmă el, temător.

I-am privit mustața, a cărei vibrație se accelerase din

nou, și am continuat:

— Vă amintiți de cei doi clienți care au ocupat-o în jurul orei opt seara?

Probabil că s-a gândit la vreo reclamație, deoarece s-a întunecat și mai mult la față. De mustață nu mai vorbesc. Cred că intrase în rezonanță cu viteza sunetului.

— Dar ce s-a întâmplat? Au avut vreo nemulțumire? De ce nu mi-au spus mie?…

— Nu-i vorba despre asta! l-am liniștit. Avem nevoie de ei și vă rog să ne ajutați să-i găsim.

Am remarcat cum i s-au destins trăsăturile, iar mustața și-a contenit trepidațiile.

— Cu plăcere, dar nu știu cine sunt… Pe unul nu l-am mai văzut pe aici, celălalt vine din când în când, însă nu-l cunosc după nume... Dar stați! păru el să-și reamintească. L-am văzut de câteva ori salutându-se cu responsabilul localului nostru…

— Unde-l putem găsi pe șeful dumneavoastră? m-am precipitat.

— Vă rog să veniți cu mine, mă invită, pornind spre fundul sălii.

Ne-am strecurat printr-o ușă și am trecut printr-un culoar care mirosea puternic a mici fripți. N-am avut când să mă îndoiesc de goliciunea sărmanului meu stomac, deoarece am intrat în biroul responsabilului de

local.

În câteva cuvinte l-am pus la curent cu motivul vizitei noastre, iar el ne-a spus că partenerul persoanei ce ne interesa este un client vechi al localului, despre care știe că este inginer și se numește Krikorian. În ceea ce privește domiciliul sau locul unde lucrează acesta, n-are habar.

O clipă, m-am gândit că iar am tras în bară, apoi mi-am spus că întrucât Krikorian nu-i un Popescu sau un Ionescu, poate că dracu n-o fi chiar atât de negru cum susțin specialiștii în drăcovenii.

— Aveți la îndemână o carte de telefon?

După ce-am primit obiectul solicitat și l-am răsfoit puțin, mi-am notat trei adrese, am mulțumit responsabilului și m-am grăbit să ajung la mașina noastră, în stradă.

I-am dat lui Vartunian lista și l-am poftit să ne ducă la adresele consemnate.

*

La prima adresă, cu toate insistențele noastre, nimeni nu s-a arătat curios să afle ce dorim. Dan a mai sunat o dată lung și apăsat, de credeam că scoate butonul pe cealaltă parte a zidului, apoi, jigniți fiind de indiferența arătată de cel căutat, ne-am supărat și am plecat.

Cel de-al doilea Krikorian locuia pe strada Maria Rosetti, lângă o pompă de benzină „PECO". Întrucât în

cartea de telefon nu era indicat etajul și apartamentul unde locuia abonatul, am apelat la bunăvoința portarului. Astfel, am ajuns la etajul III și ne-am oprit în fața apartamentului 5, unde, în timp ce apăsam pe butonul soneriei, am lecturat o plăcuță de aramă pe care scria: „ing. Jiayr Krikorian”.

Ușa s-a deschis cu promptitudine, iar o fată frumușică, de vreo 17–18 ani, ne-a întrebat ce dorim și, când a aflat, ne-a rugat să așteptăm cinci secunde, după aceea a dispărut lăsând ușa întredeschisă.

Deși, de fapt, s-a scurs un timp de zece ori mai mare decât cel promis, nu m-am formalizat când în ușă a apărut persoana căutată.

Era un bărbat de statură mijlocie, până în 55 de ani, și cu tenul de culoarea ciocolatei amărui.

— Domnii? s-a interesat el.

— Suntem de la miliție și, cu acordul dumneavoastră, am dori să vă cerem o informație, am zis, pe când îi priveam părul negru, creț și ciufulit care-i încadra obrazul prelung, cu trăsături bărbătești.

Mai întâi ne-a examinat mirat, apoi, cu multă amabilitate, ne-a invitat în casă. În timp ce intram într-o sufragerie, la a cărei masă stătea domnișoara care ne deschisese ușa, ambalată în consultarea unor cursuri universitare, am admirat pantalonii amfitrionului nostru. Privindu-i șortul lăbărțat, de culoarea nisipului,

nu m-am putut împiedica să nu-mi spun că pentru întregirea tabloului i-ar lipsi numai o găletușă și o lopățică, eventual și câteva rățuște din ceară.

A mai deschis o ușă și ne-a poftit să luăm loc pe două fotolii largi îmbrăcate cu piele, care tronau în fața unui birou masiv cu furnir de nuc.

— Vă stau la dispoziție, ne anunță, după ce ocupă cel de-al treilea fotoliu, aflat în dosul biroului.

— Domnule Krikorian, am început, pentru a nu vă răpi timpul, vă rugăm să ne spuneți dacă luni seară ați luat masa la restaurantul „Izvorul Rece”?

— Da! s-a mirat el, apoi, așezându-și perpendicular degetul arătător peste buze, a privit temător spre cea de-a doua ușă a biroului și a continuat pe un ton conspirativ:

— Vă rog să vorbiți mai încet. Nu vreau să afle nevastă-mea… Știți, pretinde că am început să mă îngraș și scara nu-mi mai dă de mâncare decât un nenorocit de pahar cu lapte. N-am avut încotro și m-am declarat de acord De ce să am discuții cu ea, când la „Izvorul Rece” sunt niște mici teribili?

Deosebit de faptul că mai auzisem chestii d-astea, în clipa aceea l-am urât pentru felul nedelicat în care mi-a provocat stomacul, și așa destul de înfometat.

Am găsit totuși tăria de a-mi depăși afectivitatea și, asigurându-l că sunt un tip discret, am continuat:

— Am vrea să știm cine era persoana care v-a acompaniat în seara aceea?

— Inginerul Niky Grigoreanu, un fost elev de-al meu. Dar ce-i cu el? și-a reamintit să mă întrebe.

În spatele biroului, pe întregul perete, se afla o bibliotecă înțesată cu cărți tehnice, precum și cu câteva sute de cărți cu cotoarele negre. Aveam ochiul prea versat în d-alde astea pentru a nu recunoaște că e vorba de colecția de romane polițiste „Serie noire". Probabil că unde tocmai mă întrebam cum aș putea să-i fac puțină curte cu scopul de a-mi elibera un abonament la lecturarea lor, am continuat fără să-i răspund:

În afară de domnul Grigoreanu, a mai stat cineva la masa dumneavoastră?

— Nu. Cine să stea?… Adică de fapt s-a mai așezat cineva… Un fost coleg de-al lui Niky… Dar n-a stat decât câteva minute, poate un sfert de oră.

— Ați putea să ni-l descrieți?

— Desigur! Un bărbat scund, cu un pronunțat început de chelie și un nas borcănat pe care era așezată o pereche de ochelari fumurii.

— Vă mai amintiți ce-a discutat cu domnul Grigoreanu?

— Știu că Niky a încercat să-l întrebe ce mai e nou pe la fabrică și cu ce probleme se mai ocupă un oarecare Sile Ionescu, dar n-a putut să scoată nimic de la el…

Știți, era atât de băut încât nu mai putea nici să învârtească limba-n gură.

— Ați rămas mult în local?

— Nu. Imediat după ora nouă am plecat, deoarece amicul meu și-a reamintit că are o întâlnire cu cineva.

Se părea că o pornisem pe o urmă bună. Nu numai că Grigoreanu îl cunoștea pe Vasile Ionescu, victima, dar mai și părăsise restaurantul înaintea lui Aganini. Lucrurile se lipeau prea bine pentru a nu-mi dori o discuție cu domnul Niky Grigoreanu.

M-am grăbit să-i cer gazdei adresa domnului respectiv. Întrucât nu știa decât vag pe unde locuiește, m-am declarat mulțumit și cu indicarea întreprinderii unde lucra.

Când ne-am ridicat de pe fotolii, am mai privit o dată cu jind spre cotoarele negre ale cărților din bibliotecă. Dar am rezistat tentației.

Ajungând în stradă, m-am uitat la ceas și, la sugestia lui Dan, am căzut de acord că e cazul să poposim, de astă dată pe de-adevăratelea, la „Izvorul Rece”.

Capitolul XXII
Niky Grigoreanu

La ora opt dimineața, Vartunian a oprit mașina la intrarea întreprinderii în care lucra inginerul Niky

Grigoreanu, după care, trei minute mai târziu, pe bază de legitimație și operativitate, ne aflam în biroul celui căutat.

Era un bărbat înalt, până în 40 de ani, frumușel și cu nasul scurt și puternic sprijinit pe o mustață mică, englezească. Odată terminată formalitatea prezentărilor, ne-am așezat cu toții în jurul unicului birou din încăpere.

Am început prin a-l întreba dacă are mașină și-a confirmat că este posesorul unei „Dacia-1300".

— Ați venit cu ea la serviciu?

— Nu, deoarece fratele meu m-a rugat să i-o împrumut și, deși nu prea mi-a convenit, nu i-am putut rezista.

— Am dori să discutăm cu dânsul. Unde l-am putea găsi?

Afișând o mină veselă, a tăcut și m-a privit zâmbitor. Tocmai vream să-l rog să-mi spună ce-a găsit amuzant în cererea mea, când, cu o toleranță pentru care nu i-am rămas obligat, a început să vorbească:

— De fapt, nu prea știu unde se află în momentul de față… în orice caz, cu o aproximație foarte aproximativă. E în drum spre Paris, unde urmează să-și susțină teza de doctorat. Având însă în vedere marea sa sensibilitate față de frumusețea descendentelor Evei, nu m-ar surprinde să aflu că înainte de-a fi ajuns în „Orașul

lumină” a făcut un slalom și prin alte capitale europene…

— Când a părăsit țara? i-am întrerupt tirada.

— Acum câteva zile… Mai exact, marți dimineața.

Mi-am încrucișat privirea cu a lui Dan și am știut că-i de acord cu mine. Interesul ce-l acordam interlocutorului nostru a crescut cu mult mai mult decât și-ar fi putut dori. Satisfăcea prea multe din condițiile pe care ar fi trebuit să le îndeplinească persoana ce ne obligase să ne amânăm plecarea în concediu. Deosebit de faptul că îi cunoștea atât pe victimă cât și pe criminalul-impostor, părăsise restaurantul cam odată cu simpaticul domn Aganini și poseda o „Dacia-1300”, care – ce coincidența a dracului! – pornise spre alte meleaguri tocmai a doua zi după omor. Chestia asta, cu plecarea mașinii, mă cam indispunea. Oare m-ar putea acuza cineva de pretenții exagerate pentru că voiam să-mi arunc o privire pe racordul volanului de la mașina domnului Grigoreanu? Sunt sigur de contrariu, dar asta, din păcate, nu mă consola. Drept care, fiind un tip de o curiozitate nestăpânită, de care nu m-am mai putut dezbăra în ultimii cincisprezece ani, de când sunt detectiv, nu m-am resemnat.

— Am dori să știm cum v-ați petrecut timpul luni seară, între orele nouă și unsprezece jumătate, am zis, trecând direct la miezul problemei.

— Nu înțeleg, a replicat zâmbind, cu indulgența unui domn binecrescut obligat să asculte un banc arhicunoscut. De când se ocupă miliția de felul în care-și petrec timpul cetățenii Republicii?

— Dacă eliminați generalizarea, din totdeauna am acordat atenție felului în care și-au petrecut timpul anumite persoane ce ni s-au părut a fi, într-un fel sau altul, implicate într-o anchetă judiciară.

— E cazul meu?! s-a mirat, renunțând la tonul său zeflemitor.

— De unde-l cunoașteți pe inginerul Vasile Ionescu?

— Am fost colegi la Uzina Metalurgică „Obor", până acum vreo trei ani, când m-am transferat la această întreprindere, spuse el, bătând cu palma în biroul său.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— Acum vreo șase luni, când ne-am întâlnit întâmplător prin oraș. De atunci, nu l-am mai văzut.

— În ce relații erați?

— De serviciu, colegiale… răspunse, ridicându-și umerii spre urechi.

— Despre inginerul Aganini ce ne puteți spune?

— Ce să vă spun?… Am fost colegi de serviciu…

— Ce-ați discutat cu el luni seara?

— Dacă știați unde am fost luni seară, de ce m-ați mai întrebat cum mi-am petrecut timpul? mă chestiona el, din ce în ce mai contrariat.

— Vă rog să-mi spuneți ce-ați discutat cu inginerul Aganini?

— Ce puteam să discut cu el? Când l-am văzut, m-am bucurat și l-am poftit să bea un păhărel cu mine. Abia după ce s-a așezat la masă, mi-am dat seama că era atât de beat încât nu putea lega niciun cuvânt și, după câteva minute, l-am expediat de unde venise… la masa lui…

— Ați părăsit localul înaintea lui. Așa-i? i-am scurtat-o.

— Tot ce pot să vă spun este că am plecat de acolo la ora nouă. Dacă el a plecat înaintea mea sau a mai rămas, nu știu. Nu mă aflam în restaurant pentru a-l supraveghea. În caz că aveți nevoie de relații suplimentare, poate ar fi mai bine să vă adresați direct la sursă… adică lui, ironiză el.

— Acum discutăm cu dumneavoastră! l-am repezit. De aceea vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut după ora nouă, când ați părăsit localul.

Mai întâi s-a înroșit la față, ceea ce putea să demonstreze că nu-i prea plăcea tonul meu, imperios, apoi, tot atât de brusc, și-a recăpătat culoarea normală și m-a întrebat:

— De fapt, ce-aveți cu mine? Ce s-a întâmplat?

— Aștept să precizați ce-ați făcut după ora nouă seara.

— Am fost la o femeie acasă! E bine? a aruncat el, cu

obrajii din nou stacojii.

— Asta o puteți ști numai dumneavoastră! m-am eschivat, nu fără sinceritate. Vă rog să-mi spuneți numele doamnei.

— Regret, mă anunță el sarcastic, e vorba de o femeie măritată… așa că înțelegeți?

— N-are nicio importanță. Știm să fim discreți când e necesar, l-am asigurat.

— Îmi pare rău, dar nu-mi pot asuma un astfel de risc, repetă el, fără să se obosească să-și disimuleze zâmbetul ironic. Există vreo lege care mă obligă să-mi justific felul în care-mi petrec timpul liber?

— Nu. O astfel de lege nu există, am recunoscut, cu un ton neutru. În schimb, în conformitate cu prevederile codului de procedură penală, pot să vă rețin, pentru 24 de ore, apoi în continuare, sub învinuirea de premeditare și comitere a unei omucideri! i-am adus la cunoștință și, de fapt, nu prea glumeam.

— Omucidere?! a exclamat dumnealui, aparent, sincer uluit. Eu am omorât pe cineva?

Nu l-am contrazis și am așteptat.

— Pe cine am omorât, dom'le?

— Pe inginerul Vasile Ionescu, fostul dumneavoastră coleg, îl informă Dan.

— Pe Ionescu?! A murit Ionescu?! a întrebat deconcertat.

— A fost ucis!

— Bine, dar ce-am cu cu treaba asta? și-a revenit el.

— Așteptăm să ne-o spuneți.

— Fii, dom'le, om serios! mă repezi, roșu la față și cu mult mai puțin zâmbitor ca înainte. Ce aveam de împărțit cu Ionescu pentru a-l ucide?

— Dacă n-o să ne spuneți dumneavoastră, vom afla noi. Asta ne este meseria! l-am avertizat.

M-a privit sfidător și, cu un calm forțat, a zis:

— Ținând seama de acuzația pe care mi-ați adus-o, probabil că știți unde, când și cum l-am ucis pe Ionescu. Nu?

— Bineînțeles. Altfel nu ne-am fi aflat în fața dumneavoastră, îl asigură Dan.

— Unde v-ați dus după ce-ați părăsit restaurantul? am intervenit.

— La o femeie… nu v-am spus?

Mi-am clătinat capul, făcând-o pe supăratul. În fond, încăpățânarea lui mă amuza. Din cinci bănuiți, chestionați asupra felului cum și-au petrecut timpul într-un anumit moment, patru se grăbesc să ne plaseze bancul cu petrecerea timpului în compania unei femei măritate, a cărei identitate nu poate fi divulgată din motive lesne de înțeles… și așa mai departe. Dacă în principiu sunt de acord cu această discreție masculină, deși în realitate n-am prea întâlnit-o, când întreprind o

investigație oficială nu diger gogoși, decât dacă sunt calde și umplute cu gem de vișine.

— Vă rog să credeți că deși apreciez în mod sincer cavalerismul dumneavoastră nu pot renunța la verificarea felului în care v-ați petrecut timpul în momentul uciderii lui Vasile Ionescu.

— Nici eu la onoarea mea de bărbat, mi-a comunicat, în timp ce-și umfla pieptul ca un ostaș în momentul decorării pentru o faptă de eroism.

Am ridicat din umeri și, cu un regret simulat, l-am rugat să-și anunțe șefii că, pentru început, va lipsi din întreprindere 24 de ore.

Mai întâi, mi-a aruncat o privire ce ar fi putut să pulverizeze și cazematele fostei Linii Maginot, apoi a început să zâmbească stingherit.

— Vă rog să mă credeți că n-am nicio legătură cu moartea lui Ionescu. Vă dau cuvântul meu de onoare că nu l-am mai văzut de peste jumătate de an…

— Ce-ați făcut luni seară? am insistat, fără să apreciez prea mult garanția pe care o oferea onoarea sa.

S-a mai foit un timp pe scaun, ca o femeie în durerile facerii, apoi s-a decis:

— Am fost împreună cu doi prieteni…

— Unde? l-a luat în primire Dan.

— Acasă la unul dintre ei.

— Indicați-ne adresa unde ați fost și numele

persoanelor respective, a cerut Dan, pe când își proptea penița stiloului pe fila notesului.

Am așteptat consemnarea datelor, apoi am întrebat:

— Ce v-a determinat să vă părăsiți masa atât de brusc?

— Uitasem că am întâlnire cu amicii mei. Am intrat în restaurant numai pentru a mânca și, fără să-mi dau seama, m-am întins la șpriț… Când mi-am amintit că sunt așteptat, am plecat.

— La ce oră ați ajuns la prietenii dv. Și până când ați rămas acolo? am întrebat.

— Am ajuns pe la nouă și jumătate și am plecat pe la trei dimineața.

— Și ce-ați făcut acolo atâta timp? s-a interesat Dan.

— Am stat de vorbă, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— Sunteți sigur? l-am chestionat intrigat de teama ce-o exterioriza.

A început să lustruiască fundul scaunului cu pantalonii, și-a dres glasul de trei ori și și-a lipit privirea de cravata mea. Pentru o clipă m-am simțit flatat de interesul ce-i arăta, atenție ce dovedea că era un băiat deștept dacă-mi aprecia gustul în alegerea cravatelor, apoi, cu modestia care mă caracterizează, am renunțat să mă umflu în pene și-am trecut la meserie:

— Aștept să-mi răspundeți.

A reînceput să se foiască pe scaun și să-și dreagă

coardele vocale, apoi, parcă mai răgușit ca înainte, s-a decis să vorbească, cu îndrăzneala condamnatului la moarte când plutonul de execuție aștepta comanda „Foc!”

— Nu v-am spus?… Am stat de vorbă și ne-am șprițuit… a zis el.

L-am privit îndelung și n-am mai spus nimic, deoarece începusem să mă întreb de ce-i o teamă. Și în această direcție n-aveam nicio îndoială, că prea refuza să aibă un rendez-vous cu privirea mea. Cum în meseria noastră dictonul „unde dai și unde crapă” are o aplicabilitate mai largă ca în oricare altă branșă, mi-a și fugit mintea la vreo afacere de spionaj, dar n-am insistat prea mult asupra ideii, că prea părea mototol pentru o astfel de treabă.

— Au fost și femei cu dumneavoastră? l-am întrebat, pentru a-mi da seama dacă „întâmplător” nu participase la vreo ședința de „balet roz”. Nu pentru că o astfel de combinație m-ar fi interesat în mod deosebit, ci pentru că trebuia să mă edific asupra modului în care-și petrecuse timpul.

Întrucât m-a asigurat că n-a mai fost nimeni, în afara celor doi amici de care ne mai vorbise, l-am salutat și am părăsit biroul.

Când am ajuns în stradă, l-am întrebat pe Dan dacă știe ce are de făcut și, pentru că nu m-a contrazis, ne-am

despărțit.

Capitolul XXIII
Mecanicul auto

Două ore mai târziu, ne aflam pleoștiți în biroul nostru. După ce-i audiasem separat și simultan pe cei doi amici ai lui Grigoreanu, ajunsesem la concluzia că ne pierdusem timpul de pomană. Bănuitul nostru, de teamă să nu se aleagă cu o amendă contravențională pentru practicarea jocurilor de noroc, ne ascunsese că în noaptea accidentului jucase poker. La început, l-am înjurat, apoi, după ce mi-a trecut furia, mi-am spus că sunt răzbunat din oficiu; doar e binecunoscut că cel mai dezgustător poker e în trei, cu o mână-moartă.

Din păcate, problema se afla în același stadiu ca la început. Pe de-o parte, un om ucis; pe de alta, un tip care, în imbecilitatea lui, susținea că-i autorul isprăvii și, colac peste pupăză, un al treilea – adică eu! –, care, împotriva evidenței, o făcea pe deșteptul și căuta un alt criminal, deși, după toate investigațiile întreprinse, devenise clar că alerg după o fantomă fabricată de propria mea imaginație.

— Iar am tras în bară… constată indispus Dan.

Prea avea dreptate pentru a-l putea contrazice. Am tăcut.

Bem o cafea? propuse el, probabil înduioșat de mutra mea.

— Mai bine o pungă cu gheață! am mormăit, arătând cu mâna spre frunte.

A rămas la sugestia lui și a comandat cafele.

În timp ce-o sorbeam, apreciindu-i absent aroma, mi-a venit tonul. Mi s-a întâmplat ca la troleibuzele care, în plină cursă, scapă, brusc, antenele de pe firul aerian și declanșează soneria avertizatoare. Dacă la vehiculele respective fenomenul are o explicație, eu, după atâția ani de meserie, cum mă pot justifica?

Am renunțat să mai caut scuze, fiindcă eram sigur că-mi pierd vremea.

— Dane, vreau să-l văd pe Aganini!

Dan, deși înalt și gros cât un dulap, câteodată poate fi și băiat subțire. A telefonat la arest fără să-mi ceară explicații, gentilețe pentru care, în sinea mea, i-am rămas dator cu un coniac dublu, apoi m-am răzgândit, deoarece se apucase iar să-și demonteze bricheta.

— Domnule Aganini, am început, de îndată ce-a luat loc pe scaun, mașina dumneavoastră n-are două rânduri de chei?

— Ba da, a confirmat.

— Puteți să ne spuneți unde se află dublura? Aici nu e decât un rând, iar la dumneavoastră acasă n-am găsit altele, am zis, pe când balansam pe degetul arătător

legătura cu chei pe care i-o luasem.

— Nici nu-i de mirare că nu le-ați dibuit. Din prevedere, păstrez numai un singur rând de chei; pe al doilea l-am lăsat la cineva, pentru eventualitatea că le-aș fi pierdut pe ale mele…

— La cine anume? se precipită Dan, renunțând pentru o clipă la studierea vestigiilor brichetei sale.

— Mi le păstrează Mișu.

— Mișu și mai cum? veni rândul meu să mă grăbesc.

— De fapt, nu-l cheamă Mișu, da' așa-i spun eu… Se numește Michete Gezzo și e mecanicul meu permanent… adică îmi verifică mașina săptămânal.

— De unde-l cunoașteți? s-a interesat Dan.

— Eh!… Îl cunosc de multă vreme. A lucrat și el la Uzina Metalurgică din Obor… Era cel mai bun mecanic auto al uzinei…

— Asta înseamnă că l-a cunoscut și el pe Vasile Ionescu?

În timp ce Aganini îmi confirma supoziția, l-am văzut pe Dan asamblându-și cu febrilitate bricheta.

— Puteți să-mi spuneți unde locuiește? am continuat.

— Nu, da' vă pot spune cooperativa unde lucrează. Dan notă adresa, iar eu am. Telefonat la arest.

Era clar că picasem pe o pistă de mâna-ntâi. Deosebit de faptul că acest domn Gezzo cunoștea în egală măsură atât victima, cât și pe criminalul ce ne fusese oferit, mai

avusese și, ca nimeni altul, posibilitatea să se servească de mașina lui Aganini. Dacă la această situație mai adăugam și ideea sugerată de căpitanul Maier, că cel care făcuse înlocuirea volanului ar fi putut să lucreze într-un garaj auto, plăcinta era coaptă și numai bună de mâncat.

*

Vartunian opri mașina în fața unui garaj mare a cărui curte era ticsită cu autovehicule, unul mai dezmembrat ca celălalt. După ce-am trecut pragul porții larg deschisă, m-am oprit și am oftat. Nu știam cum să mă orientez prin harababura de tinichele și oameni care forfoteau printre ele, aparent, fără niciun rost. Oare numai aparent?

— Am dori să stăm de vorbă cu domnul Gezzo. Unde-l putem găsi? l-a interpelat Dan pe un tip care a făcut imprudența să treacă pe lângă noi.

— Nu știu! a răspuns cu nepăsare respectivul, grăbindu-se s-o ia din loc.

Dan mi-a zâmbit acru, apoi a pornit hotărât spre un „Buick" antediluvian, pe care nici D.A.C.-ul nu l-ar fi achiziționat, și a bătut prietenește spatele unui bărbat care trebăluia la motor pe sub capota gioarsei.

Tipul și-a ridicat atât de repede capul de sub capotă, încât aceasta a căzut cu zgomot și ne-a învăluit într-un nor de praf.

— Ce vrei, mă?! Nu vezi c-am treabă?! a protestat, provocator, respectivul.

Dan a așteptat câteva clipe, până s-a împrăștiat praful, pentru a vedea chipul indignatului, apoi, datorită uleiului și valvolinei care-i acoperea fața, a trebuit să se rezume numai la ce se putea distinge, adică o pereche de ochi mânioși.

— Am vrea să discutăm cu Michete Gezzo, a rostit el calm.

— Și ce-mi pasă mie? Ce-s birou de informații?! N-ai decât să-l cauți!…

— Miliția! am intervenit eu.

Și-a înghițit indignarea și, cu o politețe desăvârșită, ne-a recomandat să stăm de vorbă cu șeful de garaj. Apoi, gândindu-se că nu l-am putea dibui singuri, cu amabilitate, s-a oferit să ne însoțească în chip de ghid.

Întrucât șeful de garaj a fost găsit cu chiu și vai după aproape un sfert de oră, mă întreb cum ne-am fi descurcat singuri. Dar, când să respirăm ușurați că ne-am atins țelul, a trebuit să reluăm explorarea în căutarea unui șef de echipă, deoarece don' șef de garaj nu cunoștea răspândirea oamenilor.

— Vrem să stăm de vorbă cu Michete Gezzo, l-am anunțat pe șeful de echipă.

— În ce problemă? a vrut să știe.

— Îi sunteți tutore? a explodat Dan.

Mai întâi a mărturisit că nu, apoi a continuat:

— De fapt, nu prea știu pe unde-i… Fuge ca argintu' viu, ba-i aici, ba nu-i!

— E plecat din unitate!

— Păi… tocmai că nu știu…

— Păi tocmai că asta dorim să știm! îl parafrază Dan supărat. În definitiv, dacă-i sunteți șef, ar cam trebui să știți pe unde este!

— Da' ce, credeți că spune vreodată pe unde pleacă… Dispare, așa deodată!…

— Suntem de la miliție și vrem să discutăm cu dânsul. Vă rog să-l căutați! am cerut eu, imperios, pentru a-i scurta sporovăială.

— Da, da, vă rog să așteptați, se arătă el surprins. Mă duc să-l caut.

Dar nu plecă, ci începu să strige la lucrătorii care se învârteau printre rămășițele fostelor automobile. Când exasperarea noastră atinse cota limită de explozie, văzurăm un tânăr care se apropie șăgalnic.

— Pe unde mi te fâțâi toată ziua, dom'le?! îl luă în primire șeful de echipă de îndată ce-l zări. Toată ziua-mi umbli hai-hui!… Așa nu mai merge… Ori îți vezi de treabă, ori pleacă și nu ne mai-ncurca!

Admonestatul, un bărbat până în 25 de ani, cu părul blond, ondulat, ochi albaștri, nasul mic și gura cu buze senzuale și obrazul oval, ca de fată, păru adânc jignit.

— Ce te iei de mine, tovarășe? se miră el. Nu m-ai trimis 'neata să schimb uleiul la mașina ștabului de la uniune?

— Domnule Gezzo, am intervenit, am vrea să stăm de vorbă cu dumneavoastră. Unde am putea discuta câteva minute în liniște?

— Cred că acolo… spuse șeful de echipă, arătându-ne un birou la intrarea garajului. E biroul contabilului șef, da' acum e la centrală.

Întrucât șeful de echipă s-a arătat dispus să ne asiste, i-am mulțumit pentru bunăvoință și l-am lăsat să privească ușa biroului pe dinafară.

— Hm, ce tip! monologa indignat Gezzo, mă trimite să repar pă d-a moaca mașinile prietenilor lui – sanchi, că-s ștabi pă la uniune! – și tot el cu gura mare! Da' ce doriți de la mine? își aminti el, în sfârșit, de prezența noastră.

— Am dori să vă cerem câteva relații. Pentru început, vă rog să-mi spuneți dacă-l cunoașteți pe Vasile Ionescu.

— Dacă vă referiți la inginerul Ionescu de la Uzina Metalurgică „Obor", bineînțeles că-l cunosc, doar am lucrat și eu acolo până acu' vreo doi ani. Da' ce-i cu dânsul? mă întrebă el zâmbind cu candoare.

Avea o dantură atât de tipică pentru reclamele pastelor de dinți, încât, pentru o clipă, m-am gândit să-

l prezint unui amic de-al meu care lucra la serviciul comercial al Fabricii „Odol”, dar până la urmă am uitat, deși, zău, ar fi meritat.

— Pe inginerul Aganini îl cunoașteți? am continuat.

— Sigur! confirmă el, grăbit, apoi am avut impresia că zâmbetul care-i scălda fața s-a crispat.

— Ce relații sunt între dumneavoastră și Aganini?

N-a mai zâmbit deloc. M-a studiat câteva clipe, pentru a încerca să ghicească pe unde înot, apoi a ridicat resemnat din umeri:

— Știți, leafa nu-i prea mare și, pentru a o mai rotunji, în timpul liber mai fac și eu câte un mic fușerai[21]… Domnul Aganini e unu' din clienții mei cei mai buni, mereu își face mașina chibrituri și apelează la mine pentru a i-o încleia sau a i-o vopsi…

— Când l-ați văzut ultima oară? interveni și Dan, pentru a-mi susține ritmul de interogare.

— Săptămâna trecută…

— În ce zi?

— Marți după-amiază…

— Unde? Cu ce ocazie?

— Am fost la dânsul acasă pentru a-i repara instalația electrică de la mașină…

— De marți nu l-ați mai văzut? am intrat și eu pe fir.

---

[21] Lucru de mântuială.

— Nu.

— Posedați un rând de chei de la mașina inginerului Aganini?

— Da…

— De marți după-amiază, când i-ați reparat mașina, n-ați mai trecut pe la Aganini?

— Nu… Ce era să caut la dânsu' fără treabă?…

— Sunteți sigur că nu l-ați vizitat săptămâna asta? am întrebat cu asprime, pentru a-l lăsa să priceapă că nu diger povești, chiar dacă sunt frumoase.

— Bineînțeles! Ce nu v-aș spune dacă…

— Ați împrumutat cuiva cheile de la mașina domnului Aganini? a întrebat Dan, cu intenția de-a stabili direcția unde trebuie să presăm.

— Nuuu… Sunt la mine acasă… De ce și cui să le împrumut?…

Dacă am fi putut răspunde la întrebarea lui, n-am mai fi fost acolo. Dar noi eram! În concluzie, aveam semaforul pe verde pentru investigațiile de rutină polițienească, care, deși arhaice, sunt al dracului de eficiente.

— Ce-ați făcut luni seară? l-am luat repede.

A făcut ochii rotunzi, a deschis și a închis gura de câteva ori, ca un crap de crescătorie scos din hârdăul[22]

[22] Vas din doage de lemn, cu torți, întrebuințat la transportarea sau păstrarea lichidelor.

cu apă al Restaurantului „Pescarul”, și s-a făcut că plouă.

— Aștept să-mi relatați felul în care v-ați petrecut timpul luni seară, să zicem, în jurul orei unsprezece, am repetat, pentru a-i reaminti că a uitat să-mi răspundă.

A mai înghițit de câteva ori, fără spor, apoi, cu o siguranță mai mult decât șubredă, a catadicsit să spună:

— Luni scară n-am ieșit din casă. Am stat la televizor.

I-am privit verigheta de la mână și l-am întrebat:

— Cu cine locuiți?

Cu soția mea…

— A fost și dânsa acasă?

— Desigur, unde să umble noaptea…?

— Dacă am întreba-o, credeți că v-ar susține depoziția? și-a aruncat Dan întrebarea, la întâmplare… Și-a nimerit bine.

Domnul Gezzo, care în ultimele minute uitase să ne mai surâdă, s-a întristat și, rușinos, și-a coborât privirea spre podea.

— Întrucât tăcerea-i un răspuns, rezultă că o putem chestiona pe soția dumneavoastră. Nu? insistă Dan.

— Da’ ce-aveți cu mine?… N-am făcut nimic rău…

— Atunci, vorbește! îl repezi Dan. Ori crezi că ne aflăm aici pentru a asculta anecdote răsuflate?!

— Degeaba încerci să ascunzi adevărul, spusei eu, cu voce cât mai blândă cu putință. Evident, nu

întâmplător, ci pentru a realiza dușul scoțian început de Dan… Ai fost văzut intrând și ieșind de la domnul Aganini, așa că e mai bine să-ți ușurezi situația printr-o depoziție sinceră…

— Te rog să te îmbraci! Din acest moment ești arestat! anunță sentențios Dan, pentru a asigura succesul dușului nostru. Și stratagema reuși.

— Vă rog să nu mă arestați… Nu sunt vinovat!… a scâncit speriat.

— Povestește-ne totul! De la început, l-am invitat.

— M-a reclamat el?

— Întrebări punem numai noi! îl informă cu asprime Dan.

— Ce-ai făcut luni seară la domnul Aganini?

— N-am fost la domnul Aganini, mi-a răspuns el, ci la o vecină a dânsului…

— Numele acestei vecine! ceru Dan impetuos.

— Doamna Elvira Cernat… îngăimă el.

Mi-am încrucișat privirea cu Dan și ne-am înțeles. Gezzo se referea la cuconița aceea frumușică care locuia vizavi de Aganini și care ne declarase că s-a culcat devreme, deoarece soțul îi fusese plecat într-o delegație.

— Te rog să-mi spui de unde-o cunoști pe doamna Cernat și cu ce scop ai vizitat-o.

— Ne-am cunoscut marți după-amiază, când am revizuit mașina domnului Aganini… M-a întrebat dacă

mă pricep la fiare de călcat și când i-am confirmat că sunt specialist în orice fel de reparații, m-a invitat-n casă. M-a servit c-o cafea, apoi, după ce-am terminat, am băut câteva păhărele de coniac și ne-am întins la vorbă… Știți, este o femeie foarte nostimă… și tare dulcică… Bineînțeles că și eu m-am purtat ca un domn. N-am vrut să primesc nimic pentru reparație…

De când începuse să ne povestească despre doamna Cernat, se înseninase și ne surâdea poznaș.

Te rog să continui, l-am îndemnat, deși, recunosc, pușlamaua-mi era al naibii de simpatică, ceea ce, bineînțeles, nu m-ar fi împiedicat, dacă ar fi fost omul căutat, să-i pun cătușele.

— Din una-n alta, mi-a povestit că soțul ei pleacă adesea în nu știu ce delegații și, pentru că ne-nțelegeam atât de bine, i-am propus să ne mai vedem. Astfel, am mai fost la dânsa și după ce-am pus la punct mașina domnului Aganini.

— Când anume? Te rog să precizezi! îl pofti prozaic Dan.

— Am fost de două ori… vineri și luni seară…

— Ne interesează ziua de luni. Între ce ore te-ai aflat la vecina clientului dumitale? am trecut la concret.

— Am stabilit să vin la ora nouă și jumătate, când se termina foirea vecinilor prin curte… Știți, se temea să nu mă simtă vreunu' și s-o toarne soțului ei…

— Și când te-ai dus? i-am întrerupt explicația.

— Cum ne-nțelesesem, da' n-am putut intra imediat…

— De ce?

— Deoarece l-am văzut pe domnul Aganini venind din cealaltă parte a străzii și a trebuit să aștept până a intrat în casă.

— Deci, ai mai întârziat câteva minute, îl zori Dan.

— Ba, spre rușinea mea, chiar un sfert de oră…

— Atât de mult? m-am mirat. Ce, ai așteptat până s-a culcat domnul Aganini?

— Nu, n-aș fi pierdut timp pentru așa ceva. Domnul Aganini a venit acasă atât de prăfuit încât, oricum, nu exista pericolul de a mă vedea…

— Atunci?

— N-am putut intra până n-a plecat tipu' care-l însoțea…

— Ce tip? sări Dan.

— Ala care l-a adus! Doar nu vă închipuiți că clientul meu, pe cât era de criță, ar fi nimerit singur acasă? se miră el de ignoranța noastră. Și chiar că eram.

— Ia fii drăguț și spune-ne ce-ai văzut, îl stimulai eu, cu o curiozitate bine justificată.

— Păi, cum vă spuneam, când m-am apropiat de casă, l-am văzut pe domnul Aganini și un alt bărbat făcând același lucru din cealaltă parte a străzii.

— Ești sigur că erau împreună? l-ai văzut discutând între ei? a întrebat Dan.

— Deși nu i-am văzut discutând, eu cred că erau împreună. Altfel nu-mi explic de ce domnu' acela s-ar fi chinuit să-l târască de subsuori pe clienta meu până-n casă. Eu, personal, nu mi-aș fi bătut capul cu-n necunoscut…

Logica sa fiind mai mult decât corectă, l-am poftit să-și continue relatarea, ceea ce a și făcut:

— Întrucât, după ce l-a vârât în casă, domnu' care-l ajutase a lăsat ușa de la intrare deschisă, am fost sigur că nu va rămâne acolo ș-am așteptat în stradă. Într-adevăr nu mă înșelasem. Câteva minute mai târziu, a stins lumina la domnul Aganini, a închis ușa și a plecat. Abia după aceea am intrat în curte și m-am dus la doamna mea, care, după cum convenisem, lăsase ușa deschisă…

— Lasă asta! îl întrerupsei eu, spre necazul lui Dan, care se dădea în vânt după partea picantă a aventurilor galante. Recunosc că nici eu nu le evitam, decât forțat de împrejurări. Și exact acesta era cazul. Relatarea martorului arunca o lumină cu totul nouă și neașteptată asupra afacerii. Când ai intrat la dulcineea dumitale, mașina lui Aganini se afla la locul ei?

— Da, răspunse fără ezitare interlocutorul.

Perfect! am spus mulțumit. Acum te rog să ne spui

până la ce oră ai rămas la doamna Cernat.

— La ora unșpe' a trebuit să mă evacuez… Știți, altfel mă mânca Nușica, nevastă-mea. Când am plecat de-acasă i-am spus că mă duc să-ncasez o datorie de la un client, așa că nu puteam să-ntârzii prea mult. Deși prin origine eu-s meridional, iar ea olteancă, temperamentele noastre sunt inverse…

— Când ai plecat, mașina se mai afla-n curte? am întrebat, deși nu trebuia să fiu prea deștept pentru a anticipa răspunsul.

— Nu, plecase cu vreun sfert de oră mai înainte, a spus el, și nu m-am mirat.

— De unde știi când a plecat? a vrut să afle Dan.

— Pentru că am auzit zgomotul motorului…

— Nu te-ai uitat pe fereastră să vezi cine-o conduce?

— Nu. Ce-mi păsa mie?

— Domnule Gezzo, te rog să-mi spui ce-ai făcut după ce-ai plecat de la doamna Cernat?

— Cum ce-am făcut? se arătă el contrariat de lipsa mea de pricepere. M-am grăbit s-ajung acasă… N-aveam chef să mă simtă Nușica…

— Asta am reținut. Mulțumesc. Altceva mă interesează. Când ai plecat, te-ai apropiat de porțile mari? Ai pus mâna pe lacătul sau lanțul de pe ele?

— Ce, altă treabă n-aveam? Am șters-o acasă-n priză directă.

Răspunsul primit m-a mulțumit cu mult mai mult decât și-ar fi putut închipui martorul. Acum știam că nu el a fost persoana pe care martorul Cristescu o văzuse ieșind din curte în jurul orei unsprezece și un sfert. Așa că, în mod firesc, am pus întrebarea finală:

— Te rog să ne faci o descriere a persoanei care l-a adus acasă pe domnul Aganini…

A ridicat din umeri.

— Îmi pare rău, dar nu pot să vă spun nimic… Din momentul în care l-am văzut pe domnu' Aganini, am făcut stânga-mprejur și m-am oprit tocmai la colțul străzii. Abia după ce-au intrat dânșii-n curte, am revenit, cu intenția de-a face și eu același lucru, dar, văzând ușa deschisă, m-am îndepărtat din nou și am așteptat plecarea însoțitorului clientului meu. Întrucât gândul meu era la cu totu' altceva decât la persoana necunoscutului, am avut grijă ca distanța ce ne separa să fie cât mai mare cu putință. Știți, în chestii d-astea trebuie să fii foarte precaut, dacă într-adevăr ești un domn și vrei să ferești de neplăceri o doamnă, mă povățui el, cu mândria cocoșului ce s-a achitat cu brio de obligațiile ce-i reveneau în ogradă.

N-am apucat să-mi spun părerea, că l-am văzut, din nou posomorât. Probabil că-și amintise de prezența noastră.

— Spuneți-mi, vă rog, de unde ați aflat de vizita mea?

întrebă el, temător. M-a văzut cineva și m-a turnat?

— Te referi la domnul Cernat? se interesă Dan, ridicându-și nasul din carnetul în care stenografiase audierea martorului.

— Bineînțeles, doar el v-a trimis…

— Te-nșeli! Am fost trimiși de doamna Cernat…

— Poftim?! Doamna Cernat…?

— Da. Te-a reclamat că i-ai băut coniacul de pomana! se grăbi să afirme Dan, cu seriozitate.

Când l-am părăsit pe Gezzo, n-am fost prea sigur că a priceput de ce l-am chinuit cu întrebările noastre aproape două ore.

Capitolul XXIV
Suntem insensibili la o ispită ispititoare

Era trecut de două după-amiaza când am revenit la birou. E adevărat că în drum spre inspectorat Dan mi-a vorbit despre emisiunea radiofonică „Sfatul medicului", unde nu-știu-ce-doctor ar fi subliniat necesitatea luării meselor la ore fixe, altfel apărând posibilitatea declanșării unui foarte simpatic ulcer, dar n-am priceput aluzia, probabil unde era prea subtilă.

De îndată ce-am aterizat pe scaune, Dan, îmbufnat, și-a luat în primire bricheta, chinuind-o cu un rafinament și un sadism de departe superior celor aplicate de

samaritenii reprezentanți ai inchiziției. În mod normal, cred că ar fi trebuit să vărs o lacrimă pentru sufletul ei chinuit, fără anestezie, dar m-am abținut la timp, spunându-mi că un tip dur, ca mine, nu trebuie să-și exteriorizeze sentimentele. Probabil că dacă aș fi avut ceva de erou în mine ar fi trebuit să-i dau una peste mâini și, astfel, să salvez biata victimă, însă, amintindu-mi la timp că Republica mă plătește ca să mă ocup de alte chestii, am lăsat-o baltă.

Am început să mă gândesc pe unde am încurcat borcanele de nu reușesc să dibuiesc mușteriul care ne-a dat peste cap bunătatea de vacanță.

După vreun sfert de oră, am zis:

— Dane, ce părere ai despre tipul care l-a condus pe Aganini până acasă?

— O părere bună… Atât de bună, încât, zău, aș vrea să-l cunosc, a spus fără să mă privească, bineînțeles din cauză de brichetă.

— Și ai vreo propunere? m-am interesat.

— Aș avea, dar n-o pot concretiza din cauza bruiajului pe care-l face stomacul meu, mai gol ca o cutie de rezonanță, goală, m-a anunțat cu jale.

— Ce-ar fi dacă am încerca să stăm de vorbă cu singura persoană care ar putea să ne dea relații în legătură cu tipul respectiv?

— Ideea-i bună, dar n-are aplicabilitate imediată! a

protestat.

— De ce?

— Pentru că e ora trei și până ajungem la uzină s-a terminat programul… Așa că ia păsărică de unde nu-i! Mai bine-l căutăm acasă, după ora cinci, sugeră el, evident, nu dezinteresat.

Întrucât propunerea lui nu era lipsită de oarecare logică, mi-am însușit-o și am plecat să ne restaurăm forțele cu niscaiva fleici.

*

La ora cinci și jumătate, ne aflam pe trotuarul din fața imobilului în care locuia Dodo Petrache. Am privit cele nouă nivele ale blocului și l-am întrebat pe Dan la ce etaj locuiește stimabilul. Când mi-a spus că la ultimul, nu știu prin ce asociație de idei, m-am gândit mai întâi la lift, care, conform unor tradiții bine statornicite, trebuie să fie defect sau în revizie, apoi la unica mea inimă, pentru că picioare aveam oricum două.

Spre marea mea surpriză, în următorul minut, am constatat un fapt uluitor. Liftul funcționa! Ba mai mult, s-a abținut și de la clasicele figuri cu opritul între etaje. Evident, după ce s-a oprit la etajul nouă, n-am mai zăbovit în el mai mult decât ne-a trebuit pentru a ne catapulta pe palierul respectiv. Probabil că cel mai important rol în decizia și operativitatea evacuării l-a avut erudiția noastră, deoarece ambii cunoșteam zicala

cu „prevederea-i mama-nțelepciunii!”

După ce a privit numerele înscrise pe câteva uși, Dan s-a oprit în fața uneia și a apăsat pe butonul soneriei.

Câteva clipe mai târziu, ușa s-a deschis. Dacă tânăra care stătea în prag nu ne-ar fi întrebat pe limba noastră ce dorim, aș fi jurat că o am în față pe Raquel Welch[23]. În timp ce-i admiram, cu un interes strict profesional, picioarele, ce se expuneau fără restricții prin bunăvoința unui capot de casă, care după ce că era mini mai era și transparent ca un geam, Dan, fiind mai aproape de ea, reuși să ia cuvântul.

— Sărut-mâna, domnișoară, am putea discuta cu tatăl dumneavoastră? se interesă el, pe când privea, ca hipnotizat, magnifica arătare.

— Poftim? zise ea, renunțând la surâsul afișat până atunci și mitraliindu-l cu o privire de să-l transforme într-o strecurătoare de ceai.

— Am dori să stăm de vorbă cu domnul Petrache, am intervenit eu, cu intenția de a aplana conflictul ce se părea că l-a amorsat neîndemânarea lui Dan. Și am reușit, deoarece fermecătorul ei zâmbet i-a revenit.

— Îmi pare rău, dar încă n-a venit acasă. În ce problemă îl căutați? a vrut să știe.

— Dorim să-i cerem câteva informații, am zis. Credeți

---

[23] Raquel Welch (n. 5 septembrie 1940, Chicago, Illinois; ca Jo Raquel Tejada) este o actriță americană.

că vine târziu?

— Ar fi trebuit să vină până acum… Dacă doriți să-l așteptați, vă rog să intrați.

N-am respins oferta și am fost poftiți să luăm loc într-un dining-room pe cinste. Apoi, pornind spre un băruleț care ocupa o jumătate de perete, ne-a întrebat ce bem.

Când am optat pentru un Bourbon – evident, fără sifon, doar nu-s barman să-l botez! –, am constatat că avem gusturi comune. Fapt întărit și de pachetul de țigări scos dintr-un cartuș Kent, deși în bar se mai vedeau și altele (Pall Mall, Astor etc.). Ce mai vorbă, era o bomboană de fată. După ce-am sorbit cam jumătate din conținutul paharului, care cu toate că nu fusese umplut ochi avea totuși volumul destul de reprezentativ, am constatat că mă simt teribil de bine. Ambianța era atât de plăcută, încât, dacă nu l-aș fi văzut pe Dan, aș fi putut crede că mă aflu acolo din cu totul alte motive. De altfel, nici amfitrioana nu era străină de situația plăcută care se crease, deoarece – de ce n-aș recunoaște-o? –, felul în care-și ținea picioarele, unul peste celălalt, ne oferise posibilitatea să apreciem înalta clasă a acestora, de la glezne pân-la șolduri. Deși sunt un cusurgiu înrăit, perfecțiunea generală a fetii nu mi-a dat posibilitatea să-i găsesc vreun defect. Și martor îmi e Domnul că dacă ar fi avut așa ceva, nu mi-ar fi putut

scăpa, după cum își expunea toate amănuntele anatomice.

Discuția pe care-o purtasem până atunci se limitase la banalități, la care Dan nu s-a sfiit să adauge și puțină curte, demers care, după cum se știe, nu strică niciodată, dimpotrivă. Iar eu, chestie de meserie, profitând de momentele în care ochii de azur ai colegului meu monopolizau privirile fetișcanei, mă distram încercând s-o caracterizez atât pe ea cât și obiectele ce-o înconjurau. În consecință, am ajuns la două concluzii: primo, fata avea până în 20 de anișori, era frumușică la superlativ și în egală măsură prostuță; secundo, luxul care domnea în camera unde fusesem invitați, inclusiv abundența de băuturi și țigări străine, trădau un gust ales. Și întrucât istețimea fetii am remarcat-o din primul schimb de cuvinte, fără a mă fi emoționat prea mult, m-am decis să acord mai multă atenție mediului costisitor în care se afla. Pentru început, deoarece, întâmplător, cunoșteam dictonul „honni soit qui mal y pense![24]", am exclus posibilitatea unui câștig ilicit, spunându-mi că investițiile ocazionate de realizarea ambianței au fost finanțate de fată; probabil, din moștenirea vreunui

[24] Rușine cui gândește ceva rău în privința aceasta – Deviză a Ordinului jartierei, creat în 1384 de regele Eduard al III-lea al Angliei, în onoarea favoritei sale Joan de Salisbury. Cuvintele au fost rostite de rege ca replică la zâmbetele maliționase ale curtenilor, când aceasta, în timpul unui bal, și-a pierdut jartiera. Îndemn ironic de a nu comenta defavorabil o exprimare sau o situație ambiguă.

unchi din America. Deși auzisem de multe ori despre astfel de cazuri, până în prezent nu întâlnisem niciunul, așa că, optimist fiind, mi-am spus că poate mi s-a ivit acum această șansă. Și n-am vrut s-o scap.

— Locuiți de mult aici, domnișoară? am tatonat.

— Nu, numai de vreo cinci luni, de când am devenit doamna Petrache. Știți, deși ne cunoșteam de vreo doi ani, n-am putut legaliza legătura noastră decât după ce-a decedat prima nevastă a soțului meu.

— Dar ce-a pățit? A suferit vreun accident? a întrebat Dan, probabil gândindu-se la gafa făcută când, luându-se după marea diferență de vârstă dintre interlocutoare și persoana pe care-o căutam, a considerat-o fiica acesteia.

— Aș! A murit din cauza epidemiei de gripă din februarie trecut.

Umblând rapid la cunoștințele mele de matematică superioară, am stabilit că mariajul s-a făcut cu multă operativitate, probabil la vreo două săptămâni după ce prima soție plecase pe drumul făr-de-ntoarcere. Nu le-am luat în nume de rău graba, deoarece, după toate aparențele, a fost generată de-o dragoste puternică, de nestăvilit. Sunt sigur că răuvoitorii nu s-ar fi sfiit să remarce că între părți exista o diferență de peste trei decenii. Eu însă, nefăcând parte din categoria acestora, n-am reținut un astfel de amănunt fără importanță.

— Sunteți studentă? am întrebat.

— Încă nu, dar am să fiu, m-a asigurat ea. Știți, am dat de trei ori examen la Filologie, dar m-au respins.

— Probabil că sunt foarte exigenți, am zis.

— Aș! a exclamat ea disprețuitoare. Totu-i pe bază de pilă! Deși am făcut niște lucrări scrise excepționale, nu m-au admis nici la oral. Dar nu mă las, domnule, chiar dacă ar trebui să mai dau încă zece examene! În definitiv, dacă soțul meu mă ține acasă, ce altă treabă am?

— Sigur, trebuie perseverat, i-a cântat în strună Dan. Dar probabil că trebuie să fie foarte plictisitor să stați toată ziua în casă și să învățați, nu? a insinuat el.

— Ei, cum vă închipuiți că stau toată ziua în casă? Ce sunt proastă. Mă duc la ștrand, la filme și, adesea, pe la café-baruri, unde timpul trece repede.

— Unde ați locuit până v-ați mutat aici? am întrebat.

— La o cunoștință de-a lui Dodo, într-o cameră mobilată.

După felul în care cocheta, sunt sigur că n-ar fi refuzat să se întâlnească în oraș cu noi. Evident, pe rând. Dar n-am împins lucrurile până acolo, deoarece eram edificați.

— S-a făcut deja opt și jumătate, am constatat, privindu-mi ceasul.

— Înseamnă că nu mai poate întârzia… Ce doriți să vă servesc? Tot un whisky? ne ispiti ea.

Deosebit de faptul că Petrache mai putea să întârzie încă mult și bine, nu mă mai amuzau eforturile ce le făcea pentru a-și găsi un eventual amant, dacă nu chiar doi. De fapt, vina nu era a ei – că, pe cât era de ispititoare, și unui sfânt i-ar fi putut suci capul! –, ci a noastră, care, datorită profesiei, dibuiam „marfa" sub orice ambalaj.

— Vă cerem scuze că v-am inoportunat până acum, am spus, ridicându-mă din fotoliul pe care-l strivisem trei ore.

A încercat să ne mai rețină, dar n-a avut spor.

Când am ajuns la ușă, i-am spus că-l voi căuta pe soțul ei la birou, a doua zi. Apoi, după ce mi-a spus că pot să-l caut și acasă, i-am mulțumit în așa fel încât să creadă într-o astfel de posibilitate și să nu se aleagă cu o insomnie pentru whisky-ul cu care ne servise.

Mai înainte ca mașina lui Vartunian. Să ne fi lăsat pe la casele noastre, atât cu cât și Dan ajunsesem la concluzia că pentru a doua *zi* vom avea un program încărcat.

Capitolul XXV
Am o bănuială

A doua zi dimineața, ne-am dus la Uzina Metalurgică „Obor", care în urma deselor vizite ne devenise tot atât

de familiară ca și propriile noastre buzunare, și ne-am înfipt în biroul lui Dodo Petrache. După ce, odată cu urările și zâmbetele de rigoare, ne-am scuturat cu reciprocitate mâinile, am luat loc pe scaunele de lângă biroul său.

— Mi s-a spus că m-ați căutat ieri-seară acasă, și-mi pare nespus de rău că nu m-ați găsit. Dacă aș fi știut că mă veți onora cu vizita dumneavoastră…

— Nu trebuie să vă scuzați, l-am întrerupt, vina a fost a noastră că am venit pe neanunțate.

— Totuși, mi-ar fi făcut plăcere să stăm de vorbă într-un mediu mai propice și cu un păhărel în mână… Oricum, sper că prima dumneavoastră vizită nu trebuie considerată și ultima. Nu?

— Bineînțeles. Dacă timpul ne va permite, atât dumneavoastră cât și nouă, nu cred că ne-ar strica câte o recreație în tumultul vieții cotidiene. De altfel, soția dumneavoastră și-a dat toată silința pentru a vă ține locul, și a reușit. Amabilitatea doamnei Petrache a fost la înălțimea farmecului personal, calități care ne-au impresionat în mod deosebit de plăcut, am zis, fără să zâmbesc.

A dat aprobator din cap și, cu un aer absent, a spus:

— Într-adevăr, e un om minunat… Rar mai găsești astăzi un om cu calitățile ei…

N-am considerat necesar să-l informez că soția sa a

avut bunăvoința să-și expună, cu o oarecare aproximație, toate calitățile. Iar dacă ar fi fost după ea, ar fi înlăturat și aproximațiile.

— Am avut o șansă unică întâlnind-o… a continuat el visător. Am cunoscut-o imediat după ce mi-am pierdut soția, o pierdere după care nu credeam că mă voi mai putea reface… A venit ca un înger, ca o mană cerească, și mi-a redat echilibrul.

L-am ascultat cu multă înțelegere, deși gândeam că-i un mare ipocrit. Deși o cunoscuse și o luase în subzistență cu doi ani înaintea decesului nevestei sale, acum, făcând-o pe soțul iubitor și corect, mă trombonea că o cunoscuse pe fiță ulterior. Întrucât povestea nu mă prea interesa, nu l-am contrazis și am trecut la obiect.

— Domnule Petrache, pentru a nu vă mai răpi timpul, am să revin la scopul vizitei noastre. Pe scurt, vă rog să încercați să vă amintiți tot ce s-a întâmplat și ce-ați văzut în momentul despărțirii de domnul Aganini.

— Bine, dar nu s-au lămurit încă lucrurile? s-a mirat el.

— Bineînțeles că s-au lămurit. A apărut însă o altă poveste. S-ar părea că, în momentul comiterii accidentului, lângă domnul Aganini se mai afla un pasager și am vrea să-l depistăm pentru a folosi și mărturia acestuia, am spus cu seriozitate.

— A! s-a arătat el surprins, apoi, după o scurtă

reculegere, a întrebat: Și eu cum vă pot fi de folos?

— Spunându-ne pe cine ați văzut în preajma dumneavoastră în momentul în care v-ați despărțit de domnul Aganini, la intersecția bulevardului Republicii cu strada Armenească.

— Păi, de unde să mai știu… În afară de faptul că au trecut atâtea zile, eram și nițel băut… așa că înțelegeți.

Nu m-a surprins răspunsul, ceea ce nu m-a împiedicat să insist în cererea mea de a-și scruta totuși memoria.

Mai întâi, a adoptat o atitudine de adâncă cugetare, apoi, când mă așteptam să mă anunțe că habar n-are, a zis:

— Cred că aveți dreptate… În clipa când l-am lăsat pe Aganini în colțul străzii, am văzut un domn venind pe partea bisericii, spre bulevard. Când a ajuns în dreptul nostru, am avut impresia că s-a oprit și ne-a privit cu insistență. Acum îmi amintesc că în clipa despărțirii, necunoscutul a traversat spre colțul unde îl lăsasem pe amicul meu.

— L-ați văzut oprindu-se lângă domnul Aganini? se interesă Dan.

— Nu, numai pornind spre locul de unde plecasem eu. Dacă aș fi știut că acest lucru are importanță pentru dumneavoastră, probabil că aș fi întors capul și m-aș fi uitat, glumi, el. Nefiind însă cazul, m-am grăbit să mă îndrept spre tramvaiul meu și să ajung acasă.

L-am rugat să-și amintească unele semnalmente ale tipului, dar n-a fost în stare. Apoi, pentru a-mi spulbera și această firavă speranță, mi-a sugerat și posibilitatea ca necunoscutul cu pricina să nu se fi dus spre Aganini, ci spre stația troleibuzului, care se afla exact acolo unde se despărțise de amicul său.

Nu tocmai bine dispus, i-am mulțumit pentru buna sa intenție de-a ne ajuta și am plecat.

Ajuns în curtea uzinei, înainte de-a porni spre inspectorat, am mai discutat și cu alți salariați ai uzinei.

*

Când am intrat în biroul nostru, fără să-mi mai fericesc scaunul cu cele 75 de kilograme pe care cu onoare le posed, am pus mâna pe telefon și am format numărul lui „nea Grigore", un tip care mi-a fost șef pe vremea când eram stagiar în actuala mea meserie.

— Cu tovarășul colonel Călcăntraur, de la Economic, am cerut.

Am evitat să amintesc de timpurile bune când el era căpitan și eu locotenent – chestie de tactică, altfel m-ar fi ținut două ore la aparat ca să-mi povestească cât de deștepți eram pe atunci! – și am trecut direct la subiect. Adică, de fapt, l-am întrebat ce părere are despre un tip care, după toate aparențele, cheltuiește cu mult mai mult decât poate câștiga. Mi-a replicat că basme de astea aude cu toptanul în fiecare zi și, pentru că ne cunoaștem

mai demult, reține că i-am telefonat numai pentru a-l întreba ce mai face.

— Chiar dacă tipul din poveste, din câte am aflat, este președintele casei de ajutor reciproc al unei mari uzine bucureștene? m-am interesat cu nevinovăția care mă caracterizează.

După cum s-a grăbit să-mi ceară numele și locul de muncă al persoanei amintite, am avut impresia că chestia-i stârnise interesul. Apoi am avut și certitudinea, deoarece a închis telefonul uitând să-și mai ia la revedere.

— Acum ce facem? m-a întrebat Dan, după ce-am așezat receptorul în furcă.

— Mergem la masă! am decretat.

M-a privit atât de neîncrezător, încât, pentru a-i dovedi că sunt un om de onoare, m-am ținut de cuvânt.

Capitolul XXVI
Schimb macazul

Cu gândul la ultima discuție avută cu Dodo Petrache și, plin de compasiune pentru persoana mea, continuam să cuget asupra posibilităților și șanselor ce-mi mai rămăseseră de a ieși din încurcătura în care nimerisem. Tot ce știam era că nu aveam chef să-l arunc pe Aganini în groapa leilor, în rest aveam capul mai gol decât un

pahar gol. Trebuia să-l depistez neapărat pe tipul ce-l condusese până acasă pe Aganini, dar nu reușeam să întrevăd nicio posibilitate. Aveam impresia că persoana respectivă era tot atât de viabilă ca și monstrul din Loch Ness, pe care, cu excepția celor ce ar fi putut să-i certifice existența, toată lumea îl văzuse.

Tocmai îmi spuneam că mi-ar fi stat cu mult mai bine dacă aș fi avut inspirația să-mi iau tălpășița în concediu cu o zi înainte de a mă lăsa potcovit cu cazul ăsta scârbos, când a început să zbârnâie telefonul. Cum nu joc la „Loto" sau „Pronoexpres", eram sigur că nu-s sunat pentru a fi anunțat că am câștigat lozul cel mare. Am ridicat receptorul cu indiferență. Era nea Grigore. Mi-a comunicat ce-a ieșit din informația ce i-o furnizasem. La început l-am ascultat cu interes, apoi, după ce-am închis, am ridicat din umeri plictisit.

— Știi, i-am spus lui Dan, care se muncea din greu cu tinichelele brichetei sale, Petrache a scăpat într-adevăr mâna în casa de ajutor reciproc a uzinei.

— Cât? a întrebat, fără să mă privească.

— Un sfert de milion… Dar băieții încă nu-s gata.

Nivelul delapidării nu l-a impresionat prea mult, și nu i-am luat-o în nume de rău. Nici pe mine nu m-a afectat încă de la începutul activității mele în miliție ajunsesem la concluzia că zicala „unde dai și unde crapă" trebuie să fi fost patentată de un polițist Ar fi fost

imposibil să aibă altă paternitate. Prea se potrivea muncii noastre. Parcă era un făcut să cădem mereu peste cu totul altceva decât căutam. Noi, de la Brigada omucideri, umblam după criminali… și furnizam clienți pentru brigăzile economice și moravuri, iar aceștia, probabil pentru a nu ne rămâne datori, aplicau legea compensațiilor.

Pe dracu! Ce să fac cu un delapidator, când îmi trebuia un criminal?!

— Poate că totuși batem câmpii, mormăi Dan, bineînțeles, fără să se ostenească să mă privească.

Nu m-am simțit obligat să-i răspund. Probabil unde tocmai începusem din nou să mă gândesc la această posibilitate, pe care o admisesem și o respinsesem de atâtea ori, încât nu mai știam pe unde mă scald.

— Dane, am zis, după vreun sfert de oră, am impresia că facem ce spuneai tu.

În sfârșit, a ridicat ochii și m-a privit suspicios.

— Dar altfel de cum crezi, am adăugat.

Nu mi-a spus cum crede și a rămas în așteptare.

— Hai s-o luăm cu ușurelul și, folosindu-ne de informațiile furnizate de martori, să încercăm să reconstituim ce s-a întâmplat în noaptea împricinată.

A dat din cap aprobator și am continuat:

— Tipul care l-a condus pe Aganini acasă a intrat în locuința acestuia și, după ce l-a culcat, a avut grijă să-i

ia cheile, am zis, ridicând cu două degete trusa de chei a bănuitului.

— Și?

— Și astfel a avut posibilitatea să aplice schema cu volanul schimbat și celelalte…

— Aganini a fost culcat pe la nouă și ceva, iar isprava noastră s-a consumat cu aproape două ore mai târziu. În acest interval, ce-a făcut presupusul criminal? A jucat poker cu trei mâini moarte?

— Nu cred că a avut când s-o facă. A fost nevoit să plece în căutarea unui volan de „Dacia-1300"! Și, după ce l-a obținut, să revină și să-l monteze înainte de ora unșpe' când trebuia suprimată victima.

— Cum a obținut volanul?

Fără să-i răspund, am pus mâna pe telefon și am chemat circulația. Le-am cerut să verifice dacă în noaptea „accidentului" s-au semnalat furturi de mașini „Dacia-1300", iar dacă răspunsul va fi afirmativ să-mi trimită procesele verbale de constatare.

— Trebuia să ne fi gândit mai demult la această posibilitate, a mormăit el, după ce am închis aparatul.

— Dacă am gândi de la bun început asupra tuturor posibilităților, am prinde prea repede criminalii și, neavând ce să mai facem, ne-am plictisi, am zis, pentru a-i demonstra că am umor, dar n-a reacționat. Probabil că am fost și mai subtil ca de obicei. Deci, am continuat,

revine după zece jumătate, schimbă volanul și pleacă unde știm. Ce părere ai? Merge?

— Până acum merge, a avizat el, cu toleranța lui Rockefeller când dă cinci cenți unui cerșetor.

— În regulă! Acum fii atent, că încep să adaug la presupunerea noastră elementele furnizate de martori. Necunoscutul, după ce-l suprimă pe Ionescu, se înapoiază la locuința lui Aganini. Oprește în fața porții, o deschide, duce mașina la locul ei și revine pentru a închide poarta rămasă deschisă. De fapt, n-a pus lanțul, ci numai a sprijinit-o… asta pentru a reduce cât mai mult riscul de-a fi văzut de vecini. Apoi pleacă spre apartamentul lui Aganini și intră în casă, zic, arătându-i din nou trusa de chei a bănuitului.

De acord! Deci intră în casă, pune la loc cheile luate de la Aganini, care e beat de nu știe pe ce lume trăiește, și pleacă trăgând Yalele de la ușa de intrare, îmi continuă el raționamentul. Iar când ajunge în stradă, bagă lanțul printre canaturile porții și încuie lacătul prin apăsare. După ce termină și această treabă… la revedere! Parcă pe aici vreai să ajungi. Nu?

— Exact! am recunoscut. Ai obiecțiuni?

— Nu. Consider că lucrurile s-ar fi putut consuma cam așa cum le-ai expus. Dar mai departe ce se întâmplă? Ne aflăm ca la început. Deși cunoaștem scenariul, autorul rămâne anonim!

— Ascultă Dane, ce distanță este între locuința lui Aganini și colțul unde l-a lăsat Petrache?

— Vreo 70–80 de metri…

— Perfect! Întrucât avem a face cu o distanță atât de mică, de ce ne-am pierde timpul căutând o fantomă și n-am admite că Petrache este persoana care l-a dus acasă și l-a culcat? De unde a apărut, așa deodată, un samaritean care să-l transporte pe Aganini până acasă?

— Regret, dar nu se lipește! Mai întâi, Aganini ne-a declarat că s-a despărțit de Petrache la colțul străzii…

— Renunță la depoziția lui Aganini! Habar n-are pe ce lume se afla. Nu uita că a mers până acolo că și-a recunoscut chiar și „culpa”? Altceva?

— Chiar dacă renunțăm la spusele lui, alibiul lui Petrache e beton! Sau crezi că, în ciuda verificării făcute, ar fi putut totuși să manevreze în conformitate cu supozițiile noastre?

— Nu! am fost nevoit să recunosc.

— Atunci? se interesă descumpănit.

— Hai să presupunem că n-are alibi, am zis, fără să clipesc.

Mai întâi a făcut ochii rotunzi, apoi, zâmbind, și-a coborât privirea spre rămășițele neasamblate ale brichetei și a început să le examineze de parcă atunci le-ar fi văzut pentru prima oară.

— Ei? am insistat.

— N-ar fi mai bine dacă am presupune că ne aflăm tolăniți pe plajă, la Mamaia?

— E imposibil. Mamaia se află la 300 de kilometri, iar noi… aici, cu un caz pe cap!

A ridicat din nou privirea spre mine și, cu seriozitate, s-a interesat:

— Șefu', crezi că ai putea demonstra că alibiul a fost prefabricat?

— Deocamdată, nu. Dar admițând că Petrache e omul căutat, până la urmă poate reușim. Doar am mai sfărâmat noi și alte alibiuri blindate…

— Mai e ceva! își aminti Dan. Martorul Cristescu ne-a declarat că tipul pe care-l văzuse cotrobăind lângă poarta era înalt cât mine… Și nu prea-i cazul cu Petrache…

— Deosebit de faptul că relatările martorilor au numai o valoare informativă relativă, precizarea la care te referi a fost făcută de un om cu o înălțime submijlocie, categorie care din principiu e subiectivă când apreciază proporțiile unei staturi superioare ei.

— Ai intenția să-l acuzi mai înainte de-a avea dovezi?

— Nu! Nu sunt bufon să mă bucur când îmi râde cineva în nas…

O bătaie în ușă mi-a întrerupt tirada. Era un subofițer. Mi-a adus situația cerută la circulație. Am răsfoit repede cele patru dosare subțirele și am reținut unul. Pe

celelalte le-am restituit.

— Ai găsit ceva? a întrebat Dan, după plecarea subofițerului, ridicându-se și venind spre mine.

— Această mașină a fost furată după ora nouă jumătate, când păgubașul și-a lăsat-o în fața casei, lângă Grădina Icoanei, iar dispariția a fost constatată a doua zi… când a fost obligat să plece la serviciu prin bunăvoința I.T.B.-ului, am zis, înmânându-i dosărelul.

— Mașina a fost găsită, a continuat el să citească, câteva ore mai târziu, abandonată pe strada Italiană…

— Adică în imediata apropiere a locuinței lui Aganini, am ținut să remarc.

— Broasca ușii era violată și s-a constatat dispariția unei haine de piele, a unui aparat de radio cu tranzistori și a volanului mașinii. De asemenea, s-a mai constatat că pernele mașinii fuseseră tăiate cu cuțitul, iar aparatele de bord sparte. Nu s-au descoperit amprente digitale diferite de ale proprietarului mașinii și familiei sale. În urma extinderii cercetărilor, aparatul de radio a fost găsit spart și aruncat într-o curte din apropiere. Celelalte obiecte n-au fost găsite până-n prezent. Avându-se în vedere modul de operare, se exclude posibilitatea jafului și se admite ipoteza unui act de vandalism. În prezent, se fac cercetări pentru depistarea persoanelor care ar fi avut motive de răzbunare asupra păgubașului, a încheiat Dan, aruncând dosarul pe

birou.

— Cum e? Merge? am întrebat.

— Și încă cum! Deși avea nevoie numai de volan, pentru a ne induce în eroare, a făcut tot ce trebuia pentru a se crede că-i vorba de-un act de răzbunare. E tare tipul!

— Întâmplător, știi cumva pe cineva care s-a aflat în jurul orei zece pe lângă Grădina Icoanei?

— Sigur că știu, însă, vezi… la unșpe' făr-un sfert era acasă. Deci…?

— Parcă am convenit că nu mai ținem seama de alibi?

— Scuzați, vă rog, dar uitasem, glumi el. Apropo, mai e totuși o chestie care nu-mi pică bine. De ce și-a mai complicat existența, făcând atâtea trucuri eu mașina lui Aganini, când o avea deja pe cea furată de lângă Grădina Icoanei?

— Livrându-ni-l pe Aganini ca vinovat, trebuia să-nchidem dosarul… și cu asta, basta! Se lipsea de emoții. Iar în cazul că n-am fi avut un vinovat, ancheta ar fi continuat și… și exista riscul să punem mâna pe el.

— Nu crezi că-i prea rocambolescă toată această combinație?

— Ba da! Dar ce să-i faci? Când te crezi un criminal genial și ai la dispoziție colaborarea unui partener atât de idiot ca Aganini, poți ajunge să pui în aplicare și un astfel de plan.

— E în ordine! Pe mine m-ai convins, însă nu-i suficient.

Dan nu-mi spusese o noutate. Aveam alte planuri. Și nici nu se putea să nu le am, după ce stabilisem că asasinul se crede un geniu în materie. În consecință, l-am sunat din nou pe „nea Grigore". Când am închis aparatul, mai adăugasem două elemente noi la bogatul meu bagaj de cunoștințe generale. Primul, că nivelul fraudei s-a mai săltat cu o sută de mii, nu m-a afectat prea mult, poate unde n-am avut niciodată o astfel de sumă pentru a-mi putea da seama dacă e mică sau mare. Al doilea, din care rezulta că acțiunea de delapidare a fost declanșată la scurt timp după ce a început marea dragoste dintre Petrache și „Raquel Welch", mi-a căzut bine. Aș fi mers oricum mai departe, dar acum călcam mai sigur. Ceea ce, între noi fie vorba, e cu totul altă gâscă, deși o băga în aceeași traistă.

— Dănuț, acum știi ce urmează? i-am sondat opinia, precum institutul Gallup[25].

Deși s-a abținut să-și dea cu presupusul, a început să-și asambleze în viteză gioarsa. Am înțeles că n-a prea înțeles ce-mi trece prin minte, dar, în schimb, a realizat că fac o schimbare de macaz. Și nu s-a înșelat.

N-a mai fost necesară nicio invitație. Când am deschis

[25] Important institut de sondaj al opiniei publice, cu sediul la Princeton (New Jersey).

ușa biroului, Dan era în spatele meu.

Capitolul XXVII
Am de făcut câteva drumuri

Mai întâi, l-am poftit pe Vartunian să mă ducă până în Piața Amzei. Când am ajuns la destinație, am intrat în clădirea primăriei.

Funcționara de la oficiul stării civile era foarte indispusă. Cât am stat în preajma ei, n-am avut impresia că am contribuit cu ceva la ameliorarea dispoziției sale. Sunt sigur că dacă n-am fi fost ceea ce eram ne-ar fi trimis cu multă plăcere la plimbare.

A deschis un registru, gros și mare cât o masă de patru persoane, și a început, fără grabă, să-l răsfoiască.

După vreo oră, când începusem să mă întreb dacă n-ar fi cazul să-l trimit pe Dan să cumpere hrană rece pentru trei zile, mi-a cerut să-i mai repet o dată numele care mă interesa. M-am executat și s-a îndreptat spre un dulap metalic, plin de sertare, care acoperea un perete întreg. S-a uitat la indicativele de pe mai multe sertare și a tras unul dintre ele. După ce și-a plimbat degetul pe mai multe mii de fișe, a scos afară una dintre ele și mi-a dat-o.

Era un imprimat completat, de mână, cu stiloul. M-am asigurat că era ce-mi trebuia, am scris un bon, pe

care l-a vârât în locul fișei, și, mulțumindu-i, m-am grăbit să ies în strada.

Câteva minute mai târziu, am ajuns pe strada Paris și am oprit în fața dispensarului medical. După ce-am intrat în clădire, m-am interesat unde lucrează doctorița Codreanu Marinella-Luiza și, îndrumat fiind, am ciocănit la o ușă. Ne-a deschis o femeie de vreo 50 de ani, scurtă, rotundă și îmbrăcată cu un halat alb.

I-am spus ce dorim și, trecându-ne printr-o cameră unde se mai aflau câteva persoane, ne-a poftit să luăm loc. După ce i-am explicat că suntem grăbiți, iar ea mi-a replicat că și celelalte persoane din încăpere se aflau în aceeași situație, s-a decis să ne introducă peste rând. Și s-a ținut de cuvânt. Când a ieșit primul pacient, am intrat noi.

După ce-am fost introduși în cabinet, am văzut o fetișcană până în 25 de ani, stând în picioare, lângă birou, cu mâinile încrucișate pe piept. Nu știu de ce, dar am avut impresia că nu măi sunt tot atât de grăbit ca la venire. Probabil însă că fetișcana era de altă părere. Mai întâi, s-a uitat întrebătoare la asistenta medicală, apoi ne-a anunțat:

— Nu dau consultații colective. Rog pe unul dintre dumneavoastră să aștepte afară.

Indiscutabil că avea dreptate și-am privit spre Dan, cu speranța că a priceput ce are de făcut. Însă, după felul

cum se uita la mine, mi-am dat seama că lucrurile stăteau altfel. Dan aștepta să mă simt eu. Dar n-am putut să-i fiu pe plac.

— N-am venit pentru o consultație, ci, mai mult, pentru o discuție, am spus.

— Am foarte mulți pacienți afară și, dacă ați venit numai pentru o discuție, v-aș ruga să așteptați până termin consultațiile, propuse ea, convinsă, după felul în care o privisem până atunci, că-i mai bine să se lipsească de prezența noastră.

M-am grăbit să-i explic motivul care ne adusese în cabinetul ei de consultații.

— Vă stau la dispoziție, s-a decis ea, contrariată, în timp ce, trecând în dosul biroului, ne-a invitat să luăm loc pe scaune.

Am așteptat să se așeze ea mai întâi, apoi i-am întins formularul pe care îl luasem de la primărie.

— Dumneavoastră l-ați întocmit? am întrebat.

— Da! a confirmat ea, surprinsă, după ce l-a privit. E ceva în neregulă?

— Asta ar trebui să ne spuneți dumneavoastră, am zis privindu-i ochii, care, deși mă observau cu un început de neliniște, erau atât de căprui și magnifici încât sunt sigur că niciun locuitor de pe Terra nu le-ar fi putut rezista, bineînțeles, cu excepția mea, când sunt în interes de serviciu! Și eram.

— Eu vă spun că totul a fost în perfectă ordine. Altfel, fiți sigur, nu l-aș fi eliberat mai înainte de a anunța miliția. Și cum n-am făcut-o…? a ridicat din umeri și mi-a zâmbit, pentru prima oară de când eram acolo. Cred că la mijloc era o viclenie. Constatând însă că trucul nu s-a lipit, a adăugat la gropițele care i-au apărut în obraji și două șiruri de perle albe și strălucitoare, cu mult mai grozave decât cele comandate de vedetele Hollywood-ului la specialiștii în proteze dentare.

— Sunteți sigură că decesul s-a datorat gripei? am întrebat, amintindu-mi că, deși fata merita privită, mai aveam câteva trebușoare de terminat până la ora patru după-amiază.

— Bineînțeles! aruncă ea, parcă mirată de stupiditatea întrebării.

— Deci, excludeți posibilitatea ca decesul să fi avut altă cauză decât gripa? am întrebat, fără a omite să-mi înăspresc puțin glasul pentru a-i da să înțeleagă că trebuie să se gândească înainte de-a răspunde.

— Dumneavoastră aveți motive să credeți că decesul a survenit altfel? a încercat ea s-o facă pe diplomata, dar se vedea bine că o speriasem.

Aș fi putut să-i explic că nu mă aflam în fața ei pentru a face schimb de opinii, ci pentru a pune întrebări, dar am renunțat. Niciodată nu mi-a plăcut să audiez persoane timorate.

— Domnișoară doctor, am spus, după ce-am văzut că degetele lungi și frumoase, ca de pianistă, nu sunt prevăzute cu ceea ce se numește verighetă, întrucât nu excludem o astfel de posibilitate, vă rugăm să ne relatați tot ce știți despre fosta dumneavoastră pacientă.

— Atunci s-o iau de la început, se decise ea. Acum vreo șase luni, mai precis la jumătatea lunii februarie, am fost anunțată că doamna Petrache este bolnavă. I-am făcut o vizită acasă și, cu această ocazie, am constatat că a contractat o gripă asiatică, care în perioada aceea făcea ravagii în Capitală. În consecință, i-am prescris tratamentul adecvat…

— Sunteți sigură că suferea de gripă? se auzi glasul lui Dan.

— Indiscutabil! Atâta lucru am învățat și eu în facultate! îl repezi ea, încruntându-se.

Pentru că nu-i stătea bine cu riduri, am intervenit rugând-o să nu-și întrerupă relatarea.

— Am continuat s-o vizitez zilnic aproape o săptămână, până am constatat o îmbunătățire a stării pacientei. Tocmai începusem să cred că misiunea mea luase sfârșit, când, spre stupoarea mea, am fost anunțată în ziua următoare de decesul pacientei. Această știre m-a afectat cu atât mai mult cu cât, după cum vă spuneam, avusesem impresia că depășind criza a intrat în convalescență. Am rămas atât de surprinsă,

încât n-am vrut să semnez certificatul de deces decât după ce am mai văzut încă o dată pacienta…

— Ați examinat-o din nou? am întrebat.

— Da, dar n-am remarcat nicio urmă de violență…

— Ați dezbrăcat-o complet? o întrerupse Dan, parcă ghicind ce voiam să întreb.

— Nu, n-am făcut o examinare aprofundată… recunoscu ea îmbujorându-se la față. În perioada când mi-a decedat pacienta, gripa făcea ravagii, iar noi nu mai pridideam alergând zi și noapte pe la bolnavi… Vă dați seama că într-o astfel de situație, în care decesele nu aveau un caracter excepțional, datoria mea era să mă ocup de bolnavi, nu de morți, care oricum nu mai puteau fi ajutați.

— De fapt, în ce a constat examinarea făcută pacientei? am întrebat.

— Era culcată cu fața în sus și am dezvelit-o. Întrucât n-am remarcat nimic suspect, mi-am spus că datorită temperaturii ridicate a făcut un stop cardiac. Deci, zise ea înălțându-și umerii, n-am avut de ce să refuz eliberarea certificatului de deces.

— Poate că urmele de violență se aflau pe partea dorsală, sugeră Dan.

— N-am avut niciun motiv s-o răstorn, așa că nu vă pot răspunde…

— Păcat, aruncă Dan.

— Da, într-adevăr e păcat că n-ați fost de față atunci, când trebuia, și veniți acum, după jumătate de an, să-mi puneți la îndoială capacitatea profesională! îl repezi doctorița.

— Nu trebuie să vă simțiți lezată de întrebările noastre, domnișoară doctor. Mai cu seamă că, întrucât investigația noastră se bazează numai pe o vagă bănuială, diagnosticul pus de dumneavoastră poate fi corect, am încercat eu s-o calmez, și zâmbetul cu care m-a răsplătit mi-a spus că reușisem.

Am vrut să-i ofer o țigară, dar m-a refuzat, spunând că fumează numai patru pe zi. Apoi, pentru a-mi dovedi că nu-i supărată, a adăugat:

— În orice caz, nu intenționez să vă induc în eroare. Lipsa urmelor de violență nu exclude aprioric un omor, deoarece acesta se poate realiza și pe alte căi… mai puțin vizibile.

La o astfel de posibilitate mă gândeam și eu, așa că am chestionat-o în continuare:

— Vă mai amintiți cine s-a ocupat de îngrijirea pacientei din partea familiei?

— Numai soțul ei. De altfel, mi-a spus că pentru a se putea ocupa de soția sa s-a învoit de la serviciu. După felul în care a îngrijit-o, sunt sigură că o iubea mult. Era atât de surmenat și nedormit, încât, temându-mă să nu-i slăbească rezistența și să-mi contracteze și el gripa, i-

am prescris un tranchilizant, o rețetă de meprobamat…

Fu întreruptă de soneria telefonului. După ce-și notă o adresă, închise aparatul și reluă:

— Întrucât pacienta a fost îngrijită în exclusivitate de soțul ei, înseamnă că acesta e bănuitul?

— Poate, am zis.

— E imposibil! Rar mi-a fost dat să văd un bărbat atât de disperat, de distrus de pierderea suferită… Cred că vă înșelați, mă asigură ea cu convingere.

— Nu-i exclus să aveți dreptate, am recunoscut.

— Intenționați să mergeți mai departe? întrebă ea, pe când ne ridicam de pe scaune.

— N-avem altă cale. Dacă doriți, o să vă informez asupra rezultatului obținut, am propus, lipindu-mi privirea de fermecătorii ei ochi.

*

Următorul drum m-a dus la procurorul Lupu. Acesta ne-a primit cu atâta amabilitate, încât am rămas surprins; mai ales după ce s-a Oferit să ne comande și câte o cafeluță. Tratația lui m-a afectat atât de mult, încât, emoționat, m-am declarat de acord. Sincer vorbind, nu-i exclus ca la slăbiciunea mea să fi contribuit și faptul că în ultimii cincisprezece ani, de când ne cunoșteam, numai eu plătisem cafelele, rolul lui limitându-se la comandarea lor.

După ce-a telefonat la bufet după cafele, am început

să-i privesc nasul, mult prea lung pentru capul său mic, cu obrajii supți și ridați, și să mă întreb ce l-a determinat să facă această cheltuială nemaipomenită la un zgârciob ca el. Oare să-l fi avansat?… Nu, era imposibil să se fi făcut o greșeală atât de mare!

— Mâine e ultima zi de lucru, îmi comunică vesel, bineînțeles nu mai vesel decât poate fi un tip acru ca el. De poimâine sunt în concediu.

În timp ce-l felicitam, cu gândul la concediul meu dus pe apa sâmbetei, a apărut bufetiera și ne-a servit cafelele.

— Ce vânt te-a adus iar la mine, Nicule? mi se adresă el, cu familiaritatea adoptată când ne aflam între noi.

Am sorbit din cafea, foarte slabă și prea dulce, și, dezgustat, mi-am aprins o țigară.

— Poftim?! a sărit el, după ce i-am spus.

Mi-am repetat cererea, în timp ce-i priveam ochii, care mă examinau cu o căutătură siderată.

— Poate glumești? a sperat el.

În timp ce-l asiguram de contrariu, mi-am dat seama că regretă cafeaua ce ne oferise. Drept care, simțindu-mă jignit, nu m-am mai atins de ea… deoarece n-avea niciun gust.

Fără să-mi ceară explicații suplimentare, mă anunță pe un ton imperativ:

— Îți reamintesc că mâine e ultima mea zi de lucru, și

n-am nevoie de niște încurcături provocate de imaginația ta elucubrantă! Cazul e oricum rezolvat. Înaintează-mi dosarul și… basta!

Am simțit cum mi se triplează ficatul, dar nu i-am dat atenție. Apoi, afișând un calm ce-mi era străin, am început să-i relatez felul în care am ajuns la concluzia mea.

M-a ascultat lovind nervos cu stiloul în cristalul biroului. Când am terminat, m-a întrebat:

— Și dacă raționamentul tău e eronat?

— Dar dacă e bun, nu rezolvăm un caz care, altfel, poate rămâne nesoluționat? m-am interesat, cu candoarea cuvenită.

— Eu nu mă bag! Riscul e prea mare! spuse el cu un curaj pe care nu-l bănuiam. În cazul cel mai fericit, aș pierde ce nu am: timpul!

Exact la această concluzie am ajuns și eu. În consecință, m-am ridicat de pe scaun, fericit că nu mai trebuie să privesc lichidul acela din ceașcă.

— Nicule, vreau ca până plec în concediu să elucidăm cazul Aganini! mă avertiză el, când Dan a deschis ușa biroului.

— Și eu am această dorință, Mișulică, l-am asigurat cu convingere.

*

— Nu-mi păreai prea fericit ieri, când te-am văzut

prin inspectorat, mă luă la vale Doina, secretara colonelului Alexandrescu.

— Parcă azi sunt…? i-am replicat morocănos, încă sub influența discuției avute cu Lupu. Șeful e în birou?

M-a privit amuzată, cu ochii ei mari, verzi, și mai ales frumoși, și mi-a spus că pot intra.

— Crezi că ai nevoie și de mine? se interesă Dan rugător.

L-am înțeles și, clătinându-mi negativ capul, am intrat singur.

— Mi s-a spus că iar o faci pe grozavul, mă luă în primire șeful, bine dispus, în timp ce probam fotoliul oferit.

Am mirosit imediat cum vine treaba și-am răspuns cu modestie:

— Nu eu, ci dom' procuror Lupu.

— Mi-a dat telefon și mi-a spus că probabil unde n-ai ce face îți cauți de lucru.

— Chestie de optică, tovarășe colonel. Eu consider că îmi fac numai datoria.

— Bine! Relatează-mi despre ce-i vorba.

După ce m-a ascultat cu atenție, a început să cugete cu glas tare:

— Mă, băiețaș, treaba e tare încurcată… În ceea ce-l privește pe bănuitul Aganini, este clar că trebuie eliberat de urgență! În rest, ai dreptate… Cu toate

riscurile pe care le incumbă propunerea ta, trebuie s-o adoptăm… Nu văd altă cale!

Apoi, fără să mă mai bage în seamă, a dat telefon unui șef al lui Lupu. Astfel, mi s-a oferit posibilitatea să audiez o prelegere despre cele mai noi metode de pescuire a păstrăvilor. Tocmai începusem să regret că n-am stenografiat indicațiile șefului meu, pentru a putea publica ulterior un tratat de specialitate, când, brusc, a trecut la tema mea.

Cinci secunde mai târziu, m-a anunțat că procurorul șef-adjunct și-a însușit punctul nostru de vedere.

Cum dintotdeauna mi-au plăcut numai păstrăvii gata fripți, m-am grăbit să-l iau pe Dan din anticameră, unde rămăsese să-i facă ochi dulci Doinei, și să pornim spre un restaurant.

Capitolul XXVIII
În sfârșit!

A doua zi dimineață, la nouă fix, când am ajuns cu Dan la locul de întâlnire, i-am găsit pe toți prezenți. Procurorul Lupu, care, fără să-mi răspundă la salut, mi-a aruncat o privire disprețuitoare, și medicul legist Capolide, un tip tuciuriu și bonom, care, deși și-a înclinat capul în chip de salut când am apărut, nu părea într-o dispoziție prea bună.

Era o căldură groaznică. Probabil că fusese la fel și în ultimele zile, dar, fiind stăpânit de frigurile anchetei, nu avusesem timp s-o remarc.

Capolide își scoase pălăria de paie și, în timp ce-o vântura pentru a-și răcori chelia, se uită întrebător spre Lupu:

— Ce facem? Îi dăm drumul odată?

— Nu știu! Toată inițiativa îi aparține dumnealui… aruncă Lupu și, pentru a nu exista vreo confuzie, arătă spre mine… idem, răspunderea!

Deși-mi dădeam seama că mi se oferă ultima șansă de a ieși basma curată, n-am remarcat-o. Miza era prea mare pentru a renunța la ea de teamă că voi fi dat ca exemplu negativ prin toate dările noastre de seamă.

— Da, se poate începe, am decis.

— Exhumarea! a ordonat Capolide celor trei gropari care, înarmați cu sape și lopeți, stăteau lângă o movilă de pământ străjuită de-o cruce din lemn.

Liniștea care domnea în cimitirul „Reînvierea” fu spulberată de zgomotul înfundat al sapelor ce începuseră să muște din pământ.

— Cum îți veni ideea asta fantastică, căpitane? mă întrebă Capolide, apropiindu-se de mine.

— Deductiv, doctore, deductiv… am încercat eu să glumesc, deși, sub influența apăsătoarei atmosfere, nu prea mă simțeam în largul meu.

— Asta-i un act de vandalism… un sacrilegiu! mârâi Lupu, aparent, fără adresă.

— Știi, doctore, am zis, poate cu intenția de a-mi consolida propria mea platformă morală, rezultatul investigațiilor m-a pus în fața unei situații paradoxale, imposibile… Concluzia probelor adunate mă obliga să trimit un nevinovat în închisoare și să-l las pe adevăratul făptaș în libertate…

— Oricum ar fi intrat unde-i era locul, pentru fraudă? mă întrerupse Lupu, bineînțeles, tot fără să mă privească.

Am răspuns și eu la fel, fără adresă:

— În justiție nu ne jucăm de-a compensațiile! Cine ucide trebuie să suporte consecințele!… În rest, dacă mai apar și alte delicte, suplimentare sau consecutive, nu-i treaba mea!

— Și ești sigur că în acest mod vei obține proba care-ți lipsește? mă întrebă Capolide, arătând spre gropari, care, excavând pământul, își și terminaseră pe jumătate treaba.

— Da! Cred că sunt pe o cale bună. Când un bărbat trecut de patruzeci și cinci de ani se aprinde după o fufă de douăzeci și, pentru a o putea păstra, fură cu mâinile până la coate, poate să facă și mai mult… în afară de

faptul că, în mod nejustificat, a încercat să-mi ascundă adevărata vechime a legăturii cu tânăra femeie, nici moartei soției sale nu mi-a părut prea firească. Coroborând toate acestea cu imposibilitatea de a-i proba altfel vinovăția, am ajuns la soluția exhumării, am zis, apropiindu-mă de groapă.

Se vedea capacul, iar oamenii se străduiau să strecoare pe dedesubtul sicriului două funii.

I-am privit cum îl ridică și-l așează de-a curmezișul gropii.

Capolide a făcut semn unuia dintre ei. În timp ce cel desemnat strecura o rangă sub capacul sicriului, Capolide, ironic, m-a întrebat:

— E prima exhumare la care asiști?

— Nu, am mai asistat la dezgroparea unui cadavru care zăcuse patru ani…

— Patru ani… Hm! Patru ani e floare la ureche… treabă curată. Să vezi la șase luni cum e…

Nu știu ce-a mai spus. Duhoarea care a izbucnit odată cu răsturnarea capacului a fost îngrozitoare. Involuntar, am întors capul și l-am văzut pe Dan, care, din precauție, se îndepărtase cu vreo cincizeci de metri și, foarte aprofundat, studia inscripția unui monument.

— Cum e? m-a întrebat sarcastic Capolide.

L-am privit fără să-i răspund.

— Du-te și bea un coniac! m-a sfătuit el, probabil

impresionat de mutra pe care o făceam. Mă ocup eu de restul.

În timp ce mă îndepărtam, l-am văzut pe Lupu ieșind grăbit pe poarta cimitirului.

*

Trei ore mai târziu, pe când, stăpânit de nerăbdare, măsurăm biroul cu pașii, am primit plicul lui Capolide. Îmi comunica că identificase prezența meprobamatului în sistemul nervos central al cadavrului.

Deși semaforul investigațiilor indica culoarea verde, mai aveam nevoie de două precizări. M-am grăbit să le iau telefonic: una de la Capolide și cealaltă de la mult prea frumușica doctoriță Marinella-Luiza Codreanu.

Capitolul XXIX
În concluzie, am fost un ageamiu!

După ce-am terminat ultima convorbire, mi-am întins cât am putut picioarele pe sub birou și mi-am proptit bine umerii de spătarul scaunului. Acesta fiind trucul meu pentru a-mi regenera energia consumată de-a lungul unei anchete.

Un minut mai târziu, mi-am reluat poziția normală pe scaun și l-am sunat pe nea Grigore. Cum mi-a recunoscut glasul, a început să-mi povestească că băieții lui au ajuns la o fraudă de peste 400 de mii, dar i-am

tăiat-o, explicându-i că întrucât partea financiară a afacerii nu mă prea afectează, nefiind un tip materialist, am nevoie de clientul lui pentru alte chestii. N-am avut impresia că cererea mea l-a încântat în mod deosebit, probabil unde știa cu ce chestii mă ocup, dar mi-a promis că mi-l trimite.

Nu mult după ce-am închis telefonul, au apărut un subofițer și „amicul" nostru.

În timp ce Dan îi povestea subofițerului că nu-i nevoie să mai aștepte, eu l-am examinat pe domnul Petrache.

Excluzând faptul că părea indispus, sunt sigur că nu mai avea niciun dram de simpatie pentru mine. Dar n-am pus chestia asta prea mult la inimă: poate și datorită faptului că mai întâlnisem această schimbare de atitudine la mulți din cei care poposeau pe scaunul din fața biroului meu.

— Vă rog să luați loc, domnule Petrache, l-am invitat ca o gazdă bine crescută ce sunt.

— Dumneavoastră trebuie să vă mulțumesc pentru încurcătura în care am fost vârât. Nu? a mârâit el amenințător.

— Da, am recunoscut eu, cu modestie.

— Și acum sunteți satisfăcut? a vrut să știe.

— Nu, din contră, regret… Regret că n-am putut să împiedic mai demult jaful pe care l-ați comis în dauna unor oameni care muncesc din greu! Da să lăsăm asta…

— Sigur, să lăsăm asta! Doar nu pot să vă pretind mustrări de conștiință… N-am la cine! stabili el, cu superioritate.

Cu ani în urmă, când eram tânăr și lipsit de experiență, m-aș fi apucat să-i explic ce înseamnă noțiunea pe care o invoca. Acum însă nu mai simțeam această vocație de duhovnic. Probabil unde remarcasem, între timp, că aproape toți făptașii se considerau, după ce trebuiau să dea socoteală pentru faptele lor, niște persecutați ai societății.

— Din ce cauză spuneați că a murit prima dumneavoastră soție? am întrebat, ca și cum numai despre acest subiect s-ar fi discutat până atunci.

Cred că nici chiar dacă m-aș fi transformat brusc într-o găină cu trei capete și cinci picioare (sau, poate invers), tot n-ar fi trebuit să mă privească mai năucit.

— Poftim?! a reușit să îngaime.

Am repetat întrebarea.

— Nu înțeleg! a izbucnit, indignat. Ce rost are această întrebare?… Intenționați să amestecați și memoria ei în această afacere?…

— Întrebări pun numai eu! l-am întrerupt cu asprime. Aștept să-mi răspundeți!

— Doar v-am spus, datorită epidemiei de gripă… s-a înmuiat dânsul.

— Nu cumva a concurat la deces și felul în care a fost

îngrijită bolnava? intră pe fir și Dan.

— În niciun caz. Pentru a putea fi îngrijită, mi-am luat și concediu de la serviciu. Doar nu puteam s-o las singură în casă… ne asigură el.

— La ce oră a survenit decesul? am întrebat.

— Puțin după ora două după-amiază.

— A suferit mult? se interesă Dan.

— Nu. Cred că nici nu și-a dat seama. De altfel, și eu am fost surprins când am văzut că nu mai respiră…

— Deci ora două după-amiază reprezintă numai momentul în care ați constatat decesul, nu când s-a produs… monologai cu, făcând-o pe gânditorul. În aceste condiții, moartea ar fi putut surveni chiar cu câteva ore mai înainte…

— Nu înțeleg ce doriți?! răbufni dumnealui. Aveți intenția să mă acuzați că i-am provocat decesul prin neglijență voluntară?… Deși nu simt nevoia de a mă disculpa, nu aveți decât s-o întrebați pe doamna doctor Codreanu, care a tratat-o pe soția mea, de felul în care am îngrijit-o… Dânsa știe cum am vegheat tot timpul la patul nevestei mele. În acest scop, parcă v-am mai spus, mi-am luat și concediu…

— Probabil că m-ați înțeles greșit, am zis conciliant. N-am afirmat că ați neglijat-o, ci încercam să stabilesc dacă în ultimele ore ale bolnavei v-ați aflat în preajma ei.

— De ce nu m-ați întrebat așa? Răspunsul ar fi fost categoric! mă anunță mai stăpân pe sine. De la ora zece, când m-am înapoiat de la farmacie, unde i-am făcut rețeta prescrisă de doctoriță, am stat pe un fotoliu lângă patul ei și am citit o carte.

— Între orele zece și două după-amiază, ați avut vreo discuție cu soția dumneavoastră? îl contră Dan, care, spre uimirea mea, uitase să-mi mai demonteze bricheta. Pentru o clipă am sperat că a pierdut-o, dar în secunda următoare a scos-o și a început să o pulverizeze. Astfel, mi-am dat seama, o dată în plus, că visele frumoase nu-s decât himere.

— Doriți să aflați dacă nu ne-am certat și, într-o criză de nervi, am strâns-o de gât? îl persifla dânsul, apoi ridică tonul. Nu vă ajunge că m-ați înfundat cu delapidarea? Acum vreți să mă scoateți și ucigaș? Nu o să vă meargă! Ar fi trebuit să știți că un bolnav de gripă, stăpânit de o temperatură de 40 de grade, dormitează tot timpul…

— Sunt anchetator, nu medic… spuse spășit Dan.

— În ziua în care a decedat soția dumneavoastră, ați mai primit pe cineva în casă? Vreun musafir, de exemplu? îi sugerai eu.

— Vreți să știți dacă mi-am adus vreo femeie? mă ironiză el. Fiți liniștiți! Am avut atâta decență să nu încerc să mă distrez când soția mea suferea. Dar, în

definitiv, ce doriți? De ce m-ați adus aici? strigă el, enervat de întrebările noastre aparent fără sens.

— Pentru a edifica un aspect, nu tocmai clar… l-am anunțat, pe când îmi examinam cu multă atenție manichiura.

— Și mai durează mult această edificare? mă luă dânsul la vale.

— Nu, suntem gata… i-am replicat, convins că prin întrebările de hărțuială ce i le pusesem știam suficient pentru a-l determina să spună adevărul.

— Deci pot să plec! stabili el, ridicându-se de pe scaun.

— Nu vă grăbiți! Luați loc, să terminăm și partea formală a discuției! îl pofti Dan, cu un ton autoritar.

— Mă rog… admise dânsul, conciliant, reocupându-și scaunul.

— Vă acuz de uciderea soției dumneavoastră! îl anunță Dan.

— Fii, domn'e, serios! protestă el, ultragiat. De ce să-mi fi ucis soția când o iubeam ca pe ochii din cap? Moartea ei a reprezentat cea mai mare pierdere din viața mea…

— Nu s-ar putea spune că pierderea la care vă referiți a fost chiar atât de ireparabilă. Două săptămâni mai târziu, v-ați grăbit să vă consolați și… și s-ar părea că ați reușit pe deplin! l-am întrerupt.

O clipă păru descumpănit, apoi ne puse o placă:

— În acele momente grele, de desperare, am avut șansa s-o cunosc pe actuala mea soție și mi-am dat seama că este singurul om capabil să mă readucă pe linia de plutire, să mă refacă… ne lămuri el destul de convingător, după care schimbă tactica și ne luă repede: Dar, în definitiv, cum vă permiteți să-mi aduceți o astfel de acuzație?! De unde v-a intrat în cap că am strâns-o de gât?…

— Noi n-am spus că ați strâns-o de gât.

— Atunci?! avu dânsul reacția scontată.

— Ați otrăvit-o cu pastilele de meprobamat prescrise pentru dumneavoastră de medicul circumscripției! am spus dintr-o bucată.

Mai întâi se făcu livid, apoi protestă dezlănțuit:

— Nu e adevărat! E o minciună sfruntată!…

— Vă rog să nu mă întrerupeți! am spus cu severitate. Ați dizolvat meprobamatul în apă și i-ați dat victimei să bea soluția rezultată.

— De unde știți? Ați discutat cu ea? mă întrebă el, batjocoritor. Poate că i-am dat cianură, doar așa se obișnuiește în romanele polițiste, din care s-ar părea că ați citit prea multe…

— Domnule Petrache, l-am avertizat, mi-aș permite să vă dau un sfat: renunțați la ironii! Urmare a unor bănuieli, am exhumat și examinat cadavrul soției

dumneavoastră. Acum vă este clar de ce am vorbit de meprobamat, sau carbaxin, dacă vreți?

— Ați exhumat-o pe Elena? întrebă el complet buimăcit.

Am dat aprobator din cap.

M-a privit îndelung, încercând parcă să-și dea seama dacă nu-i trag o cacealma, apoi, foarte convingător, a început să mă lămurească:

— Bine, dar, chiar dacă așa stau lucrurile, de unde ați ajuns la concluzia că am ucis-o eu? Poate a otrăvit-o altcineva… Sau poate s-a sinucis…

— Dumneavoastră, personal, ați exclus aceste posibilități prin răspunsurile pe care ni le-ați dat. În cele patru ore care au precedat decesul, ați fost tot timpul lângă soția dumneavoastră, deci niciun străin nu a putut veni s-o otrăvească.

— În acest caz, rămâne cealaltă ipoteză… în scurtele intervale în care am lipsit de lângă ea, s-a sinucis…

— N-a avut cum! Întrucât, după spusele dumneavoastră, a dormitat tot timpul, e greu de crezut ca în absența dumneavoastră s-a dat jos din pat pentru a căuta meprobamatul… care l-ați cumpărat chiar în aceeași zi…

— N-a trebuit să-l caute, se afla pe noptieră, lângă patul ei…

— Nu vă întreb ce căuta medicamentul

dumneavoastră la îndemâna bolnavei, ci vă rog să-mi spuneți cum de n-ați remarcat, ulterior, dispariția acestuia? Doar nu l-ați solicitat degeaba doctoriței!

— Și totuși s-a sinucis… îngăimă el, demoralizat… A profitat de-o clipă de neatenție din partea mea și le-a înghițit… Când am văzut ce-a făcut, era prea târziu…

— Nu-i adevărat! Îngurgitarea nu s-a putut face într-un moment de neatenție. Pentru prepararea unei soluții de meprobamat, ar fi avut nevoie de minimum un sfert de oră, așa că… am ridicat din umeri și am lăsat fraza neterminată…

În liniștea care s-a lăsat în birou se auzea numai respirația lui zgomotoasă și sacadată.

— Bine, dar ce motiv aș fi avut s-o ucid? întrebă el, într-un târziu, privind pierdut spre podea.

— Cred că actuala dumneavoastră soție nu e străină de ce s-a întâmplat…

— Nu! Nu-i adevărat! strigă el. Disperat. Ea n-are nicio vină!

— Chiar dacă n-are nicio vină sancționabilă prin lege, din punct de vedere moral, fapta ei este egală cu a dumneavoastră. Pentru a v-o putea apropia, i-ați satisfăcut toate capriciile, fără a ține seama de faptul că astfel ați jefuit munca și agoniseala a câtorva mii de oameni. Ați fost stăpânit de dorința de a o păstra, indiferent prin ce mijloace, iar ea a știut să profite din

plin de slăbiciunea dumneavoastră. La început, n-am acordat prea multă atenție declarației prin care susțineați că ați cunoscut-o ulterior decesului soției dumneavoastră, deși știam că aveați relații cu dânsa de doi ani, deoarece mi-am spus că ascundeți adevărul dintr-o pudoare convențională. Dar, mai târziu, după constatarea imensei fraude pe care ați produs-o (deși, fiind economist de profesie ar fi trebuit să știți că ca nu putea rămâne nedescoperită), mi-am dat seama că făceați parte din categoria celor care, pierzându-și autocontrolul, pot ajunge oriunde, chiar și la delictul suprem. Omuciderea! Astfel am trecut la reexaminarea condițiilor care au dus la decesul soției dumneavoastră.

Văzând că n-are intenția să vorbească sau să-și dezlipească privirea de pe covor, am întrebat:

— Ea v-a cerut să legalizați legătura?

— Nu! Eu am vrut! a spus el, decizându-se să-și ridice ochii congestionați de la covor și să mă privească. Am dorit de mult s-o țin lângă mine… Nu puteam s-o controlez și îmi era teamă că datorită nesăbuinței tinereții ei să nu o pierd. Îmi dădeam seama că n-aș fi putut supraviețui fără ea…

— Deci, v-ați ucis soția pentru a vă căsători cu amanta dumneavoastră? îi ceru Dan să precizeze.

— Nu, asta a fost în subsidiar… De fapt, tot ce s-a întâmplat a fost numai din cauza Elenei. Aflând că

întrețin legături cu altă femeie, a început să-mi facă viața insuportabilă, deși din punct de vedere material nu ducea lipsă de nimic… Știți, leafa o aduceam intactă acasă… Sunt sigur că, dacă n-ar fi survenit o întâmplare nenorocită, n-aș fi fost acum în fața dumneavoastră…

— Ce întâmplare? l-am întrerupt lungindu-mi bine urechile.

— Cu o zi înainte de a se îmbolnăvi de gripă, a descoperit în costumul pe care-l schimbasem carnetul în care notam sumele și conturile de unde sustrăgeam banii casei de ajutor reciproc. Și-a dat imediat seama despre ce era vorba și când am venit acasă mi-a spus că a doua zi va duce carnetul directorului uzinei și-i va povesti cu ce mă ocup… N-a mai avut când, deoarece s-a molipsit de gripă…

— O ocazie pe care ați avut grijă să n-o ratați, spuse Dan.

Și-a lăsat iar capul în jos și n-a răspuns. Nici nu prea era necesar.

Am lăsat ca liniștea să se așternă în birou, pentru a mări tensiunea panicii și zbuciumului ce-i provocasem prin demascarea odioasei sale fapte. Câteva minute mai târziu, când am apreciat că amalgamarea gândurilor sale a ajuns la paroxism, m-am decis să elucidez partea cea mai obscură a cazului.

— De ce l-ați ucis pe Ionescu? am spus cu nonșalanță

care trebuia să arate că întrebarea, având numai un caracter formal, nu necesită un răspuns. De fapt, lucrurile stăteau nițel pe dos. „Accidentul" fusese atât de bine regizat, încât, deși nu aveam niciun dubiu asupra culpabilității lui, eram pe de-a întregul edificat că-mi va fi mai mult decât greu să produc probele de învinuire. Singura posibilitate de a-i dovedi repede fapta putea să-mi fie furnizată numai de el.

Dacă prinsesem bine momentul psihologic, totul ar fi trebuit să se termine printr-o mărturisire, de nu…

— Eu l-am ucis pe Ionescu? a găsit el resurse să se mire.

— Lăsați copilăriile. Ce rost are s-o mai faceți pe nevinovatul… am îndrugat, încredințat că, pripindu-mă, mi-am ratat singura șansă.

— Vreți să-l faceți scăpat pe Aganini, dar nu o să vă meargă… N-am nicio legătură cu accidentarea lui Ionescu…

— Avem doi martori care v-au văzut plecând, respectiv revenind cu mașina lui Aganini în noaptea când a fost ucis Ionescu.

— Aș! Dacă acești martori ar fi existat într-adevăr, m-ați fi arestat demult…

— Întrucât puteam s-o facem oricând, am preferat să lămurim în prealabil împrejurările în care a murit soția.

dumneavoastră, am spus, fără să mă tulbur sau să

roșesc.

M-a privit câteva clipe încruntat, încercând probabil să-mi citească pe față bluful, și a izbucnit în râs, un râs sardonic.

— Căutați-vă altul, domnule… N-am niciun amestec în…

— Am să-mi dovedesc afirmația! l-am întrerupt. Apoi, aruncându-mi ultimul atu în joc, am început să-i povestesc, conform deducțiilor mele, cum a acționat criminalul în noaptea aceea. Pe măsură ce vorbeam, a lăsat din nou capul în jos. Când am terminat, s-a așternut iar liniștea în birou.

Am realizat că am fost suficient de persuasiv pentru a-l face să creadă că tot ce i-am spus știam de la doi martori oculari.

— Ce vreți să vă spun? a întrebat el, cu o voce coclită, câteva clipe mai târziu. Clipe care mi-au părut o eternitate.

— De ce l-ai ucis?

— După ce-am otrăvit-o pe Elena, datorită surescitării ce mă stăpânea, primul meu gând a fost să înlătur singura dovadă a delapidării: carnetul unde notam sustragerile ce le făceam. Abia după ce l-am distrus mi-am dat seama de greșeala comisă… Nu mai știam cum să virez de pe un cont pe altul sumele pe care le sustrăgeam… Datorită acestei situații, am început să cer

rate unor muncitori care nu aveau împrumuturi… Deși am aplanat întotdeauna aceste erori, probabil că unii dintre ei i s-au plâns lui Ionescu, care, în ziua când l-am omorât, a venit să mă întrebe de ce se lucrează cu picioarele la casa de ajutor reciproc. Cu toate că i-am explicat că s-au strecurat niște greșeli întâmplătoare, care vor fi evitate pe viitor, a plecat spunând că în orice caz va cere să se facă o verificare de fond… Atunci mi-am spus că pentru a evita descoperire; fraudei trebuie să-l suprim… și-a curmat relatarea printr-un oftat adânc și și-a acoperit fața cu palmele.

— De ce ai încercat să arunci vina pe Aganini? l-a luat Dan în primire.

— Numai întâmplător, a răspuns el. Inițial, am intenționat să fur o mașină oarecare și cunoscând drumul pe care Ionescu venea acasă să-l aștept și să-l omor… Ulterior, însă, întâlnindu-mă cu Aganini la restaurant, mi-am dat seama că e mai bine să vă furnizez un vinovat…

— La ce oră v-ați înapoiat acasă în noaptea când l-ați ucis pe Ionescu? am întrebat.

— Cred că pe la miezul nopții… a răspuns el cu glasul stins.

— De unde ați avut cunoștință de incidentul cu cântăreții din fața imobilului dumneavoastră, la ora unsprezece fără un sfert? am întrebat, cu intenția de a

elucida cel mai derutant punct al întregii afaceri; de altfel, singurul care m-a împiedicat să-l acuz de uciderea lui Ionescu.

— Când am ajuns acasă, soția mea, neobișnuită să întârzii atât de mult, nu se culcase. După ce m-a luat în primire, mi-a povestit, ca o nostimadă, incidentul la care asistase când s-a înapoiat acasă de la o amică de-a ei.

Mi-am încrucișat privirea cu a lui Dan și mi-am dat seama că nu e mai puțin uluit ca mine de simplitatea trucului folosit de criminal pentru a-și crea un alibi imbatabil… La prima vedere, deoarece, altfel, dacă ne-am fi gândit, l-am fi putut demola ca pe un castel din cărți de joc. N-ar fi trebuit decât să-i cerem câteva relații despre numărul persoanelor care participaseră la incident și… gata! Era în găleată! Adică o chestie de rutină obligatorie, bineînțeles, dacă n-aș fi investigat ca un berbec ageamiu…

*

Un sfert de oră mai târziu, după ce l-am expediat pe Petrache la „Economic", pentru a le da posibilitatea și băieților de-acolo să-și termine treaba, l-am adus sus pe simpaticul inginer Aganini.

I-am explicat, pe scurt, că lucrurile s-au lămurit, numai datorită abuzului de alcool a ajuns într-o situație care putea rămâne fără nicio ieșire și că este liber să se ducă unde vrea. Mai întâi, a părut plăcut surprins, apoi

a vrut să știe cine va plăti pagubele cauzate mașinii sale. Când i-am spus că pe mine nu trebuie să conteze, deoarece banii pe care-i posed au alte destinații, a sărit în sus de supărare.

*

După ce Aganini a ieșit din birou, atât de grăbit încât a uitat să-mi mulțumească pentru bătaia de cap pe care mi-a dat-o ca să-l pot scoate basma curată, m-am uitat la Dan care râdea, cu discreția care-l caracterizează, cu gura până la urechi.

— Mâine o luăm din loc cu „Mustangu'"! mi-a reamintit el, când, în sfârșit, s-a potolit.

— Regret, dar cazul încă nu-i rezolvat, l-am anunțat.

— Ce vrei să spui? s-a interesat, bănuitor.

— Că nu pot pleca așa… oricum. Ai uitat că am promis cuiva, unei tovarășe, că-i voi anunța concluziile medicului legist după necropsia Elenei Petrache?

După aceea, evitând să-i mai privesc mutra de armator căruia i s-au scufundat vasele, mai înainte de a le fi asigurat la „Lloyd", am format numărul de telefon al drăgălașei doctorițe Marinella-Luiza…

Colecția Clepsidra

EDITURA EMINESCU

HORIA TECUCEANU

OBSTINAȚIA căpitanului APOSTOLESCU

Lei 5,75